

Projekt

z dnia 12 grudnia 2024 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W PLESZEWIE**

z dnia 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033

Na podstawie art 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 ze zmianami) w związku z art. 14 ust.1 i art. 19 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. z 2024 r. poz. 278) uchwała się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Pleszew.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Pleszewie
z dnia 2024 r.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA I GMINY PLESZEW NA LATA 2024-2033

kompaktowy
Pleszew

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 opracował zespół autorski Centrum Doradztwa Rewitalizacyjnego Instytutu Rozwoju Miast i Regionów w składzie:

- Michał Cichocki,
- Violetta Drabik-Franiewska,
- Emilia Grotowska,
- Katarzyna Spadło,
- Edyta Tomczyk.

SPIS TREŚCI

1. Wstęp i założenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033	5
2. Diagnoza obszaru rewitalizacji	8
2.1. Streszczenie diagnozy wyznaczającej obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji.....	8
2.2 Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	14
3. Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań	52
3.1 Wizja obszaru rewitalizacji	52
3.2 Integracja wizji, celów, kierunków działań i przedsięwzięć.....	54
4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	59
4.1. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne	59
4.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	90
5. Szacunkowe ramy finansowe GPR MiG Pleszew	92
6. Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	93
7. Opis sposobu zapewnienia udziału interesariuszy w procesie rewitalizacji, w tym w ramach Komitetu Rewitalizacji	102
7.1 Identyfikacja interesariuszy procesu rewitalizacji.....	102
7.2 Partycypacja społeczna na etapie przygotowania GPR MiG Pleszew.....	105
7.3 Partycypacja społeczna na etapie wdrażania i oceny realizacji GPR MiG Pleszew	107
7.4 Opis włączenia partnerów społeczno-gospodarczych zgodnie z art. 36 ustawy wdrożeniowej	108
8. Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji MiG Pleszew.....	110
8.1. Opis struktury zarządzania GPR MiG Pleszew	110
8.2. Ramowy harmonogram działań GPR MiG Pleszew	113
9. System monitorowania i oceny GPR MiG Pleszew.....	114
9.1 Metodyka monitorowania i oceny GPR MiG Pleszew	114
9.2 Monitorowanie postępu w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych.....	115
9.3 Ocena stopnia realizacji celów GPR MiG Pleszew z użyciem informacji o stanie obszaru rewitalizacji	118
9.4 Ocena aktualności GPR Miasta i Gminy Pleszew.....	121
10. Powiązania GPR z dokumentami strategicznymi miasta i gminy Pleszew oraz dokumentami regionalnymi	121
11. Określenie niezbędnych zmian w uchwałach dotyczących zasobu mieszkaniowego	127
12. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji.....	129
13. Specjalna Strefa Rewitalizacji.....	130
14. Sposób realizacji GPR w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego	130
14. 1 Zakres niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego	130
14.2 Zakres miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego koniecznych do uchwalenia albo zmiany	131
14.3 Miejscowy plan rewitalizacji	133
15. Spis załączników	133

16. Spis tabel i grafik 134

1. WSTĘP I ZAŁOŻENIA GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA I GMINY PLESZEW NA LATA 2024-2033

Z definicji rewitalizacji, ujętej w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji,¹ wynika, że obejmuje ona proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe, integrujące lokalną społeczność, gospodarkę i przestrzeń (czyli przedsięwzięcia powiązane wzajemnie, obejmujące kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne i środowiskowe), skoncentrowane terytorialnie, prowadzone w sposób zaplanowany z udziałem gminnego programu rewitalizacji (GPR). Gminny program rewitalizacji jest więc podstawowym dokumentem umożliwiającym koordynację polityki rozwojowej, prowadzonej przez samorząd lokalny wobec terenów uznanych za zdegradowane.

Miasto i Gmina Pleszew (MiG) podejmowało w przeszłości działania związane z realizacją procesu rewitalizacji, z użyciem Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pleszewa na lata 2017-2023 (LPR 2017-2023), przyjętym uchwałą nr XXVI/306/2017 Rady Miejskiej w Pleszewie w dniu 19 października 2017 r. W LPR 2017-2023 założono realizację przedsięwzięć rozwojowych na terenie Miasta Pleszew, uznanym za zdegradowany. Obszar rewitalizacji ujęty w tym programie składał się z pięciu podobszarów i obejmował tereny Osiedla nr 2, Osiedla nr 3, Osiedla nr 4, Osiedla nr 5 i Osiedla nr 9. Powierzchnia tych podobszarów zajęła 7,89 km² (4,50% powierzchni gminy), a zamieszkiwało je 7070 osób (24,22% ludności gminy).

Dla tego terenu zaplanowano w LPR realizację projektów remontowych (np. remonty i przebudowy budynków, remont ratusza), przebudowy dróg lokalnych, zagospodarowanie terenów publicznych (np. teren przylegający do dworca PKP, Park Leśny Planty), a także zwiększające dostęp do oferty kulturalnej i turystyczno-rekreacyjnej w gminie, w tym związanych z rozwojem Pleszewskiej Kolei Lokalnej. Oprócz działań infrastrukturalnych realizowano szereg działań o charakterze społecznym i włączeniowym, dzięki którym proces odnowy obszaru uznanego za zdegradowany nabrał charakteru zintegrowanego i kompleksowego.

Pomimo zakończonego z sukcesem realizacji procesu rewitalizacji w latach 2017-2023, niektóre części miasta doświadczały mniejszych przemian niż zakładane, a niektóre problemy nie uległy widocznej poprawie. Dodatkowo niekorzystne uwarunkowania zewnętrzne, związane m.in. ze zmianami czynników makroekonomicznych oraz epidemią COVID-19, wpłynęły na ograniczenie pozytywnych efektów zachodzących zmian. Stanowiło to punkt wyjścia dla zaprogramowania interwencji rewitalizacyjnej Miasta i Gminy Pleszew na kolejne lata.

Poprzedni Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023, opracowany na podstawie ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 1990 r. nr 16 poz. 95 ze zm.), stracił ważność. Jednocześnie z końcem 2023 r. wygaśnięcie okres przejściowy dla pozaustawowych programów rewitalizacji (art. 52 ust. 1), co oznacza możliwość kontynuowania procesu rewitalizacji od 2024 r. jedynie w procedurze ustawy o rewitalizacji. Z tego powodu Miasto i Gmina Pleszew, mając na celu kontynuację procesu rewitalizacji po 2023 r., przystąpiło do kolejnej edycji programu – zgodnie z regulacjami rozdziału 4 ustawy o rewitalizacji.

W ramach pierwszego etapu procedury opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 (GPR MiG Pleszew) wyznaczono, zgodnie z kryteriami art. 9 ustawy o

¹ Dz.U. z 2024 r. poz. 278.

rewitalizacji, obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji, który zajmuje 0,43% powierzchni gminy (77 ha) oraz jest zamieszkiwany przez 10,7% ogólnej populacji gminy (2986 osób)².

Wybrany obszar pokrywa się z obszarem rewitalizacji wskazanym w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2022, co pozwala na kontynuowanie procesu rewitalizacji centrum miasta, które ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego Gminy Pleszew z uwagi na koncentrację m.in. funkcji centrotwórczych, wielofunkcyjnej zabudowy, ważnych dla funkcjonowania gminy oraz historyczny rodowód (zabytkowy układ urbanistyczny i obecność licznych obiektów zabytkowych).

Dla tego terenu przygotowano GPR MiG Pleszew³, zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji, tj. przy wykorzystaniu podejścia partycypacyjnego, umożliwiającego włączenie mieszkańców gminy w proces określania potrzeb rewitalizacyjnych, a także formułowania strategii interwencji. Do programu zgłoszono zarówno przedsięwzięcia stanowiące kontynuację dotychczasowych działań (w szczególności dotyczących dalszego rozwoju centrum miasta), jak i nowe projekty dotyczące zagospodarowania terenów przestrzeni publicznych, mające zwiększyć efektywność i synergię procesu rewitalizacji. Proces rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew opiera się nie tylko na realizacji zaplanowanych w programie przedsięwzięć rewitalizacyjnych, ale wspierany jest również różnorodnymi politykami publicznymi (m.in. polityka społeczna, kulturalna, planowania przestrzennego, ochrony zabytków), które wzmacniają efekty procesu rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 umożliwia skoordynowanie działań naprawczych, zaplanowanych do realizacji na terenie przeznaczonym do rewitalizacji – z udziałem interesariuszy tego procesu. GPR MiG Pleszew spełnia również wymogi uspołecznienia wynikające z rozdz. 2 ustawy o rewitalizacji: procedury konsultacyjne prowadzono na każdym etapie prac, zgodnie z zasadami określonymi w art. 6 ww. ustawy.

Jednocześnie GPR MiG Pleszew wpisuje się w wymogi sformułowane względem strategii terytorialnych, o których mowa w art. 29 ust. 1 rozporządzenia ogólnego dla polityki spójności na lata 2021-2027⁴ oraz art. 36 ust. 8 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (tzw. ustawa wdrożeniowa)⁵.

Spełnienie przez GPR MiG Pleszew wymogów uwarunkowań polityki spójności UE umożliwia ubieganie się o dofinansowanie na realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027. Zapisy program uwzględniają także wymogi wynikające z Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, które formułują specyficzne cechy programów rewitalizacji, konieczne do wypracowania w tych dokumentach.

² Zgodnie z uchwałą nr LXXV/640/2023 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 26 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew

³ Uchwała nr LXXIX/689/2024 z dnia 17.01.2024 r. Rada Miejskiej w Pleszewie w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2030

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

⁵ Dz.U. z 2022 r. poz. 1079 ze zm.

Struktura GPR MiG Pleszew zawiera w sobie zarówno elementy obligatoryjne, wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, jak i zagadnienia wymagane od strategii IIT, o których mowa w art. 36 ustawy wdrożeniowej. Poniżej dokonano zestawienia kluczowych elementów dokumentu GPR MiG Pleszew, udowadniając spełnienie wymogów i ustawy o rewitalizacji, jak i przewidzianych dla strategii IIT.

Tab. 1. Elementy struktury Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 na tle wymogów ustawy o rewitalizacji oraz ustawy wdrożeniowej

Wymogi dla strategii IIT wynikające z art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej	Odpowiadające elementy GPR MiG Pleszew na lata 2024-2033 wynikające z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji	Cechy GPR MiG Pleszew wynikające z Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027
Synteza diagnozy obszaru realizacji IIT wraz z analizą problemów, potrzeb i potencjałów rozwojowych, w tym wzajemnych powiązań gospodarczych, społecznych i środowiskowych	Rozdz. 2. Diagnoza obszaru rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> • kompleksowość • podejście zintegrowane • koncentracja
	Rozdz. 2.1. Streszczenie diagnozy wyznaczającej obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji	
	Rozdz. 2.2. Szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji	
Cele, jakie mają być zrealizowane w ramach IIT, ze wskazaniem wykorzystanego podejścia zintegrowanego, oczekiwanych wskaźników rezultatu i produktu powiązanych z realizacją właściwego programu	Rozdz. 3. Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań	<ul style="list-style-type: none"> • kompleksowość • podejście zintegrowane • koncentracja • zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne	
	Rozdz. 9. System monitorowania i oceny GPR	
Listę projektów realizujących cele wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami	Rozdz. 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne Rozdz. 4.1. Planowane podstawowe przedsięwzięcia rewitalizacyjne Rozdz. 4.2. Charakterystyka pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych	<ul style="list-style-type: none"> • kompleksowość • podejście zintegrowane • koncentracja • zasady komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych
	Rozdz. 6. Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	
	Opis procesu zaangażowania partnerów społeczno-gospodarczych oraz właściwych podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz	
Rozdz. 8. Zarządzanie Gminnym Programem Rewitalizacji		

podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT	Rozdz. 9. System monitorowania i oceny GPR
	Rozdz. 12. Określenie niezbędnych zmian w uchwale dotyczącej Komitetu Rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

2. DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

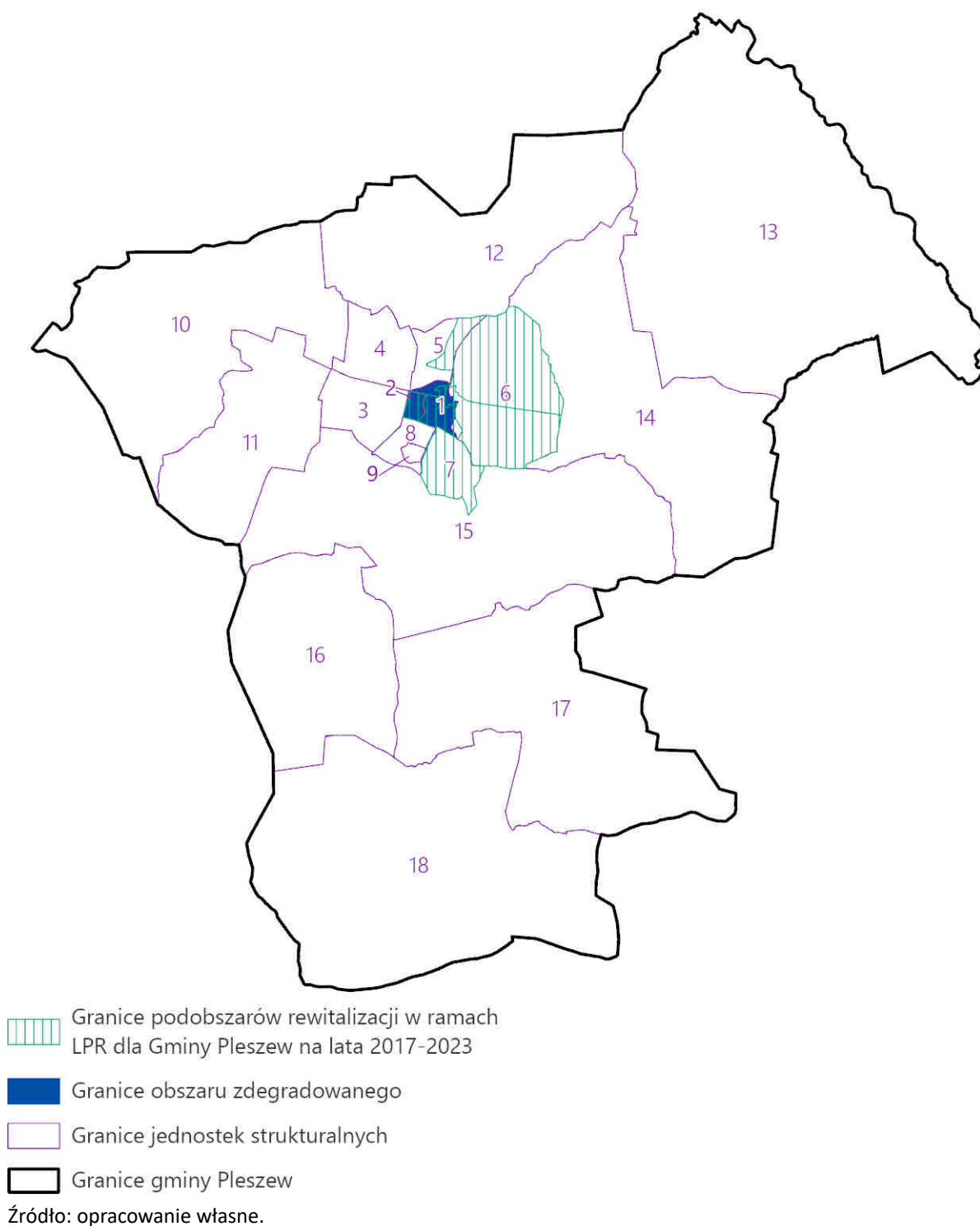
2.1. STRESZCZENIE DIAGNOZY WYZNACZAJĄCEJ OBSZAR ZDEGRADOWANY ORAZ OBSZAR REWITALIZACJI

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został wyznaczony na podstawie badania opisanego w dokumencie pn. „Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew”. Obszar rewitalizacji, obejmujący cały obszar zdegradowany, został wyznaczony uchwałą nr LXXV/640/2023 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 26 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew. Badanie w ramach diagnozy delimitacyjnej objęło analizę wszystkich zagadnień kryzysowych wymienionych w ustawie o rewitalizacji (art. 9 ust. 1). W sumie użyto 31 wskaźników odnoszących się do sfery społecznej – 15 wskaźników, sfery gospodarczej – 3 wskaźniki, sfery środowiskowej – 3 wskaźniki, sfery przestrzenno-funkcjonalnej – 7 wskaźników, sfery technicznej – 3 wskaźniki.

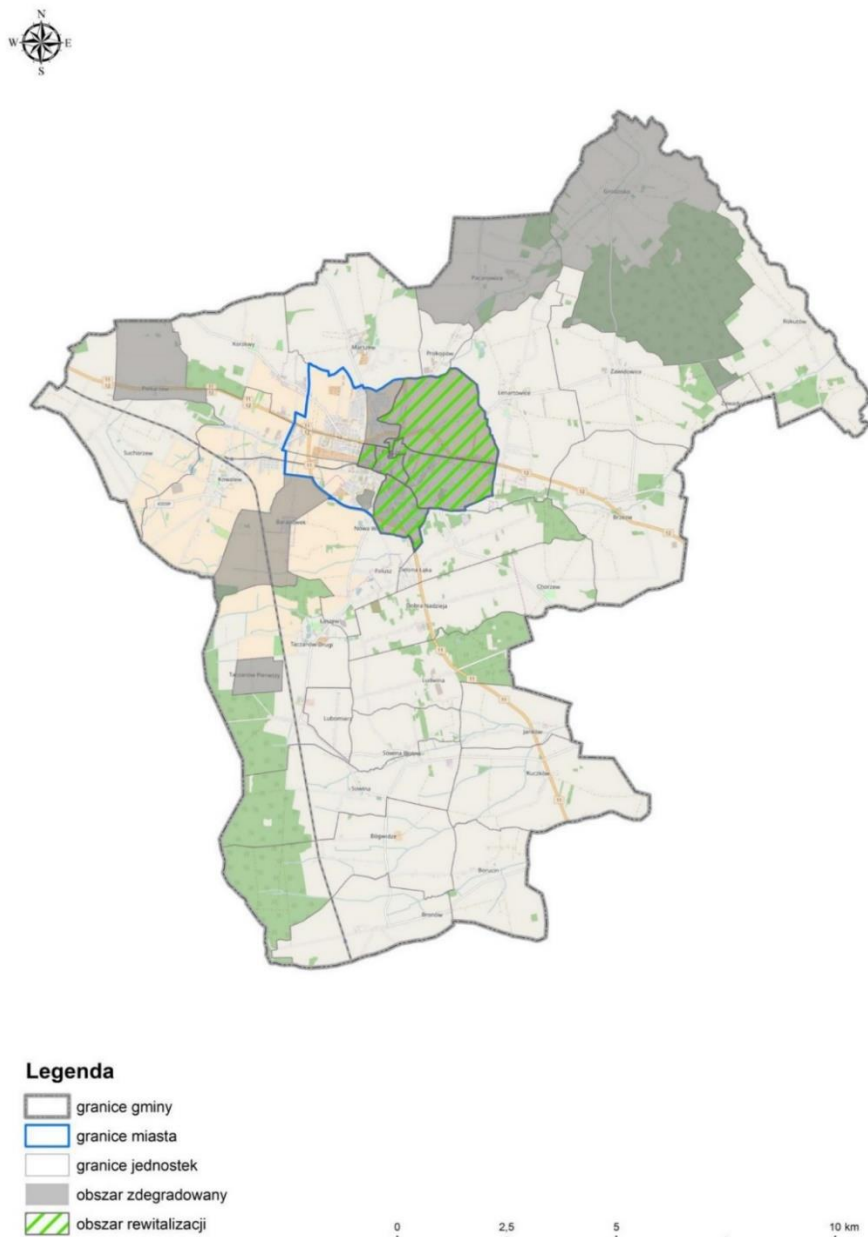
Obszar rewitalizacji w gminie Pleszew objął 2 jednostki strukturalne położonych w centrum miasta Pleszew. Położenie obszaru rewitalizacji, pokrywające się z całym obszarem zdegradowanym, zostało przedstawione na rysunku nr 1.

Znaczna część obszaru rewitalizacji pokrywa się z obszarem rewitalizacji wyznaczonym w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023 (Rys. 1), co pozwoli na kontynuowanie procesu rewitalizacji w Pleszewie, realizowanego do tej pory na podstawie wcześniejszego dokumentu. Granice obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, wyznaczone w ramach LPR 2017-2023 zostały przedstawione na rysunkach nr 2 i 3.

Rys. 1 Granice obszaru zdegradowanego w Mieście i Gminie Pleszew

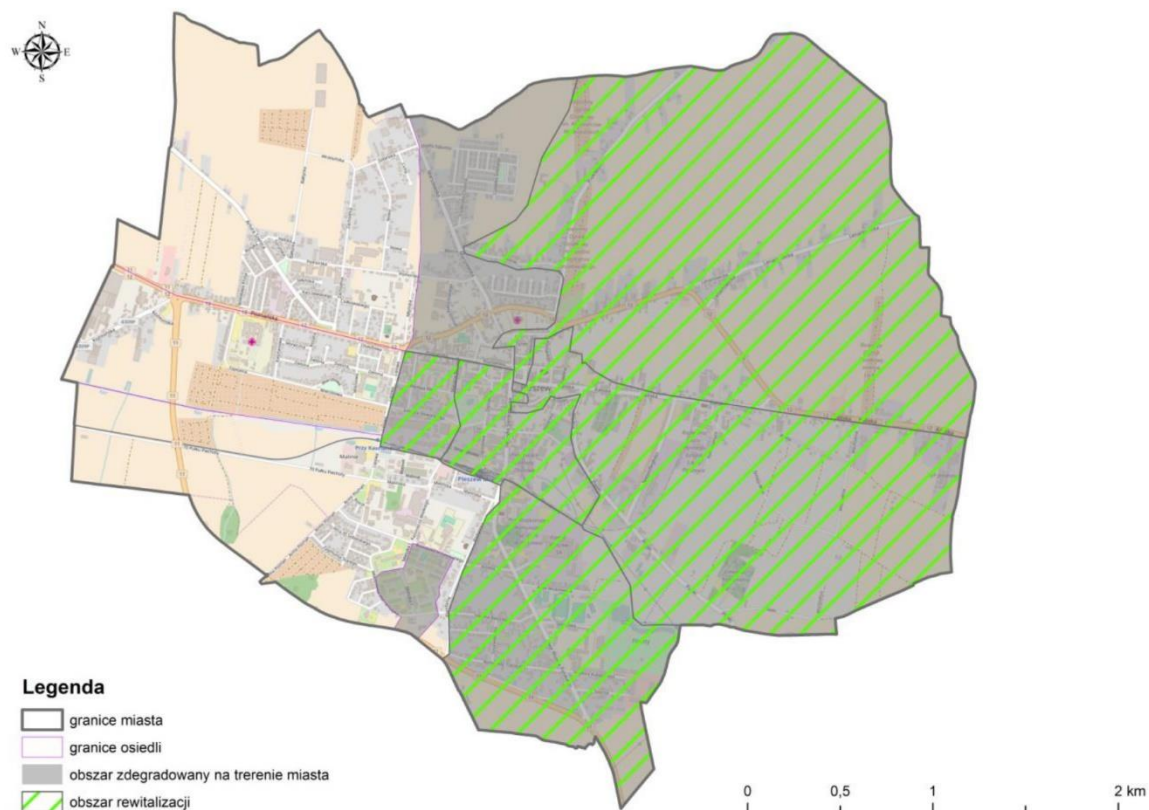

Rys. 2. Granice obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Pleszew, wyznaczone w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023, s. 85.

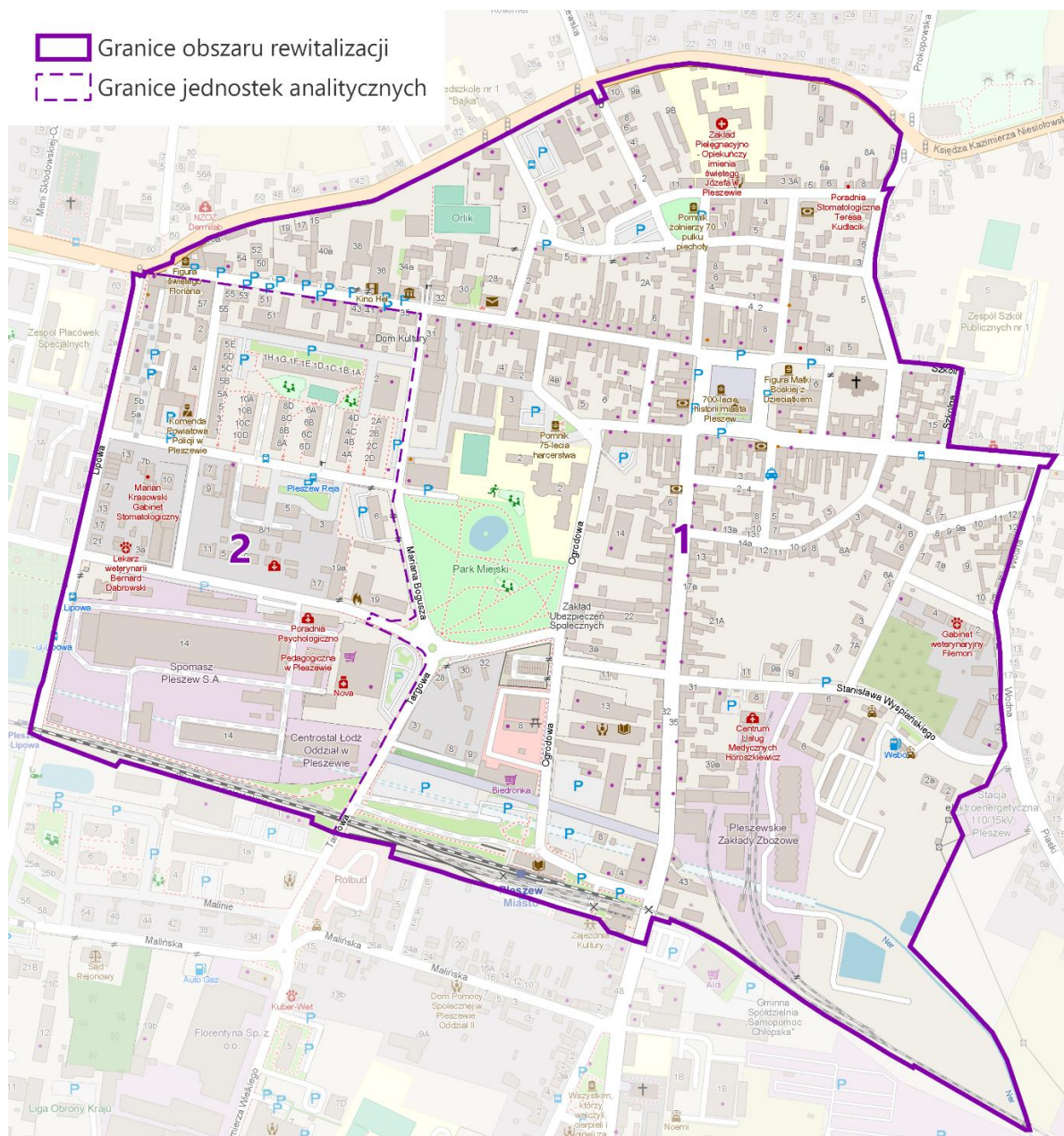
Rys. 3. Granice obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Pleszew, wyznaczone w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023

Źródło: Lokalny Program Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023, s. 86.

Wyznaczony po potrzeby niniejszego programu obszar rewitalizacji obejmuje całość obszaru zdegradowanego i jest położony w granicach miasta Pleszew. Składa się z 2 jednostek strukturalnych: jednostki nr 1 – Centrum i jednostki nr 2 – osiedle Reja. Łączna powierzchnia obu jednostek wynosi 77 ha co stanowi 0,43% ogólnej powierzchni gminy i zamieszkaną jest przez 10,7% populacji gminy (2986 osób). Wskazany obszar spełnia wymogi ustawy o rewitalizacji, czyli nie więcej niż 20% powierzchni gminy i nie więcej niż 30% populacji gminy. Obszar rewitalizacji został zaprezentowany na rysunku nr 4 w kontekście jego położenia na terenie Miasta Pleszew.

Rys. 4. Struktura przestrzenna obszaru rewitalizacji Miasta Pleszew wraz z granicami jednostek analitycznych: 1 – Centrum, 2 – osiedle Reja

Źródło: opracowanie własne.

Obszar ten charakteryzuje się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk w sferze społecznej, a także zjawiskami kryzysowymi w pozostałych sferach pozaspołecznych – gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Zjawiska kryzysowe zostały zidentyfikowane w każdej z dwóch zdegradowanych jednostek w odniesieniu do wszystkich z pięciu sfer (z wyjątkiem sfery technicznej w jednostce nr 2 – osiedle Reja).

Wybrane jednostki nr 1 – Centrum i nr 2 – osiedle Reja wchodzi w skład obszaru rewitalizacji i są położone w centrum miasta. Obszar ten ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego z uwagi na koncentrację m.in. wielofunkcyjnej, centrotwórczej zabudowy ważnej dla funkcjonowania gminy. W jego granicach znajduje się zabytkowy układ urbanistyczny oraz poszczególne obiekty zabytkowe.

Omawiany obszar ma charakter wielofunkcyjny i uwzględnia:

- jednostkę nr 1 (Centrum) – obszar śródmiejski położony w granicach ulic Hallera, Kilińskiego, Szkolnej, Kaliskiej, Wodnej, Sienkiewicza, Targowej, Słowackiego, Bogusza, Poznańskiej, od południowego wschodu ograniczony terenami usługowymi, od południa torami kolejowymi. Jest to teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usługowej (w tym zabytkowej) wraz z dworcem kolejowym i zabudowaniami, w których znajduje się Zajezdnia Kultury i Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pleszew. Obiekty administracji i użyteczności publicznej to Urząd Miasta i Gminy Pleszew, Powiatowy Urząd Pracy, ZUS biuro terenowe. Na wyznaczonym terenie występują budynki oświatowe takie jak: Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica, Zespół Szkół Usługowo-Gospodarczych, Zespół Szkół Publicznych nr 2. W skład tej jednostki wchodzi Park Miejski – miejsce rekreacji i wypoczynku. Przy ulicy Bogusza zlokalizowane są Pleszewskie Zakłady Papiernicze.
- jednostkę nr 2 (osiedle Reja) – obszar śródmiejski położony w granicach ulic Poznańskiej, Lipowej Bogusza i Targowej, od południa ograniczony torami kolejowymi, z dominacją zabudowy wielorodzinnej mieszkaniowej i usługowej (w tym budynków zabytkowych). W granicach tego obszaru występują również obiekty użyteczności publicznej takie jak np. Centrum Usług Społecznych w Pleszewie (CUS) (instytucja powstała z przekształcenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pleszewie), Urząd Skarbowy w Pleszewie, Komenda Powiatowa Policji, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna. Duży potencjał obszaru stanowi Fabryka Maszyn Spożywczych Spomasz Pleszew SA zlokalizowana przy ul. Słowackiego w południowej części obszaru.

W skład obszaru rewitalizacji w granicach jednostek: Centrum i osiedle Reja wchodzi następujące ulice:

- ul. Andrzeja Frycza Modrzewskiego
- ul. Bramkowa
- ul. Ignacego Daszyńskiego
- ul. Edmunda Bojanowskiego
- ul. Garncarska
- ul. gen. Józefa Hallera [nr nieparzyste]
- ul. Kazimierza Sopałowicza
- ul. Kaliska [nr 1-16 oraz parzyste 18-34]
- ul. Jana Kilińskiego [nr parzyste 2-6 oraz wszystkie od 12]
- ul. Jana Kochanowskiego
- ul. Kolejowa [wszystkie nr poza 3]
- ul. Kościelna
- ul. Kowalska
- ul. Ignacego Kraszewskiego
- ul. Krzywa
- ul. Krzyżowa
- ul. Lipowa [nr nieparzyste 1-21]
- ul. Łąkowa
- ul. Marszewska [nr 1-10]

- ul. Mariana Bogusza [nr 1, 2, 3, 3A, 6]
- ul. Mikołaja Reja
- ul. Ogrodowa [wszystkie nr poza 8A]
- ul. Ogrodowa [nr 8A]
- ul. Panieńska
- ul. Piaski [nr 2]
- pl. Kościelny
- pl. Kościuszki
- pl. Powstańców Wielkopolskich
- ul. Poznańska [nr 1-34, 35-58, 61]
- ul. Prokopowska [nr 1]
- ul. Rynek
- ul. Henryka Sienkiewicza [nr 1-43]
- ul. Juliusza Słowackiego
- ul. Stare Targowisko
- ul. Stolarska
- ul. Strumykowa
- ul. Szkolna
- ul. św. Ducha
- ul. Targowa [nr 2, 3]
- ul. Tyniec
- ul. Wąska
- ul. Wodna [numery parzyste]
- ul. Stanisława Wyspiańskiego
- ul. Zamkowa

Przedstawiona w tym rozdziale diagnoza szczegółowa wyznaczonego obszaru rewitalizacji została opracowana z wykorzystaniem danych ilościowych i jakościowych pozyskanych w trakcie wywiadów nieustrukturyzowanych prowadzonych z pracownikami merytorycznymi Urzędu Miasta i Gminy Pleszew.

2.2 SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA OBSZARU REWITALIZACJI

Sfera społeczna

Problemy w sferze społecznej

W 2021 r. na obszarze rewitalizacji, wyznaczonym w miejskiej części gminy Pleszew, mieszkało 2988 osób, co stanowi nieco ponad 10% mieszkańców gminy. Centralna część miasta Pleszew, które wchodzi w skład obszaru rewitalizacji, charakteryzuje się dużą w skali gminy gęstością zaludnienia.

Miasto i Gmina Pleszew cechuje się stosunkowo stabilną sytuacją demograficzną, a spadek liczby mieszkańców należy – w porównaniu do innych ośrodków – uznać za niewielki. W latach 2017-2021 liczba mieszkańców gminy uległa jednak zmniejszeniu o 3,2%.

W kontekście zmiany liczby ludności ważnym wskaźnikiem jest wielkość migracji – stosunek osób, które zamieszkały dany teren do osób, które z niego się wyprowadziły. Drugim ważnym wskaźnikiem, mającym wpływ na zmiany liczby ludności na danym terenie, jest przyrost naturalny – porównanie liczby nowo urodzonych dzieci w stosunku do osób zmarłych w tym samym okresie. Z danych GUS wynika, że w gminie Pleszew spadek ludności spowodowany jest obydwooma tymi zjawiskami. Zmiany liczby ludności w ostatnich latach w Mieście i Gminie Pleszew przedstawia tabela poniżej.

Tab. 2. Zmiana liczby ludności w Mieście i Gminie Pleszew w latach 2017-2021

Zmiany liczby ludności w gminie Pleszew	2017	2018	2019	2020	2021
Ogólna liczba mieszkańców gminy	30 026	29 943	29 807	29 221	29 080
Zmiany liczby ludności – migracje	- 68	-58	-123	-91	-6
Zmiany liczby ludności – przyrost naturalny	-12	-42	-16	-101	-146

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

Ujemny przyrost naturalny wskazuje pośrednio także na inny problem – szczególnie dotkliwy na obszarze rewitalizacji – starzenie się lokalnej społeczności. Struktura wieku mieszkańców wskazuje, że rośnie liczba osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do osób w wieku produkcyjnym i przedprodukcyjnym. Do pogłębienia się tego zjawiska przyczynia się właśnie spadek urodzeń, stąd należy przyjąć, że opisany trend będzie z czasem się pogłębiał. Zmiany w strukturze wieku mieszkańców Miasta i Gminy Pleszew w ostatnich latach zostały przedstawione poniżej.

Tab. 3. Zmiany w strukturze wieku mieszkańców Miasta i Gminy Pleszew w latach 2017-2021

Struktura wieku mieszkańców gminy Pleszew	2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym (0-17)	5582	5545	5532	5510	5514	-68
Liczba osób w wieku produkcyjnym (18-59)	18 271	18 061	17 788	17 072	16 841	-1430
Liczba osób w wieku produkcyjnym mobilnym	11 544	11 373	11 099	10 456	10 204	-1340
Liczba osób w wieku produkcyjnym niemobilnym	6727	6688	6689	6616	6637	-90
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym (60 i więcej)	6173	6337	6487	6639	6725	+552
Udział % osób w wieku przedprodukcyjnym	18,6	18,5	18,6	18,9	19,0	+0,4
Udział % osób w wieku produkcyjnym	60,9	60,3	59,7	58,4	57,9	-3,0
Udział % osób w wieku poprodukcyjnym	20,6	21,2	21,8	22,7	23,1	+2,5
Współczynnik obciążenia demograficznego osobami starszymi [osoby]	24,7	25,9	27,2	29,3	30,4	+5,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych BDL GUS.

W porównaniu z resztą gminy na obszarze rewitalizacji problem starzenia się ludności jest szczególnie widoczny. W 2021 r. ponad 31 % mieszkańców obszaru była w wieku poprodukcyjnym (930 osób). W całej gminie takich osób było 6725, co stanowi 13,12% ogółu mieszkańców. Podczas analizy wskaźnikowej przeprowadzonej na potrzeby diagnozy delimitacyjnej w odniesieniu do tego zjawiska obszar rewitalizacji osiągnął drugi najgorszy wynik w gminie. Szczególną koncentracją osób w wieku poprodukcyjnym cechuje się osiedle Reja, gdzie wartości wskaźnika osiągnęły najgorszy w wynik porównaniu do reszty gminy. Powodem takiego stanu rzeczy jest m.in. niski przyrost naturalny – na obszarze rewitalizacji rodzi się mniej dzieci niż przeciętnie w gminie. W 2021 r. dzieci w wieku do trzech lat mieszkało tu 78 – w całej gminie zaś 972. Wartości wskaźnika odnoszącego się do tego zjawiska wskazują na stan kryzysowy (26,12 na 1000 mieszkańców), są bowiem niższe od średniej dla gminy (34,84). Podobnie jak w przypadku osób w wieku poprodukcyjnym, problem szczególnie dotyczy osiedla Reja.

W kontekście zidentyfikowanego niekorzystnego trendu demograficznego, związanego ze starzeniem się społeczności obszaru rewitalizacji, warto zauważyć, że osoby w podeszłym wieku nie stanowią jednolitej grupy społecznej, dzieląc się – zgodnie z podziałem wprowadzonym przez WHO na osoby w wieku podeszłym (65-75 lat – tzw. młoda starość), w wieku starczym (76-90 lat – tzw. późna starość) i osoby powyżej 90 roku życia – w sędziwym wieku (długowieczność). Myśląc o osobach w wieku poprodukcyjnym, ich problemach i potrzebach, trzeba brać pod uwagę mieszkańców reprezentujących wszystkie te kategorie. O ile tzw. młodzi seniorzy są często w dobrej kondycji psychofizycznej, o tyle osoby w wieku bardziej zaawansowanym mogą potrzebować większego wsparcia w postaci usług opiekuńczych.

Ponadto dla osób w starszym wieku ważna jest dostępność terenów i budynków publicznych, aby mogły jak najdłużej prowadzić samodzielne życie, wychodzić z domu, załatwiać sprawy, prowadzić życie towarzyskie, korzystać w przestrzeni publicznej. Bariery przestrzenne stanowią też problem dla osób ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności, które zamieszkują obszar rewitalizacji. Ich koncentracja na obszarze nosi znamiona stanu kryzysowego, ponaddwukrotnie większego niż przeciętnie w gminie. Zjawisko to zostało zbadane za pomocą wskaźnika odnoszącego się do liczby osób pobierających świadczenia socjalne z powodu niepełnosprawności na 1000 mieszkańców. Wartość uzyskana dla obszaru wyniosła 24,78, natomiast średnia referencyjna 12,83. Był to drugi najgorszy wynik w gminie. Warto zauważyć, że szczególnie dużo takich osób mieszka w Centrum.

W kontekście sytuacji demograficznej na obszarze należy więc stwierdzić, że potrzeby związane z dostępnością, analizowanej szerzej przy opisie sfery przestrzenno-funkcjonalnej, są ważną potrzebą obszaru rewitalizacji.

Trzeba też założyć, że kolejne lata nie przyniosą odwrócenia tego trendu – na gęsto zabudowanym obszarze rewitalizacji, z powodu braku wolnej przestrzeni pod budownictwo mieszkaniowe, nie uda się stworzyć szerokiej oferty mieszkaniowej z myślą o nowych, młodych mieszkańcach, którzy by się tu chcieliby tu zamieszkać i założyć rodziny. Realizowane w ramach założeń koncepcji Kompaktowy Pleszew program zagęszczania zabudowy części śródmiejskiej Miasta Pleszew, choć spowalnia niekorzystne trendy, to odwrócić ich nie zdoła. Z tego powodu obszar rewitalizacji będzie w kolejnych latach dalej się starzał.

W aspekcie obecnych i pogłębiających się w przyszłości wyzwań demograficznych kluczowe wydaje się objęcie osób starszych polityką rewitalizacyjną i dostosowanie działań do ich różnorodnych potrzeb,

tak związanych z ich aktywizacją społeczną, fizyczną, kulturalną, jak i z umożliwieniem im jak najdłuższego samodzielnego funkcjonowania w ich dotychczasowym środowisku – czyli na obszarze rewitalizacji, a także wsparcia osób w podeszłym wieku na etapie stopniowej utraty samodzielności. Jakość życia starszych mieszkańców, w tym osób ze szczególnymi potrzebami i samotnych, zamkniętych w czterech ścianach, urasta do jednego z najważniejszych zadań stojących przed obecnie planowanym procesem rewitalizacji.

Zbiorcze zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska starzenia się społeczności obszaru rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 4. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska starzenia się społeczności obszaru wskazujących stan kryzysowy na obszarze rewitalizacji

Wskaźniki odnoszące się do sfery społecznej	Na obszarze rewitalizacji			Średnia dla Miasta i Gminy Pleszew
	Centrum (jednostka 1)	Os. Reja (jednostka 2)	ogółem	
Liczba osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 1000 osób	484,01	680,06	570,90	422,13
Liczba osób w wieku 0-3 lat na 1000 osób	29,64	22,32	26,12	34,84
Liczba osób niepełnosprawnych pobierających świadczenia z pomocy społecznej na 1000 osób	30,28	18,83	24,78	12,83
Liczba przekroczonych wskaźników	3/3	3/3	3/3	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

Oprócz niekorzystnych zjawisk demograficznych, związanych procesem starzenia się społeczeństwa, na obszarze rewitalizacji występuje wiele innych problemów społecznych. Na tle gminy teren Centrum i osiedla Reja negatywnie wyróżnia się pod względem liczby problemów i nierzadko ich skali. W trakcie diagnozy delimitacyjnej w sferze społecznej poddano analizie 15 zjawisk – w przypadku 12 z nich wartości wskaźników osiągnięte na obszarze rewitalizacji przekraczały średnią referencyjną, czyli średnią wartość wyliczoną dla całej gminy Pleszew, świadcząc o stanie kryzysowym. W innych częściach gminy takie przekroczenia występowały od 2 do 9 razy, przy średniej liczbie przekroczeń wskaźnika wynoszącej 4,81.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że obszar rewitalizacji zamieszkuje duża liczba osób słabiej radzących sobie pod względem ekonomicznym i społecznym. Osoby te znalazły się w trudnej sytuacji z różnych przyczyn, w tym z powodu bierności zawodowej, ogólnej niezaradności życiowej, trudnej sytuacji osobistej wynikającej przede wszystkim z niepełnosprawności.

Jednym z głównych powodów trudności finansowych, których doświadcza część rodzin mieszkających na obszarze rewitalizacji, jest brak pracy. Choć sytuację na rynku pracy w Mieście i Gminie Pleszew należy uznać za dobrą, a bezrobocie niskie – w 2021 r. wyniosło ono bowiem 2,1%, na obszarze rewitalizacji liczba osób bezrobotnych jest wyższa, świadcząc o przestrzennej koncentracji tego problemu. W 2021 r. wartość wskaźnika odnoszącego się do liczby osób bezrobotnych na 1000 osób wyniosła na obszarze 26,46, podczas gdy przeciętna dla miasta osiągnęła 17,1. Trzeba dodać, że jest to najgorszy wynik w gminie. W liczbach bezwzględnych oznacza to, że na obszarze zarejestrowanych osób, pozostających bez pracy, było 79, czyli 2,64% ogółu. 29,1% bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem gimnazjalnym – dotyczyło to 23 mieszkańców obszaru. Liczba bezrobotnych jest szczególnie wysoka w Centrum, gdzie wskaźnik odnoszący się do tego zjawiska osiągnął rekordowo wysoką wartość 28,35 na 1000 mieszkańców. Na tej części obszaru mieszka także szczególnie dużo bezrobotnych z niższym wykształceniem – najwięcej w skali całej gminy.

Brak pracy przekłada się na złą sytuację materialną nie tylko pojedynczych osób, ale często całych rodzin. Spora część mieszkańców obszaru rewitalizacji znajduje się w trudnej sytuacji finansowej, co skutkuje ich marginalizacją, a nawet wykluczeniem społecznym. W porównaniu do reszty gminy Pleszew na obszarze rewitalizacji mieszka bowiem dużo osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej. Na koniec 2021 r. takich osób na obszarze mieszkało 115, co stanowi 3,86% mieszkańców podobszaru. Przy średniej dla gminy wynoszącej 20,75 na 1000 osób korzystających z zasiłków, na obszarze rewitalizacji osób korzystających z zasiłków było prawie dwa razy więcej (38,51 na 1000 osób). W pozostałych częściach gminy, z wyjątkiem jednej jednostki, osób takich było mniej niż średnio w gminie. Warto dodać, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej w Centrum jest największa w gminie, ponad dwu i półkrotnie przekraczając średnią referencyjną (50,90 na 1000 osób). Skalę ubóstwa we wschodniej części obszaru rewitalizacji potwierdza też wysokość zadłużenia czynszowego w zlokalizowanych na tym terenie lokalach komunalnych, przewyższającą o jedną trzecią średnią referencyjną. Dane dotyczące pomocy społecznej pozwalają mówić o koncentracji ubóstwa na obszarze rewitalizacji, świadcząc o dużym zróżnicowaniu przestrzennym problemów społecznych w gminie Pleszew oraz o istnieniu enklaw dobrobytu i biedy. Warto nadmienić, że osoby będące w trudnej sytuacji życiowej często korzystają z różnych zasiłków, w tym z kilku form wsparcia. Należą do nich zasiłki z powodu niepełnosprawności (74 na koniec 2021 r.), ale także wsparcia rodzin w postaci stypendiów socjalnych dla uczniów (25) czy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.

Zbiorcze zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska bezrobocia i ubóstwa obszaru rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 5. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska bezrobocia i ubóstwa wskazujących na stan kryzysowy na obszarze rewitalizacji

Wskaźniki odnoszące się do sfery społecznej	Na obszarze rewitalizacji			Średnia dla Miasta i Gminy Pleszew
	Centrum (jednostka 1)	Os. Reja (jednostka 2)	ogółem	
Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób	28,35	24,41	26,46	17,10

Liczba osób bezrobotnych z wykształceniem podstawowym i gimnazjalnym na 1000 osób	10,95	3,49	7,37	3,19
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 osób	50,90	25,10	38,51	20,75
Wielkość zaległości czynszowych w lokalach komunalnych w zł na 1000 osób	16395,59	0	8521,75	10083,67
Liczba przekroczonych wskaźników	4/4	3/4	3/4	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

O trudnej sytuacji materialnej części rodzin mieszkających na obszarze rewitalizacji świadczy liczba uczniów otrzymujących wsparcie w postaci stypendium socjalnego. Wartość odnoszącego się do tego zjawiska wskaźnika, który ilustrował udział uczniów ze wsparciem w ogólnej liczbie uczniów, na obszarze rewitalizacji znacząco przewyższyła średnią dla gminy (średnia: 5,87 obszar: 9,88), wskazując na dużą koncentrację tego problemu i sytuację kryzysową. Ponownie, kryzys koncentruje się we wschodniej części obszaru, czyli na terenie Centrum.

Również pod względem poziomu edukacji, który w dużej mierze wpływa na poziom kapitału społecznego, obszar rewitalizacji wypada znacząco gorzej od reszty gminy. Wartość wskaźnika odnoszącego się do liczby uczniów, którzy nie otrzymali promocji do klasy wyższej lub zrezygnowali z nauki na 1000 osób, wyniosła na obszarze 15,4 przy średniej referencyjnej 5,59 – i był to najgorszy wynik w gminie. W roku szkolnym 2021/2022 w takiej sytuacji znalazło się 46 uczniów, z czego 42 mieszkało na terenie Centrum. Wynik uzyskany dla tej części obszaru pięciokrotnie przekroczył średnią dla gminy.

Wsparcie uczniów z obszaru rewitalizacji, w tym ich aktywizacja pod względem społecznym i kulturalnym, celowane działania edukacyjne, organizacja czasu wolnego, jawią się więc ważnym elementem interwencji rewitalizacyjnej, wpływającym pozytywnie na postawę młodych mieszkańców obszaru rewitalizacji. Po pierwsze, szeroko rozumiana aktywizacja powinna przełożyć się na ich postawę proedukacyjną i zachętę do dalszej nauki. Jest to ważne także w obliczu zdiagnozowanego zjawiska bezrobotnych mieszkańców z niskim wykształceniem, którzy stanowią prawie jedną trzecią ogółu bezrobotnych w gminie. Kontynuowanie edukacji i zdobywanie kompetencji zawodowych wydaje się obecnie kluczowe na rynku pracy. Po drugie, wobec obserwowanych negatywnych trendów demograficznych objęcie działaniami młodzieży byłoby ważne w kontekście budowy poczucia przywiązania do miejsca zamieszkania.

O tym, że pewna bezradność życiowa, wynikająca m.in. z niskiego kapitału społecznego, która charakteryzuje część mieszkańców obszaru rewitalizacji, prowadzi do szeregu problemów psychicznych świadczy wysoka liczba niebieskich kart założonych na tym terenie. Pod względem zidentyfikowanej przemoc domowej obszar należy do kryzysowych miejsc gminie – wartość wskaźnika odnoszącego się do tego problemu znacząco przekracza średnią referencyjną (2,01 niebieskich kart na 1000 osób na obszarze rewitalizacji w porównaniu do 1,72 dla gminy). Najczęstszym powodem rozpoczęcia tej procedury są uzależnienia i brak pracy.

Zbiorcze zestawienie wskaźników odnoszących się do problemów rodzinnych obszaru rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 6. Zestawienie wskaźników sfery gospodarczej wskazującej stan kryzysu na obszarze rewitalizacji

Wskaźniki odnoszące się do sfery społecznej	Na obszarze rewitalizacji			Średnia dla Miasta i Gminy Pleszew
	Centrum (jednostka 1)	Os. Reja (jednostka 2)	ogółem	
Udział uczniów otrzymujących stypendium socjalne w ogólnej liczbie uczniów	11,66	6,67	9,88	5,87
Liczba uczniów, którzy nie otrzymali promocji do klasy wyższej lub zrezygnowali z nauki na 1000 osób	27,06	2,79	15,41	5,59
Liczba osób objętych procedurą niebieskiej karty na 1000 osób	1,93	2,09	2,01	1,72
Liczba przekroczonych wskaźników	3/3/	2/3	3/3	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

Zjawisko bezrobocia, wsparcie rodzin doświadczających trudności materialnych na obszarze rewitalizacji wymaga działań zapobiegawczych, które prowadzone są na bieżąco przez Centrum Usług Społecznych w Pleszewie (CUS) czy Powiatowy Urząd Pracy. Podobnie dzieje się w przypadku procedury niebieskiej karty, którą na podstawie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2010 r. nr 125 poz. 842) prowadzą przedstawiciele CUS, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia. Działania wdrażane w ramach procesu rewitalizacji mogłyby wzmocnić funkcjonujące rozwiązania ogólnogminne.

Za pomocą polityki rewitalizacyjnej skutecznie można prowadzić działania na rzecz podnoszenia kapitału społecznego, aktywizacji społecznej i obywatelskiej, większej integracji społecznej. O bierności w tej sferze świadczy niski udział mieszkańców w życiu kulturalnym i publicznym. Również pod tym względem obszar rewitalizacji negatywnie wypada na tle gminy. Na małą aktywność społeczno-obywatelską wskazuje liczba uczestników zebrań wiejskich i rad osiedli. Na obszarze rewitalizacji wartość wskaźnika odnoszącego się do tego zjawiska wyniosła 13,40 na 1000 mieszkańców, podczas gdy średnia referencyjna osiągnęła 27,20. Szczególnie niewielu mieszkańców Centrum bierze udział w takich spotkaniach – osiągnięty dla tego terenu wynik należy do najgorszych w gminie. W przeciwieństwie do opisanego zjawiska obszar rewitalizacji nie wykazał stanu kryzysowego w przypadku liczby czytelników bibliotek. Ponad połowa mieszkańców – 1127 osób – jest zapisana do lokalnych bibliotek, co stanowi 37,74% ogółu czytelników w gminie. Bez bardziej szczegółowych badań trudno jednoznacznie zinterpretować ten wynik, choć w obliczu innych danych można postawić tezę

na temat dużego zróżnicowania mieszkańców obszaru rewitalizacji pod względem kapitału kulturowego.

Zbiorcze zestawienie wskaźników odnoszących się do kwestii kapitału społecznego obszaru rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 7. Zestawienie wskaźników kwestii kapitału społecznego wskazujących na stan kryzysowy na obszarze rewitalizacji

Wskaźniki odnoszące się do sfery gospodarczej	Na obszarze rewitalizacji			Średnia dla Miasta i Gminy Pleszew
	Centrum (jednostka 1)	Os. Reja (jednostka 2)	ogółem	
Liczba czytelników bibliotek na 1000 osób	396,26	357,04	377,43	250,97
Liczba uczestników zebrań wiejskich i rad osiedli na 1000 osób	3,22	24,41	13,40	27,20
Liczba przekroczonych wskaźników	1/2	1/2	1/2	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

Listę problemów społecznych zdiagnozowanych na obszarze rewitalizacji zamyka kwestia bezpieczeństwa mierzona liczbą interwencji straży miejskiej, wykroczeń i liczbą odnotowanych kolizji. Z zebranych danych wynika, że w tym aspekcie sytuacja zaobserwowana w Centrum i na osiedlu Reja jest szczególnie niepokojąca w porównaniu z resztą gminy Pleszew. Liczba odnotowanych tu na koniec 2021 r. interwencji straży miejskiej jest najwyższa w gminie (52,24 na 1000 mieszkańców w porównaniu do 15,52 średniej referencyjnej – w sumie 156 zdarzeń). Jeśli chodzi o wykroczenia, sytuacja na obszarze również jest najgorsza na tle gminy – 76,69 wykroczeń na 1000 osób przy średniej dla gminy 18,24 – w sumie odnotowano tu 229 wykroczeń. Wreszcie, o stanie kryzysowym świadczy też liczba wypadków i kolizji drogowych. Odnoszący się do tego zjawiska wskaźnik wyniósł na obszarze 17,41 na 1000 osób, przekraczając znacząco średnią referencyjną (9,82). W 2021 r. doszło do 52 kolizji na diagnozowanym terenie. W przypadku wszystkich analizowanych zagadnień znacząco więcej negatywnych zjawisk odnotowano we wschodniej części obszaru, czyli w Centrum.

Zbiorcze zestawienie wskaźników odnoszących się do problemu bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 8. Zestawienie wskaźników dotyczących zjawiska bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji

Wskaźniki odnoszące się do sfery społeczna	Na obszarze rewitalizacji			Średnia dla Miasta i Gminy Pleszew
	Centrum (jednostka 1)	Os. Reja (jednostka 2)	ogółem	
Liczba interwencji straży miejskiej na 1000 osób	81,83	20,22	52,24	15,52
Liczba wykroczeń na 1000 osób	92,14	59,97	76,69	18,24
Liczba wypadków i kolizji drogowych na 1000 osób	21,91	12,55	17,41	9,82
Liczba przekroczonego wskaźników	3/3	3/3	3/3	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

Potencjały w sferze społecznej

Mimo zdiagnozowanych problemów o charakterze społecznym obszar rewitalizacji charakteryzuje się również potencjałami w tej sferze, które powinny być wykorzystane przy planowaniu interwencji rewitalizacyjnej.

Na podstawie analizy danych ilościowych można stwierdzić, że obszar rewitalizacji charakteryzuje się wysokim odsetkiem czytelników bibliotek, co oznacza aktywność kulturalną części mieszkańców. Aktywni mieszkańcy mogliby stać się ważnymi interesariuszami procesu rewitalizacji np. jako realizatorzy przedsięwzięć lub członkowie Komitetu Rewitalizacji.

Na obszarze rewitalizacji lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie, od niedawna, działają nowe instytucje publiczne – Zajezdnia Kultury i Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pleszew, które powstały na zdegradowanych terenach pokolejowych przy dworcu PKP. Tereny te objęte były Lokalnym Programem Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023, a leżące tu odnowione i zmodernizowane budynki starej parowozowni (kompleks kolei wąskotorowej) zostały zamienione w placówki kultury. Dzięki podjętym działaniom została wzbogacona oferta kulturalna miasta i gminy Pleszew. Wspomniane instytucje realizują takie przedsięwzięcia, jak: wystawy i wernisaże, koncerty, przedstawienia i spektakle, kluby dyskusyjne, warsztaty czy spotkania autorskie. Kontynuacja tych projektów ma szansę wzmocnić pozytywne zmiany na obszarze, pozytywnie oddziałując na sferę społeczną, a także przyczynić się do dalszej promocji lokalnego i regionalnego potencjału kulturowego oraz podniesienia atrakcyjności gospodarczej, inwestycyjnej i turystycznej Pleszewa.

Inną ważną instytucją wpisującą się w potencjały obszaru rewitalizacji jest Muzeum Regionalne w Pleszewie – samorządowa instytucja kultury, działająca od 1983 r. Działalność muzeum obejmuje wystawy, spotkania i prelekcje, a także warsztaty skierowane do mieszkańców gminy.

Do potencjałów z zakresu sfery społecznej należy zaliczyć również działalność Centrum Usług Społecznych w Pleszewie – instytucji powstałej z przekształcenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy

Spółecznej w Pleszewie, zlokalizowanej na obszarze rewitalizacji przy ul. Słowackiego. Celem działań CUS jest rozpoznanie, analiza i ocena potrzeb jednostkowych i środowiskowych, organizowanie i realizowanie wynikających z tego rozpoznania potrzeb, a także inspirowanie działalności innych sił społecznych działających w sferze pomocy społecznej do podejmowania działań na rzecz osób wykluczonych oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym. Działania CUS to nie tylko działalność z zakresu pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych, ale także wsparcie i pomoc asystentów rodziny, usługi opiekuńcze oraz działania z zakresu przeciwdziałania pomocy domowej.

Na obszarze rewitalizacji, przy ul. Wypiańskiego, położona jest także siedziba Powiatowego Urzędu Pracy w Pleszewie. Działania podejmowane przez PUP przyczyniają się do poprawy życia mieszkańców gminy poprzez aktywizację zawodową czy projekty i poradniki skierowane do osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Widoczne jest to w danych obrazujących sytuację na lokalnym rynku pracy pod względem udziału zarejestrowanych osób pozostających bez pracy – w latach 2017-2021 zaobserwowano spadek stopy bezrobocia wśród mieszkańców gminy (choć na obszarze rewitalizacji wskaźniki te są nadal wysokie).

Do potencjałów sfery społecznej obszaru rewitalizacji należy zaliczyć również placówki edukacyjne, przede wszystkim: Szkołę Podstawową nr 2 im. Królowej Jadwigi, I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica, Zespół Szkół Publicznych nr 1 oraz Zespół Szkół Usługowo-Gospodarczych. Placówki te mogą potencjalnie służyć bazą infrastrukturalną, taką jak sale, sprzęt, boiska sportowe itp., a także kadrą nauczycielską.

Miasto i Gmina Pleszew, w tym także obszar rewitalizacji, posiada potencjał z zakresu lokalnego dziedzictwa niematerialnego, który może zostać wykorzystany przy planowaniu działań aktywizujących lokalną społeczność i wzmacniających tożsamość mieszkańców. W przypadku Pleszewa ważną rolę odgrywa historia Wielkopolski, m.in. trendy pozytywistyczne w XIX wieku przeciwstawiające się polityce germanizacji czy powstanie wielkopolskie, w którym pleszewianie brali aktywny udział. Istotnym elementem tożsamościowym Pleszewa jest kolej, a w szczególności linia kolei wąskotorowej posiadająca unikalny w skali Europy trójszynowy splot torowy, umożliwiający poruszanie się po nich pociągów wąsko i normalnotorowych. Tożsamość obszaru rewitalizacji to także zlokalizowane w jego obrębie duże zakłady przemysłowe z ponad stuletnią tradycją: Pleszewskie Zakłady Papiernicze oraz Spomasz Pleszew S.A. – firma zajmująca się produkcją maszyn i urządzeń dla przemysłu spożywczego.

Elementem lokalnej tożsamości, związanym z budowaniem poczucia dumy i przynależności pleszewian do miejsca pochodzenia oraz rozwojem lokalnych potencjałów, jest także postać Mariana Bogusza, artysty pochodzącego z Pleszewa. Dzieła artysty można podziwiać w Muzeum Regionalnym w Pleszewie.

Potrzeby w sferze społecznej

Główne potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze społecznej wynikają bezpośrednio ze zdiagnozowanych problemów społecznych. Należą do nich:

- niekorzystne trendy demograficzne przekładające się na postępujące starzenie się lokalnej społeczności,
- duża liczba osób w starszym wieku, z różnych przedziałów wiekowych, wymagających odpowiednich rodzajów wsparcia,

- duża liczba osób z niepełnosprawnościami,
- problem ubóstwa powiązany m.in. z bezrobociem, bezradnością w sprawach wychowawczo-opiekuńczych, przemocą domową, która dotyka całych rodzin,
- problem niskiej aktywności społeczno-kulturalnej i obywatelskiej części mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- niski kapitał społeczny części mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- problem niskich osiągnięć edukacyjnych, łączący się z wczesną rezygnacją z edukacji i niskim stopniem wykształcenia.

Przeprowadzona diagnoza pogłębiona sfery społecznej pokazała potrzeby związane z koniecznością wsparcia grup szczególnie wrażliwych, narażonych na trwałe wykluczenie społeczne z powodu bezrobocia, niepełnosprawności, bezradności i przemocy w rodzinie, trudności życiowych i osobistych. Diagnoza wykazała, że skala kryzysu w tym zakresie jest na tle gminy bardzo duża. Choć osoby narażone na wykluczenie społeczne, są objęte opieką CUS oraz innych instytucji pomocowych, wydaje się ona jednak niewystarczająca w obliczu natężenia problemów. Stąd istnieje potrzeba prowadzenia sprofilowanych działań skierowanych bezpośrednio do zagrożonych mieszkańców obszaru, najlepiej w ramach instytucji działających na tym terenie.

Wynikające ze zdiagnozowanych problemów najważniejsze potrzeby rewitalizacyjne wiążą się więc z koniecznością prowadzenia szeroko zakrojonej, kompleksowej interwencji, której celem byłoby wzmocnienie grup narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne prowadzące do ich trwałej aktywizacji społecznej, zawodowej i obywatelskiej. W tym celu warto kontynuować działania, które sprawdziły się do tej pory, w tym działania prowadzone przez instytucje kultury, w tym nowe placówki stworzone w ramach Compact Lab Pleszew, w oparciu o zdiagnozowane potencjały dotyczące m.in. lokalnej tożsamości.

Oprócz działań o charakterze ogólnym, skierowanym do całej społeczności lokalnej, różnymi formami wsparcia należałoby objąć poszczególne grupy społeczne, w tym przede wszystkim seniorów. W ramach procesu rewitalizacji warto dla nich zaplanować działania integracyjne i aktywizacyjne o charakterze społecznym lub kulturalnym, tworzyć miejsca integracji dla osób starszych. W przypadku tej grupy ważne jest jednak dostosowanie rodzaju i zakresu wsparcia do przedziału wiekowego seniorów. W przypadku tzw. młodych emerytów ważne wydają się działania aktywizacyjne, w tym aktywizacja społeczna i być może zawodowa – osoby będące w dobrej formie psychofizycznej mogą aktywnie włączać się w różne zajęcia, np. organizowane przez Uniwersytet Trzeciego Wieku w Pleszewie, mogą też nadal chcieć pracować zarobkowo. Osoby te chcą aktywnie brać udział w życiu kulturalnym miasta, spotykać się, utrzymywać dobrą kondycję fizyczną. Seniorzy w wieku 75+ przeważnie mają inne potrzeby – w ich przypadku szczególnie ważne są kwestie związane z dostępnością, likwidacją barier przestrzennych i innych, a także system wsparcia pozwalający im samodzielnie funkcjonować.

Inną grupą, która potrzebuje zindywidualizowanego, jest młodzież mieszkająca na obszarze rewitalizacji. Aktywizacja tej grupy, szczególnie ważna w obliczu niekojących wyników badań odnośnie do wyników szkolnych. Widoczna jest potrzeba sprofilowanej oferty spędzania czasu wolnego i działań edukacyjnych, wyrównująca ich szanse życiowe oraz podnosząca ich kapitał społeczny. Z uwagi na

diagnozowane potrzeby mieszkańców należących do różnych grup wiekowych, warto aby działania aktywizacyjne miały charakter integracji międzypokoleniowej.

Podsumowując, można stwierdzić, że potrzeby rewitalizacyjne w sferze społecznej należy realizować w ramach wypracowanych, sprawdzonych rozwiązań, które teraz powinny zostać dostosowane do konkretnych potrzeb mieszkańców obszaru. Można też wzmocnić wsparcie skierowane do grup narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne poprzez nowe innowacyjne działania, skierowane szczególnie do osób starszych i młodzieży. Wydaje się, że zdiagnozowane potrzeby rewitalizacyjne ze sfery społecznej można z powodzeniem rozwiązać z wykorzystaniem głównych potencjałów – działających na obszarze lub w jego sąsiedztwie instytucji społecznych i kultury, zwłaszcza, że z powodzeniem brały one udział we wcześniejszym procesie rewitalizacji.

Sfera gospodarcza

Problemy w sferze gospodarczej

Położona w aglomeracji kalisko-ostrowskiej i dobrze skomunikowana z miastami tej aglomeracji, a także stolicą województwa – Poznaniem – gmina Pleszew charakteryzuje się stabilną sytuacją budżetową i relatywnie dobrą sytuacją ekonomiczną. Obszar rewitalizacji, choć cechuje się pewnymi negatywnymi zjawiskami, również znajduje się w stosunkowo dobrej kondycji gospodarczej.

W strukturze podmiotów gospodarczych gminy Pleszew przeważają mikroprzedsiębiorstwa (96,1%), zatrudniające do 10 osób i zajmujące się handlem hurtowym i detalicznym, przetwórstwem przemysłowym oraz budownictwem mające ponad 51% udziału w całym rynku według danych GUS za 2021 r. Na obszarze rewitalizacji, który stanowi centralną część miasta Pleszew, przeważa działalność związana z handlem i usługami. Jeśli chodzi o handel przeważają niewielkie sieciowe sklepy spożywcze, choć na terenie tym występują też sklepy wielkopowierzchniowe, odzieżowe i wielobranżowe oraz targowisko miejskie. Z kolei obecne na obszarze punkty usługowe to przede wszystkim placówki banków, firm ubezpieczeniowych, kancelarie prawnicze, przychodnie medyczne, apteki, fast foody, nieliczne restauracje, kawiarnie czy cukiernie oraz zakłady fryzjerskie, optyczne kosmetyczne. Do większych zakładów pracy należą zlokalizowane w południowo-zachodniej i zachodniej części obszaru Spomasz Pleszew S.A. Fabryka Maszyn Spożywczych, Pleszewskie Zakłady Papiernicze.

O dobrej koniunkturze gospodarczej gminy świadczy wzrost liczby zarejestrowanych działalności (3459 na koniec 2021 r. w stosunku do 3188 w 2017 r.), a także spadek wykreśleń nowych zarejestrowań i wykreśleń z rejestru REGON (z 73 w 2017 r. do 41 na koniec 2021 r.). Ważnym przedsięwzięciem, stanowiącym kontynuację wcześniejszego procesu rewitalizacji, jest obecnie wznoszone Wielofunkcyjne Centrum Rozwoju, będące jednym z elementów koncepcji Compact Lab Pleszew. Powstający u zbiegu ulic Kolejowej i Ogrodowej budynek będzie siedzibą inkubatora przedsiębiorczości oferującą przestrzeń coworkingową i doradztwo dla nowo powstających firm, przestrzenią dla organizacji pozarządowych oraz zapleczem hotelowym i konferencyjnym.

Choć ogólną sytuację gospodarczą gminy Pleszew należy ocenić pozytywnie, a dane z ostatnich lat świadczą o poprawie i trendach rozwojowych, stan lokalnej gospodarki na obszarze rewitalizacji pod pewnymi względami wyróżnia się negatywnie, świadcząc być może o pewnych strukturalnych problemach w tej sferze. Badanie przeprowadzone na potrzeby diagnozy delimitacyjnej pokazało, że

choć cały obszar rewitalizacji na tle gminy wypada dobrze, to nie jest on jednolity i wykazuje stan kryzysowy na określonych fragmentach wchodzących w jego skład.

Na podstawie przeprowadzonej analizy można stwierdzić, że w części wschodniej obszaru rewitalizacji, który stanowi ścisłe centrum miasta, pełniące funkcje reprezentacyjne i symboliczne w skali całej gminy, działa dużo firm, powstaje wiele nowych, ale też dużo w nich szybko kończy swoją działalność. Z kolei w zachodniej części obszaru, na którym ulokowane są duże zakłady pracy, działa stosunkowo mało firm, powstaje niewiele nowych, ale te, które są, charakteryzują się dużą stabilnością.

Centrum na tle gminy Pleszew wyróżnia się pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów, jak i liczby nowych zarejestrowanych firm w ostatnich latach – w obu przypadkach osiągając nieporównywalnie lepsze wyniki od reszty gminy. Pod względem liczby zarejestrowań w CEIDG na 1000 osób wartość wskaźnika dla tego terenu wyniosła 248,71 przy średniej referencyjnej 86,49. W przypadku wskaźnika dotyczącego liczby nowych podmiotów zarejestrowanych w 2022 r. – wartość wskaźnika dla obszaru wyniosła 13,53 na 1000 osób, natomiast średnia dla gminy 3,80. Dane świadczą o tym, że Centrum w porównaniu do reszty gminy Pleszew jest niezwykle atrakcyjne dla firm, co z uwagi na centralne usytuowanie obszaru i pełnione przez niego funkcje centrotwórcze – ogólnomiejskie i ogólnogminne – wydaje się to zrozumiałe. Z kolei ponadprzeciętna liczba wyrejestrowań (9,66 na 1000 osób przy średniej referencyjnej 3,51), również najwyższa w skali gminy, świadczy przede wszystkim o dość niestabilnych warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej w tej części obszaru rewitalizacji przy zdecydowanej atrakcyjności gospodarczej tego terenu. Sytuację tę można uznać za niejednoznaczną do interpretacji. Jednym z powodów może być niedopasowany do potrzeb klientów profil prowadzonych czy nowo zakładanych działalności. Inne przyczyny mogą być spowodowane nieefektywnością czy standardowością oferty, wystroju wnętrz i witryn, oprawy reklamowej opartej na przestarzałych, przeskalowanych szyldach, sztamponowych hasłach, nieuporządkowanym otoczeniu.

Z kolei zachodnia część obszaru rewitalizacji negatywnie wyróżnia się na tle gminy pod względem liczby działających i nowo zakładanych firm. Pod względem liczby zarejestrowań w CEIDG na 1000 osób wartość wskaźnika dla tego terenu wyniosła 48,12 przy średniej referencyjnej 86,49. W przypadku liczby nowych podmiotów zarejestrowanych w 2022 r. – wartość wskaźnika dla obszaru wyniosła 1,39 na 1000 osób, natomiast średnia dla gminy 3,80. W obu przypadkach były to jedne z najgorszych wyników w gminie. Na podstawie tych danych można założyć, że osiedle Reja nie jest uznawana przez przedsiębiorców za teren atrakcyjny do prowadzenia działalności gospodarczej. Odnotowywana tu mała liczba wyrejestrowań (1,39 na 1000 osób przy średniej referencyjnej 3,51), jedna z najniższych w gminie, świadczy natomiast o zdecydowanie stabilnych warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej w tej części obszaru rewitalizacji. Wydaje się, że istniejące zakłady przemysłowe, targowisko, istniejące sklepy i usługi w pełni zaspokajają potrzeby konsumentów i klientów.

Zjawisko bezrobocia, opisane w podrozdziale poświęconym sferze społecznej, jest również powiązane z sytuacją gospodarczą obszaru rewitalizacji i zapotrzebowaniem na pracowników. W tym kontekście warto zwrócić uwagę na wykształcenie mieszkańców obszaru rewitalizacji pozostających bez pracy – 29,1% osób bezrobotnych ma bowiem zaledwie ukończoną szkołę podstawową lub/i gimnazjum. Osobom niewykształconym i o niższych kompetencjach trudniej znaleźć pracę, w tym pracę lepiej płatną. Pod względem liczby osób z niskim wykształceniem, pozostających bez pracy, obszar

rewitalizacji uplasował się na drugim miejscu w gminie – liczba osób bezrobotnych z wykształceniem gimnazjalnym lub poniżej na 1000 mieszkańców wyniosła tu bowiem 7,37, ponaddwukrotnie przekraczając średnią referencyjną (3,19).

Zbiorcze zestawienie wskaźników odnoszących się do kondycji gospodarczej obszaru rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 9. Zestawienie wskaźników sfery gospodarczej wskazującej stan kryzysu na obszarze rewitalizacji

Wskaźniki odnoszące się do sfery gospodarczej	Na obszarze rewitalizacji			Średnia dla Miasta i Gminy Pleszew
	Centrum (jednostka 1)	Os. Reja (jednostka 2)	ogółem	
Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w CEiDG na 1000 osób	248,71	48,12	152,38	86,49
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2022 r. na 1000 osób	13,53	1,39	7,70	3,80
Liczba wyrejestrowanych i zawieszonych podmiotów gospodarczych w 2022 r. na 1000 osób	9,66	1,39	3,51	5,69
Liczba przekroczonych wskaźników	1/3	2/3	0/3	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

Potencjały w sferze gospodarczej

Obszar rewitalizacji Pleszewa charakteryzuje się wysokimi wartościami wskaźników ze sfery gospodarczej w porównaniu do pozostałych części gminy. Dotyczy to przede wszystkim Centrum. Liczba podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w CEiDG w przeliczeniu na 1000 osób oraz liczba nowych zarejestrowań w CEiDG w 2022 roku na 1000 osób były stosunkowo wysokie, co świadczy o atrakcyjności gospodarczej obszaru, gdzie istnieje i powstaje wiele nowych firm. Warto zwrócić również uwagę na fakt, że liczba zarejestrowanych w Pleszewie przedsiębiorców wykazuje w ostatnich latach stałą tendencję wzrostową – jest to ważny potencjał, który warto wykorzystać przy kreowaniu interwencji rewitalizacyjnej.

Potencjałem sfery gospodarczej jest lokalizacja na obszarze rewitalizacji dużych zakładów przemysłowych, które wpisują się jednocześnie w lokalną tożsamość gminy – Pleszewskie Zakłady Papiernicze oraz Fabryka Maszyn Spożywczych Spomasz Pleszew S.A. Jednak potencjał sfery gospodarczej obszaru rewitalizacji w gminie Pleszew to nie tylko działalność dużych firm z wieloletnią tradycją, ale także drobnych punktów usługowych, takich jak sklepy, restauracje, kawiarnie czy targowiska.

Ważnym potencjałem tej sfery – szczególnie ważnym przy tworzeniu nowych, innowacyjnych firm – już wkrótce będzie kompleks wznoszony w ramach koncepcji Compact Lab Pleszew, na który złożą się inkubator przedsiębiorczości z przestrzenią coworkingową dla nowo powstających firm i organizacji pozarządowych. Zaplanowane do realizacji zaplecze hotelowe i konferencyjne może z kolei przyczynić się do ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji.

Potrzeby w sferze gospodarczej

Główne potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze gospodarczej wynikają bezpośrednio ze zdiagnozowanych problemów w tej dziedzinie. Należą do nich:

- duża rotacja podmiotów gospodarczych na części obszaru rewitalizacji – w Centrum,
- niewielka liczba działających i nowo powstających firm na części obszaru rewitalizacji – na osiedlu Reja,
- niewykorzystany w pełni potencjał obszar jako miejsce prowadzenia innowacyjnej działalności gospodarczej,
- wygląd i otoczenie lokali użytkowych obniżające atrakcyjność przestrzeni,
- duża liczba bezrobotnych z niskim wykształceniem mieszkających na obszarze rewitalizacji.

Działania naprawcze, które może podjąć samorząd w ramach procesu rewitalizacji na obszarze kryzysowym, powinny być przede wszystkim realizowane w ramach ogólnogminnej polityki współpracy miasta z przedsiębiorcami w ramach programu wspierania przedsiębiorców. Wsparcie lokalnego biznesu, małych i mikroprzedsiębiorstw na obszarze rewitalizacji mogłoby polegać na działaniach edukacyjnych dotyczących m.in. środowiskowej odpowiedzialności przedsiębiorstw i inkubowaniu nowych, innowacyjnych działalności realizowanych przez partnerów gospodarczych procesu, a także np. konkursach na najładniejszą witrynę, wsparciu przedsiębiorców przy tworzeniu oprawy wizualnej (szyldów, reklam) czy zaproszeniu przedsiębiorców do aktywnego udziału w imprezach i wydarzeniach realizowanych na obszarze rewitalizacji.

Ważnym potencjałem, który może znacząco przyczynić się do ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji w gminie Pleszew, będzie kompleks tworzony w ramach Compact Lab Pleszew. Zaplanowany inkubator przedsiębiorczości będzie bowiem wspierał nowo powstające firmy, dając im przestrzeń, ale też wspierając doradztwem, co może przełożyć się na mniejszą rotację przedsięwzięć w Centrum, ale też na powstawanie bardziej innowacyjnych nowych przedsiębiorstw na całym obszarze.

Innym typem działań, które są potrzebne w sferze gospodarki, jest aktywizacja zawodowa osób narażonych na marginalizację, a przez to mających większe trudności w znalezieniu zatrudnienia. Do takich osób należą bezrobotni z niskim wykształceniem, szczególnie mieszkających na obszarze rewitalizacji. Do zwiększenia ich szans na znalezienie pracy na pewno przyczyniłyby się kursy zawodowe, będące szansą na uzyskanie specjalistycznych umiejętności, potrzebnych na rynku pracy. Poprawie sytuacji bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami i rodzin narażonych na marginalizację służyłby rozwój sektora ekonomii społecznej, który wsparłby osoby słabsze na rynku pracy.

Sfera środowiskowa

Problemy w sferze środowiskowej

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ocena sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji obejmuje spektrum zagadnień związanych z przekroczeniami standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia lub stanu środowiska. Do zagadnień tej sfery należą przede wszystkim problemy związane z jakością powietrza, ale też zjawiska związane z postępującymi zmianami klimatycznymi.

Gmina Pleszew położona jest na w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego, na Wysoczyźnie Kaliskiej. Teren gminy ma równinny charakter, o stosunkowo niskiej lesistości, poprzecinany licznymi, lecz niewielkimi ciekami wodnymi. W przypadku obszaru rewitalizacji środowisko naturalne zostało praktycznie całkowicie przekształcone w sposób typowy dla terenów zurbanizowanych. Dotyczy to również przebiegu rzeki Ner, która na prawie całej długości obszaru przepływa krytym kanałem. Brak szczegółowych informacji na temat jakości wód Neru, jednakże należy domniemywać, że jest on niski z uwagi na mały przepływ rzeki oraz działalność rolniczą i przemysłową w gminie. W obrębie miasta Pleszew brak również prawnych form ochrony przyrody. Na obszarze rewitalizacji nie występują ponadto zagrożenia środowiskowe pod postacią terenów zagrożenia powodziowego lub ruchów masowych.

Na etapie diagnozy wyznaczającej obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji dokonano analizy 3 zagadnień dotyczących jakości powietrza na obszarze w okresie grzewczym, obecności terenów zieleni niezwykle ważnych w obliczu zachodzących zmian klimatycznych oraz szkodliwych dla zdrowia substancji w postaci wyrobów zawierających azbest. Obszar rewitalizacji nie wyróżniał się znacząco ponad inne części gminy, niemniej charakteryzował się problemami w kilku aspektach.

Jednym z najważniejszych problemów zdiagnozowanych na etapie wyznaczania obszaru był udział lokali ogrzewanych piecami węglowymi, których jest prawie dwukrotnie więcej niż średnio w całej gminie. Użytkowanie przestarzałych pieców w silnie zurbanizowanym środowisku ma szczególnie negatywne oddziaływanie w okresie zimowym, prowadząc do poważnego pogorszenia się jakości powietrza. Słabe warunki aerosanitarne skutkują częstszym występowaniem chorób dróg oddechowych i układu krążenia. Zdecydowanie największe nagromadzenie lokali ogrzewanych piecami węglowymi występuje we wschodniej części obszaru rewitalizacji – w Centrum. Wartość wskaźnika dla tego fragmentu obszaru był przeszło trzykrotnie wyższy od średniej dla gminy. Z kolei, w przypadku osiedla Reja wskaźnik ten był jednym z najniższych w miejskiej części gminy. Pomimo to problem niskiej jakości powietrza dotyczy również osiedla Reja z uwagi na bezpośrednie otoczenie budynkami ogrzewanymi przestarzałymi systemami grzewczymi.

Obszar rewitalizacji wykazuje również stan kryzysowy, jeśli chodzi o małą powierzchnię terenów zieleni. Analizowany podczas diagnozy delimitacyjnej odnoszący się do tego zjawiska wskaźnik dla obszaru rewitalizacji był prawie trzykrotnie niższy od średniej wartości dla gminy. Dostępność terenów zieleni jest ważnym czynnikiem mitygacji zachodzących zmian klimatycznych. Zieleni stanowi naturalne miejsce wypoczynku dla ludzi, ale pełni też istotną rolę środowiskową, zmniejszając zanieczyszczenia powietrza i łagodząc skutki upałów. Obszar rewitalizacji posiada stosunkowo dużo zieleni, niemniej miejsca o wysokiej jakości życia powinny charakteryzować się dostępnością zieleni w bezpośredniej bliskości

miejsca zamieszkania. W tym aspekcie wciąż istnieje duże pole do poprawy. Jedynym większym terenem zieleni urządzonej na obszarze jest Park Miejski.

Pozytywnym zjawiskiem cechującym obszar rewitalizacji jest natomiast niski udział wyrobów azbestowych, wielokrotnie niższy od średniej dla gminy. Dodatkowo na osiedlu Reja nie stwierdza się żadnych wyrobów. Pomimo ogólnie dobrego stanu w opisywanym aspekcie niezbędna jest szybka utylizacja części azbestu na obszarze Centrum. Dotyczy to budynku przy ul. Ogrodowej, położonego naprzeciwko Zespołu Szkół Publicznych nr 2 i jednocześnie blisko Parku Miejskiego. Zgodnie z Bazą Azbestową jest około 300 kg wyrobów. Drugą lokalizacją, wymagającą utylizacji również około 300 kg azbestu, jest budynek przy ul. św. Ducha położonego w bliskim sąsiedztwie boiska orlik. Trzecim miejscem wymagającym pilnego usunięcia azbestu jest budynek przy pl. Powstańców Wielkopolskich, ponownie jest to około 300 kg wyrobów. Pozostałe lokalizacje wyrobów azbestowych nie wymagają tak pilnych działań.

Zbiorcze zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 10. Zestawienie wskaźników sfery środowiskowej wskazującej stan kryzysu na obszarze rewitalizacji

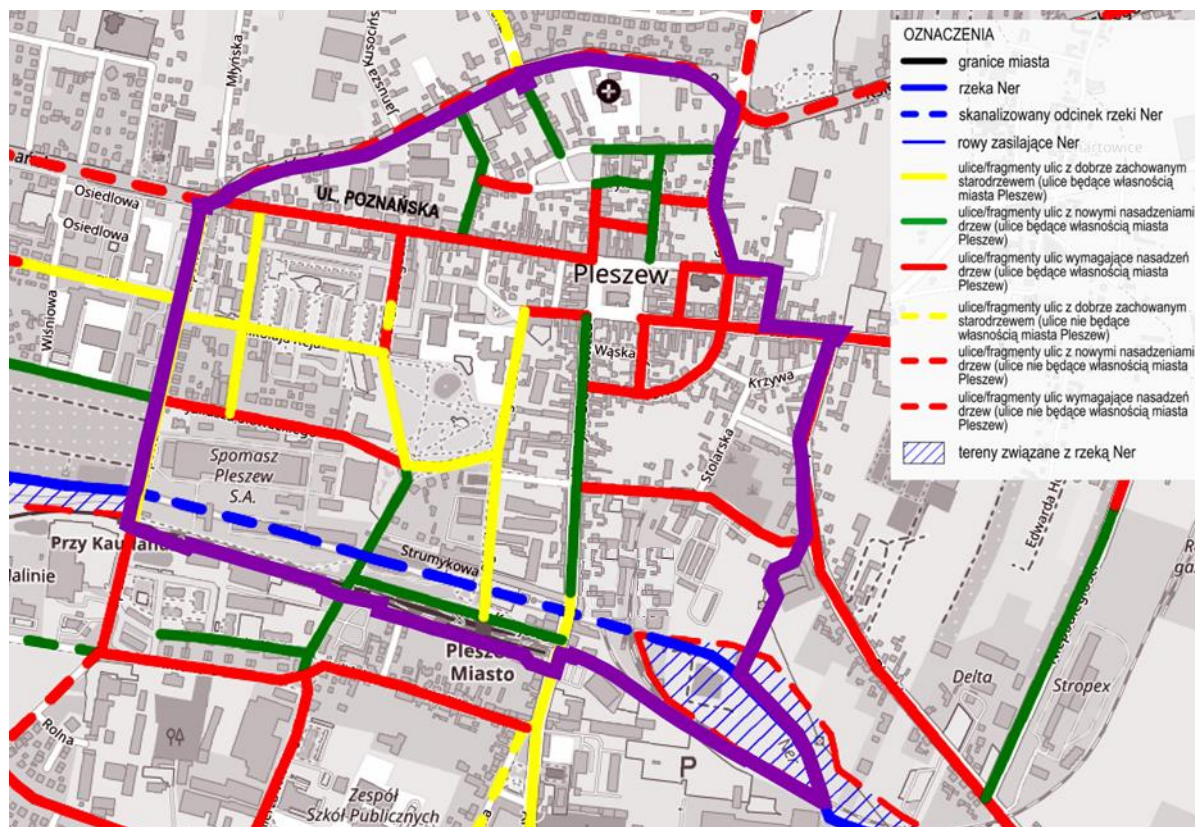
Wskaźniki odnoszące się do sfery środowiskowej	Na obszarze rewitalizacji			Średnia dla Miasta i Gminy Pleszew
	Centrum (jednostka 1)	Os. Reja (jednostka 2)	ogółem	
Liczba lokali ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 osób	25,13	5,58	15,74	7,99
Powierzchnia terenów zieleni [w m ²] na 1000 osób	27 126	6974	17 448	51 460
Masa wyrobów zawierających azbest na 1000 osób	5042	0	2621	145 866
Liczba przekroczonych wskaźników	2/3	1/3	2/3	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

Jednym z istotnych deficytów obszaru rewitalizacji jest brak zieleni wysokiej wzdłuż głównych ulic. Drzewa pełnią istotną rolę w środowisku miejskim. Przede wszystkim zapewniają zacienienie, które w okresie letnim łagodzi skutki upałów. Ważną usługą ekosystemową jest również rozpraszanie hałasu oraz pochłanianie zanieczyszczeń powietrza, szczególnie wzdłuż ruchliwych ulic. Część obszaru, m.in. osiedla Reja czy ul. Ogrodowa, posiada wiekowy i cenny drzewostan, który powinien podlegać szczególnej pielęgnacji. W przypadku m.in. ul. Sienkiewicza i ulic w północnej części obszaru, a także na terenie przy dworcu kolejowym dokonano w ostatnich latach nowych nasadzeń, których prawidłowy rozwój wiąże się z nakładami na pielęgnację. Nowych nasadzeń wymagają natomiast ulice: Poznańska, Wyspiańskiego, Słowackiego. Deficyt na tym polu występuje również na części ulic w sąsiedztwie Rynku, jednakże z uwagi na ich wąski przebieg nasadzenia mogą wymagać reorganizacji ruchu oraz znacznego

ograniczenia miejsc parkingowych. Inwentaryzacji drzewostanu dokonano w opracowaniu pt. „Masterplan zieleni w Pleszewie”, dla którego dane prezentuje poniższa mapa.

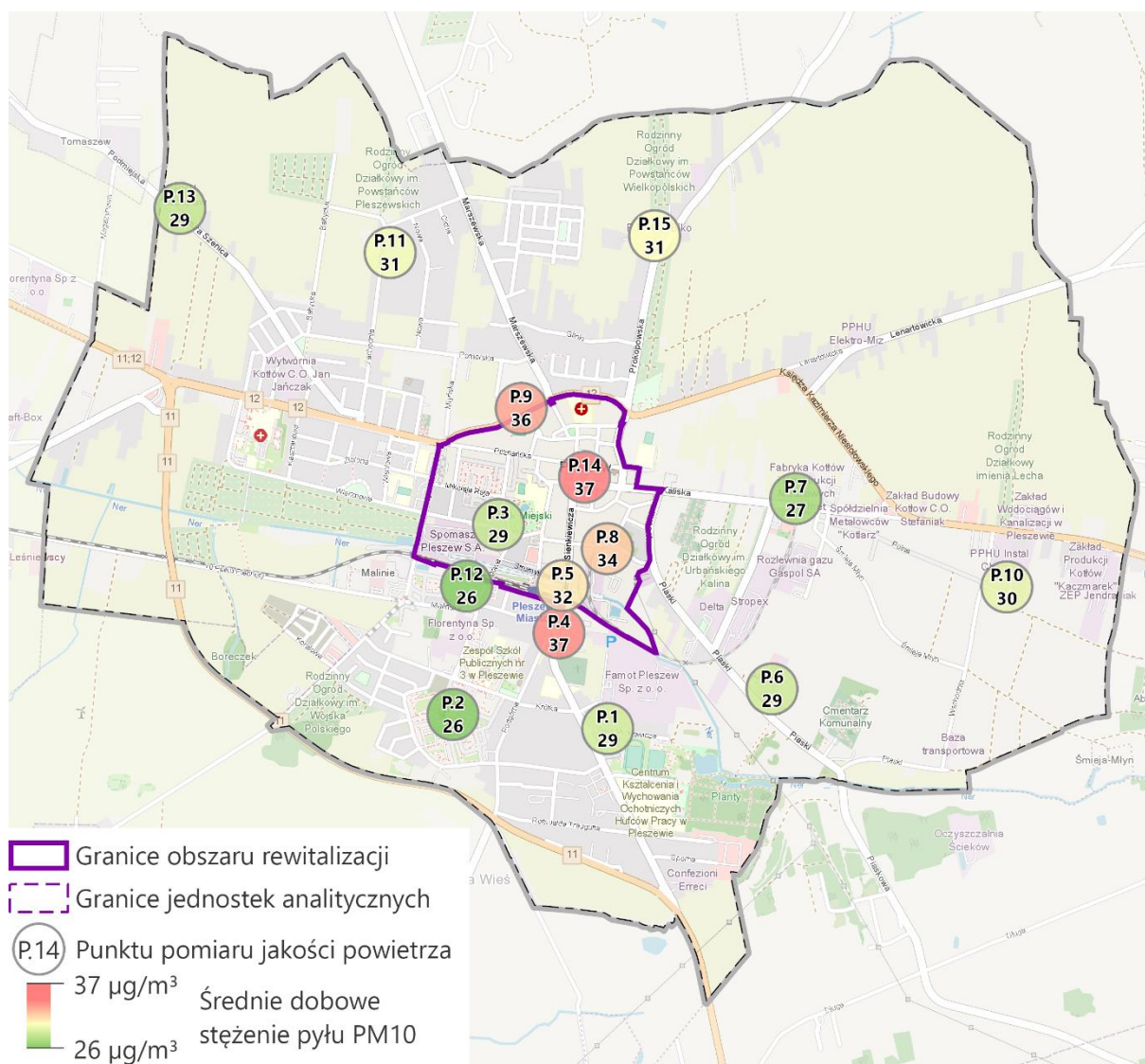
Rys. 5. Obiekty liniowe – inwentaryzacja – Kompaktowy system zieleni (wraz z naniesioną granicą obszaru rewitalizacji)

Źródło: Masterplan zieleni w Mieście Pleszew.

Poważnym problemem dotyczącym sfery środowiskowej obszaru rewitalizacji jest zanieczyszczenie powietrza. Na terenie miasta zlokalizowanych jest 14 punktów pomiarowych dających szerokie spojrzenie na rozmieszczenie zanieczyszczeń w różnych jego częściach. Na obszarze rewitalizacji znajdują się 4 punkty oraz kolejne 3 w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Zauważalne jest wyższe stężenie zanieczyszczeń w centralnej części miasta względem terenów obrzeżnych. Wynika to z większego zagęszczenia zabudowy, obecności pieców węglowych i przecinania się ruchliwych tras samochodowych w centrum Pleszewa. Średniodobowe stężenia pyłów w ujęciu rocznym co prawda nie przekraczają rekomendacji WHO wynoszącej $45 \mu\text{g}/\text{m}^3$ w żadnym z punktów pomiarowych, lecz wynika to z sezonowości wysokich stężeń pyłu w okresie zimowym i niskich poziomów w okresie letnim.

Rys. 6. Średnie dobowe stężenia pyłu PM10 w 2022 r. w ujęciu rocznym w obrębie Miasta Pleszew

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie (norma dobową wg rekomendacji WHO z 2021 r. wynosi $45 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Rozkład stężeń pyłu PM10 w poszczególnych miesiącach na obszarze rewitalizacji dla wybranych punktów pomiarowych wskazuje na wyraźnie wyższe stężenia w okresie zimowym. Każdy z punktów odnotował znaczące przekroczenia dobowej normy według WHO w marcu oraz listopadzie i grudniu. Wartości nieznacznie poniżej lub powyżej normy występowały ponad to w styczniu i październiku. Szczególnie zła sytuacja występuje o okolicach Rynku, który w okresie grzewczym notuje najwyższe wartości stężeń w porównaniu z innymi punktami pomiarowymi. Dodatkowo zjawisko potęguje duży ruch samochodowy przecinający centrum miasta. Wskazany rozkład zanieczyszczeń w poszczególnych miesiącach wyraźnie świadczy o oddziaływaniu niskiej emisji z indywidualnych źródeł ogrzewania. Należy przeciwdziałać temu zjawisku, gdyż ma jednoznacznie negatywny wpływ na zdrowie i jakość życia mieszkańców i użytkowników obszaru rewitalizacji.

Szczegółowe zestawienie wartości stężeń pyłu PM10 w punktach pomiarowych na obszarze rewitalizacji i jego pobliżu prezentuje poniższa tabela.

Tab. 11. Zestawienie dobowych stężeń pyłu PM10 w 2022 r. w wybranych punktach pomiarowych (numery punktów pomiarowych w tabeli odpowiadają ich lokalizacji na rysunku powyżej)

Numer punktu pomiarowego	Miesiąc												Ogółem
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	
3	37	25	56	26	13	12	8	15	21	32	49	51	29
4	50	29	63	35	19	18	12	22	25	44	61	63	37
5	35	24	54	26	14	13	8	-	43	35	52	52	32
8	44	29	65	33	16	15	9	18	25	39	56	57	34
9	42	29	72	32	16	15	10	21	25	41	62	63	36
14	52	34	74	35	16	15	10	19	25	42	63	65	37

Źródło: Urząd Miasta i Gminy w Pleszewie (norma dobową wg rekomendacji WHO z 2021 r. wynosi 45 $\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Potencjały w sferze środowiskowej

Chociaż stosunkowo mała powierzchnia obszaru rewitalizacji zapewnia relatywnie dobry dostęp do większości terenów zieleni, to teren ten charakteryzuje się dość dużym zróżnicowaniem pod tym względem. Duży jej udział występuje na osiedlu Reja, są to głównie stare drzewa posadzone kilkadziesiąt lat temu. Obecność zieleni osiedlowej w tym przypadku głównie oddziałuje na mieszkańców osiedla. Niewątpliwym potencjałem są urządzone w ostatnich latach tereny publiczne, czyli Skwer Powstańców Wielkopolskich oraz skwer przy dworcu kolejowym. Oba miejsca wyposażone są w zielenią towarzyszącą. Świadczy to o wysokiej świadomości władz samorządowych w kwestii uzupełniania braków zieleni.

Ważnym miejscem o środowiskowym potencjale jest Park Miejski położony w centralnej części podobszaru. Park jest podstawowym miejscem rekreacyjno-wypoczynkowym dla mieszkańców Pleszewa przyciągającym licznych odwiedzających. W jego bezpośrednim sąsiedztwie istnieją liczne ścieżki rowerowe zapewniające dostępność parku, głównie od południa i zachodu. Rozwój sieci rowerowej z pozostałych kierunków i części obszaru rewitalizacji oraz całego miasta przyczyni się do dalszej poprawy jego dostępności.

Obszar rewitalizacji posiada również stosunkowo dobry dostęp do otaczających terenów zieleni. Należy tutaj wymienić m.in. Ogród Jordanowski im. Dzieciątka Jezus położony przy skrzyżowaniu ul. Prokopowskiej i Niesiołowskiego. Należy rozważyć poprawę dostępności terenu, który mógłby się przyczynić do polepszenia jakości życia na obszarze rewitalizacji, stanowić ważną ofertę do spędzania czasu wolnego, pełnić funkcje integracyjne. W pobliżu znajduje się również ogród działkowy, z którego korzysta część mieszkańców.

Niewątpliwie pozytywnym czynnikiem dla obszaru jest duży stopień unieszkodliwienia wyrobów azbestowych. Obecne zasoby są bardzo niskie w skali gminy, niemniej należy kontynuować utylizację pozostałych, niebezpiecznych dla zdrowia materiałów. Kilka lokalizacji wymaga podjęcia pilnych działań, jednakże ilość wyrobów w tych miejscach jest stosunkowo niska i możliwa do szybkiej utylizacji. Pozwoli to na minimalizację oddziaływania na mieszkańców obszaru.

Największym potencjałem dla poprawy stanu środowiska obszaru rewitalizacji jest wysoka świadomość mieszkańców dotycząca potrzeb w opisywanej sferze. Udział mieszkańców w kształtowaniu zmian na obszarze jest niezbędny, aby były one dostosowane do potrzeb interesariuszy. Prowadzona polityka

samorządu w planowaniu i realizacji np. nasadzeń wzdłuż najważniejszych ulic wpisuje się w potrzeby mieszkańców. Zrealizowane w ostatnich latach działania gospodarujące przestrzenią np. Skwer Powstańców Wielkopolskich, włączające zieleni w kompozycję placu, są pozytywnym przejawem świadomości władz na temat nowoczesnego kształtowania przestrzeni publicznych dopasowanych do potrzeb mieszkańców. Działania prowadzące do zwiększenia udziału zieleni w mieście są również ważne z uwagi na łagodzenie skutków zmian klimatycznych. Zwiększanie udziału drzew i terenów otwartych sprzyja zmniejszaniu odczuwanych upałów, poprawia jakość powietrza i retencję wód opadowych.

Potrzeby w sferze środowiskowej

Główne potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze środowiskowej wynikają bezpośrednio ze zdiagnozowanych problemów w tej dziedzinie, należą do nich:

- niska jakość powietrza wynikająca z licznych pieców węglowych oraz nadmiernego, tranzytowego ruchu samochodowego w centrum Pleszewa,
- mały udział terenów zieleni, w tym urządzonej, przypadającej na mieszkańca,
- deficyt zieleni wysokiej we wschodniej i północnej części obszaru,
- utylizacja wyrobów azbestowych w pobliżu obiektów użyteczności publicznej.

Podstawową potrzebą obszaru rewitalizacji w sferze środowiskowej jest poprawa jakości powietrza. Aktualnie okres zimowy odznacza się znaczącym przekroczeniem dopuszczalnych norm pyłów PM10. Źródłem tego problemu jest niska emisja, którą powoduje przede wszystkim wykorzystanie pieców węglowych do ogrzewania mieszkań. Zjawisko potęguje również wykorzystanie tego typu pieców w innych częściach miasta. Dodatkowym czynnikiem wpływającym negatywnie na jakość powietrza jest ruch samochodowy. Centrum miasta Pleszew jako ważny ponadlokalny ośrodek handlowo-usługowy generuje znaczny napływ osób z zewnątrz wykorzystujących samochód jako środek transportu. Ponadto obecność drogi krajowej 12 stanowi czynnik generujący ruch tranzytowy, powodujący hałas i zanieczyszczenia powietrza. Konieczny jest rozwój ekologicznych źródeł energii w budynkach oraz ograniczenie ruchu samochodowego przybywającego do centrum miasta.

Otwarte tereny zieleni są ważnym elementem miejsca zamieszkania w silnie zurbanizowanym środowisku. W przypadku obszaru rewitalizacji w gminie Pleszew potrzeba rozwoju terenów otwartych w szczególności w sąsiedztwie Rynku. Miejscem o dobrze rozwiniętej zieleni jest osiedle Reja, w przypadku tej części obszaru należy zadbać o pielęgnację istniejącego drzewostanu i zieleni niskiej. Pozytywnym sygnałem, świadczącym świadomej polityce rozwoju są powstające nowo powstałe przestrzenie publiczne wyposażone w zieleni. Poprawy wymaga za to stan ilościowy drzewostanu w północno-wschodniej części obszaru rewitalizacji.

Stosunkowo pilną potrzebą jest utylizacja wyrobów azbestowych. Obszar rewitalizacji cechuje się bardzo niskim udziałem azbestu na tle gminy, jednakże część z zasobów wymaga pilnego usunięcia. Wynika to po części z bliskiego sąsiedztwa obiektów użyteczności publicznej, tj. Zespół Szkół Publicznych nr 2, orlik oraz pl. Powstańców Wielkopolskich. Azbest ma negatywny wpływ na zdrowie i powinien zostać jak najszybciej zutylizowany w przypadku miejsc zagrażających dużej liczbie mieszkańców i użytkowników.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna

Problemy w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ocena sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji obejmuje spektrum zagadnień, które dotyczą niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych.

Obszar rewitalizacji gminy Pleszew obejmuje swym zasięgiem ściśle centralną część miasta Pleszew – Centrum i osiedle Reja. Centrum Pleszewa, posiadające historyczny układ urbanistyczny, koncentruje się wokół Rynku. Osiedle Reja posiada modernistyczny układ przestrzenny typowy dla osiedli powstałych w PRL. Z uwagi na funkcję administracyjną miasta – siedziba władz gminy i powiatu, obszar pełni istotną ponadlokalną rolę, co przejawia się nagromadzeniem obiektów usługowych w centrum. Zarówno pełnione funkcje, układ przestrzenny, jakość infrastruktury społecznej czy estetyka zabudowy ma istotne znaczenie w odbiorze obszaru przez mieszkańców i osoby odwiedzające. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wykazała występowanie pewnych deficytów w sferze przestrzenno-funkcjonalnej, wymagających podjęcia działań naprawczych. Równocześnie uwarunkowania związane z historycznym rodowodem obszaru nadają mu wysoki potencjał rozwojowy w przyszłości.

Obszar rewitalizacji, pokrywający się z najstarszą historycznie częścią miasta, charakteryzuje się dużą liczbą budynków wpisanych do gminnej ewidencji zabytków (GEZ) – jest to niewątpliwie potencjał tego terenu, ale stanowiący duże wyzwanie rewitalizacyjne. W przypadku obiektów zabytkowych znacząco bowiem rosną koszty działań remontowych, wydłużeniu ulega procedura ich realizacji, a zdegradowana zabudowa ogranicza możliwości łatwego użytkowania budynków. Z uwagi na wymienione czynniki to najcenniejsze budynki paradoksalnie ulegają największej degradacji. Jednocześnie obszary zabytkowe charakteryzują się unikatowym potencjałem rozwojowym z uwagi na znaczenie w lokalnej historii. Pleszewski obszar rewitalizacji cechuje się wysokim udziałem obiektów zabytkowych stanowiących prawie 21% wszystkich budynków zlokalizowanych na tym terenie, jednocześnie jest to ponad 41% wszystkich budynków w GEZ w skali gminy. Zdecydowana większość z nich położona jest w Centrum, a nieliczne obiekty znajdują się na osiedlu Reja. Znaczna część obszaru rewitalizacji zawiera też w sobie historyczny układ miasta wpisany do rejestru zabytków. Zauważalnym deficytem w kwestii stanu technicznego i estetyki elewacji cechują się budynki położone w pobliżu Rynku. O ile zabudowa wokół Rynku jest w dobrym stanie, o reprezentacyjnym charakterze, o tyle zabudowa zabytkowa w sąsiadujących ulicach wymaga remontów, z uwagi na gorszy stan techniczny.

Do negatywnych zjawisk zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji można zaliczyć niższą w porównaniu do reszty gminy liczbę świetlic i obiektów kulturalnych. Wartość wskaźnika dla obszaru rewitalizacji – 0,67 (na 1000 osób) choć nieznacznie, była jednak niższa od średniej dla gminy – 0,79. Obiektami zaliczającymi się do badanej kategorii były: Muzeum Regionalne w Pleszewie i Muzeum Piekarstwa. Dodatkowo do granic obszaru, od południa, przylega Zajezdnia Kultury – Dom Kultury w Pleszewie. Niski udział dzieci w populacji obszaru, połączony z niższym demograficznym wskazuje na malejące zapotrzebowanie na zajęcia w czasie wolnym dla dzieci. Rosnące znaczenie ma za to

organizacja czasu wolnego dla seniorów i osób dorosłych. Pozytywnym aspektem, pomimo małej liczby działających obiektów jest szeroka oferta dostępnych zajęć oraz duże zainteresowanie mieszkańców.

Aspektem charakteryzującym się zauważalnym deficytem na obszarze rewitalizacji była też liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych wynosząca, w przeliczeniu na 1000 osób na obszarze 1,00, wobec średniej w gminie 3,08. Świadczy to o zauważalnym problemie, który obniża jakość życia lokalnych mieszkańców. Istniejące obiekty zlokalizowane są w pobliżu Parku Miejskiego oraz szkół. Brak podstawowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w odległości pieszego dojścia od miejsca zamieszkania wymusza konieczność korzystania z obiektów oddalonych od domów mieszkańców. Zmniejsza to jednocześnie motywację i chęć aktywności fizycznej osób mieszkających w centralnej części Pleszewa. Obiekty tego typu powinny znajdować się w odległości kilku minut pieszego dojścia od miejsca zamieszkania, aby zapewniać ich dobrą dostępność i podnosić jakość życia.

Realizowana przez gminę koncepcja Kompaktowy Pleszew idea miasta 15-minutowego wymaga rozwoju alternatyw wobec samochodu jako podstawowego środka transportu, tj. rozwoju publicznej komunikacji zbiorowej oraz indywidualnej w formie pieszo-rowerowej. Jeśli chodzi o transport publiczny, obszar rewitalizacji nosi jednak znamiona kryzysu. Wartość wskaźnika odnoszącego się do liczby przystanków komunikacji publicznej w przeliczeniu na 1000 osób wyniosła dla obszaru rewitalizacji 2,68 wobec średniej w gminie na poziomie 3,12. W przypadku osiedla Reja niewielka powierzchnia oraz bliskość centrum miasta i lokalizacja przystanków w bezpośrednim sąsiedztwie zapewniają dobre skomunikowanie z pozostałą częścią Pleszewa. Rozwoju wymagają jednak alternatywne wobec samochodu środki przemieszczania się. Wskaźnikiem obrazującym rozwój w tym aspekcie jest długość ścieżek rowerowych, który w przeliczeniu na 1000 osób wyniósł na obszarze 703, osiągając wartości o prawie dwukrotnie niższe od średniej referencyjnej 1390. Istniejące ścieżki koncentrują się w południowej części obszaru, w bliskim sąsiedztwie dworca kolejowego i Parku Miejskiego, tworząc zwartą sieć z pozostałymi drogami rowerowymi obsługującymi miasto i gminę. Brakuje natomiast ciągłości połączeń w kierunku północnym i wschodnim, przez co sieć ścieżek jest niekompletna.

Kolejne zjawisko odnoszące się do kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej w ujęciu całego obszaru rewitalizacji nie wykazuje sytuacji kryzysowej, wartość wskaźnika wyniósł tu bowiem 2605, przewyższając nieco średnią dla gminy – 2301. Jednocześnie da się zaobserwować wyraźne zróżnicowanie między Centrum i osiedle Reja. Znacząco niższa od średniej wartość wskaźnika na osiedlu Reja wynikać może po części z dużej gęstości zaludnienia – pomimo trzykrotnie mniejszej powierzchni Osiedle to ma populację zbliżoną do Centrum. Obecne trendy urbanistyczne koncentrują się na rozwijaniu retencji wód opadowych w miejscu ich powstawania. Takie gospodarowanie wodami wymaga realizacji infrastruktury dostosowanej do lokalnego zapotrzebowania. Obszar rewitalizacji posiada duże połacie zieleni i terenów przepuszczalnych, np. na osiedlu Reja i w okolicach Parku Miejskiego. Natomiast centralna część miasta, obejmująca historyczny układ urbanistyczny, o wąskich i ciasnych uliczkach narażona jest na zalanie w przypadku intensywnych opadów deszczu.

Z podobną sytuacją mamy do czynienia w przypadku obiektów podstawowej infrastruktury społecznej. Obszar rewitalizacji z wartością wskaźnika 19,42 prawie dwukrotnie przewyższa średnią dla gminy wynoszącą 10,22. Najwięcej obiektów tego typu jest jednak zlokalizowanych w Centrum. Wynika to z uwarunkowań rozwoju tego terenu jako miejsca szczególnej koncentracji handlu i usług, także o znaczeniu ponadlokalnym z uwagi na pełnione przez Miasto Pleszew funkcje ośrodka gminnego

i powiatowego. Deficytem na tym polu cechuje się natomiast osiedle Reja mające zdecydowanie mniejszy udział w ofercie handlowo-usługowej obszaru. Wynika to z dominacji funkcji mieszkaniowej powstałej w okresie PRL-u, skupionej na realizacji potrzeb usługowych poza osiedlem. Z tego względu wskazany jest rozwój funkcji usługowej w tej części obszaru rewitalizacji.

Zbiorcze zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery przestrzenno-funkcjonalnej obszaru rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 12. Zestawienie wskaźników sfery przestrzenno-funkcjonalnej wskazującej stan kryzysu na obszarze rewitalizacji

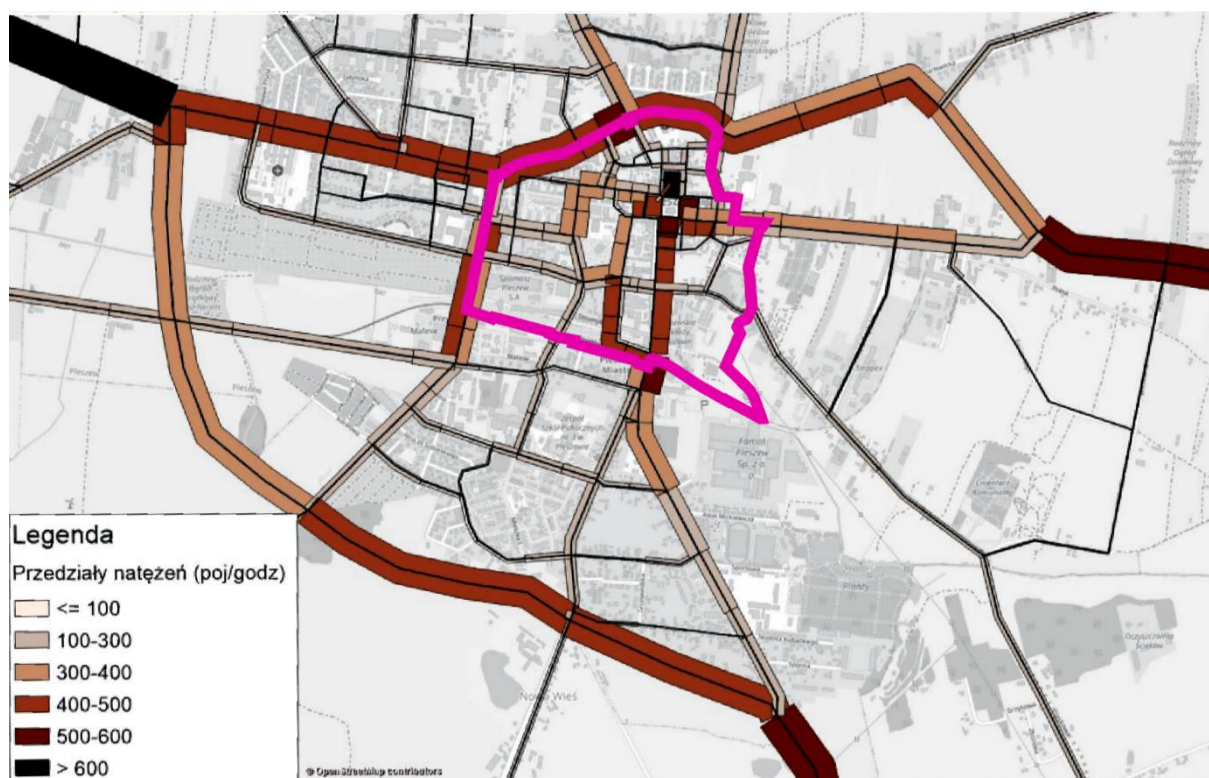
Wskaźniki odnoszące się do sfery przestrzenno-funkcjonalnej	Na obszarze rewitalizacji			Średnia dla Miasta i Gminy Pleszew
	Centrum (jednostka 1)	Os. Reja (jednostka 2)	ogółem	
Udział budynków wpisanych do Gminnej Ewidencji Zabytków w ogólnej liczbie budynków	23,52	5,92	20,87	4,69
Liczba świetlic i obiektów kulturalnych w przeliczeniu na 1000 osób	1,29	0	0,67	0,79
Długość kanalizacji deszczowej i ogólnospławnej na 1000 osób	4438	622	2605	2301
Liczba obiektów podstawowej infrastruktury społecznej na 1000 osób	33,51	4,18	19,42	10,22
Liczba obiektów sportowo-rekreacyjnych w przeliczeniu na 1000 osób	1,93	0	1,00	3,08
Liczba przystanków komunikacji publicznej na 1000 osób	5,15	0	2,68	3,12
Długość ścieżek rowerowych na 1000 osób	981	402	703	1390
Liczba przekroczonych wskaźników	3/7	7/7	5/7	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

Obszar rewitalizacji z uwagi na znaczący udział instytucji i usług o znaczeniu ponadlokalnym narażony jest na nadmierny ruch samochodowy, który w szczególnym stopniu kumuluje się na Rynku. Przestrzenie publiczne o charakterystyce historycznego rynku mają szczególny potencjał do pełnienia funkcji społecznej, reprezentatywnej i symbolicznej. Obecne uwarunkowania przestrzenne i komunikacyjne powodują kumulowanie się ruchu samochodowego o charakterze tranzytowym głównie w obrębie Rynku. Władze samorządowe są świadome istniejącego problemu, który został

dokładniej zbadany w ramach „Koncepcji transformacji centrum miasta Pleszewa”⁶. Znaczna część ruchu samochodowego przecinającego Rynek następuje z kierunku południowego, czyli ul. Sienkiewicza. Wskazane jest, aby zgodnie z wnioskami z koncepcji znacząco ograniczyć ruch tranzytowy w ścisłym centrum miasta. Ograniczenie liczby samochodów przełoży się, w tym przypadku na poprawę warunków zamieszkania i komfort życia mieszkańców, zmniejszając hałas i zanieczyszczenie powietrza. Dodatkowo dzięki temu Rynek stanie się bardziej przyjazny użytkownikom pieszym, co nada mu pożądane funkcje. Na rysunku poniżej zaprezentowano natężenie ruchu opracowane w ramach koncepcji, na tle obszaru rewitalizacji.

Rys. 7. Przedziały natężeń ruchu na odcinkach w stanie istniejącym, godzina szczytu popołudniowego (wraz z naniesioną granicą obszaru rewitalizacji)

Źródło: Koncepcja transformacji centrum Miasta Pleszew.

Poprawy w zakresie dostępności dla pieszych wymaga większość ulic obszaru rewitalizacji. Problem w tym zakresie dotyczy szczególnie ciasnych ulic sąsiadujących z Rynkiem. Obecnie przestrzeń zdominowana jest tam przez samochody, które zawłaszczając przestrzeń znacząco utrudniają przemieszczanie się pieszym, szczególnie osobom o ograniczonej mobilności. Problem dotyczy również kierowców w momencie przemieszczania się od miejsca parkowania do docelowej destynacji podróży. Zagadnienie zostało podniesione przez uczestników spacerów badawczych⁷ już w 2019 r. w ramach projektu „Smart Pleszew”. Mieszkańcy dodatkowo wskazywali na potrzebę zwiększenia udziału zieleni

⁶ https://smart.pleszew.pl/wp-content/uploads/2023/12/Pleszew_koncepcja_transformacji.pdf

⁷ https://smart.pleszew.pl/wp-content/uploads/2020/06/kolorRaport-ko%C5%84cowy-Pleszew_wersjaOSTuwagi-pop2.docx

w formach, tj. zielone dachy i elewacje, poprawę zagospodarowania wód opadowych oraz realizację obiektów małej architektury.

Mieszkańcy gminy i miasta Pleszew zauważają deficyty dotyczące przestrzeni wspólnych i dostępności budynków położonych m.in. na obszarze rewitalizacji, z którymi borykają się osoby ze szczególnymi potrzebami. Na podstawie opracowania pt. „Mapowanie potrzeb osób niepełnosprawnych, najmłodszych mieszkańców i seniorów w zakresie rozwiązań SMART”⁸ należy wskazać zauważalny problem w zakresie dostępności np. przystanków komunikacji publicznej z uwagi na brak ławek i miejsc, w których można usiąść oraz nierównych chodników utrudniających przemieszczanie się. Mieszkańcy wskazywali również na potrzebę poprawy bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych oraz w Parku Miejskim. Formułowano także pomysły na zaadaptowanie istniejącej infrastruktury np. chodników w parku i na Rynku jako miejsc zabawy dla dzieci.

Potencjały w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Niewątpliwym potencjałem dla obszaru rewitalizacji są świadome i ukierunkowane działania podejmowane przez władze samorządowe w celu poprawy warunków życia mieszkańców. Od 2018 r. Miasto Pleszew wdraża ideę miasta 15-minutowego. Zgodnie z przyjętymi założeniami Pleszew ma rozwijać się w duchu idei miasta kompaktowego, gdzie każdy mieszkaniec „na wyciągnięcie ręki” ma dostęp m.in. do łatwo dostępnych żłobków i przedszkoli, przyjaznych szkół, także artystycznych, atrakcyjnych i bezpiecznych miejsc rekreacji i wypoczynku, nowoczesnych obiektów sportowych, zróżnicowanej oferty kulturalnej czy wysokiej jakości opieki zdrowotnej. Miasto 15-minutowe ma zapewniać te wszystkie udogodnienia w odległości maksymalnie kwadransa drogi od domu – głównie pieszo, na rowerze, komunikacją publiczną lub w ostateczności samochodem. Założenia miasta kompaktowego obejmują jak najczęstszą rezygnację z własnego auta na rzecz spaceru lub przemieszczania się jednośladem. Idea zakłada również rozwój komunikacji zbiorowej i rozbudowę mieszkalnictwa w pobliżu np. przystanków autobusowych czy dworców. Działania w ramach idei miasta 15-minutowego wpisują się potrzeby obszaru rewitalizacji i mogą stanowić sposób na rozwiązanie zidentyfikowanych na tym terenie problemów. Jednym miejsc, na którego poprawie koncentrują się działania jest Rynek i jego otoczenie. Obszar z uwagi na swoje znaczenie w rozwoju gminy i miasta stanowi ważne miejsce realizacji części z opisywanych wyżej działań.

Obszar rewitalizacji pomimo obecnych problemów charakteryzuje się wysokim potencjałem rozwojowym, wynikającym z jego struktury przestrzenno-funkcjonalnej. Podstawową kwestią, którą uchwycono na etapie diagnozy delimitacyjnej jest wysoki udział obiektów podstawowej infrastruktury społecznej na części obszaru rewitalizacji. Obszar posiada rozwiniętą strukturę funkcjonalną świadczącą o dobrze wykształconym miejskim charakterze. Centrum Pleszewa stanowi najważniejszy obszar realizacji podstawowych potrzeb mieszkańców gminy i powiatu. Zlokalizowane tutaj usługi publiczne i komercyjne przyciągają klientów. Analizowana wcześniej sfera gospodarcza wskazuje na najwyższe nagromadzenie podmiotów gospodarczych w skali gminy. Na obszarze funkcjonują sklepy, przychodnie zdrowia i apteki. Przy ul. Poznańskiej działa również Kino Hel. Duży udział zabudowy o charakterze śródmiejskim czyni z obszaru rewitalizacji najważniejsze w gminie miejsce życia społecznego. Przyczyniają się do tego także przestrzenie publiczne, tj. Park Miejski, Rynek czy pl. Powstańców Wielkopolskich. W ostatnich latach dokonano inwestycji o obrębie tych miejsc, czyniąc je bardziej

⁸ https://smart.pleszew.pl/wp-content/uploads/2023/01/MAPOWA_1.pdf

przyjaznymi dla użytkowników, trend ten należy kontynuować. Poprawy wymaga ograniczenie ruchu samochodowego, w szczególności w sąsiedztwie wymienionych przestrzeni publicznych. Obecnie hałas i zanieczyszczenia obniżają komfort życia i użytkowania obszaru.

Aktualnie miasto posiada dość dobrze rozwiniętą sieć rowerową, której jednakże brakuje ciągłości na obszarze rewitalizacji. Wytyczenie i budowa nowych ścieżek pozwoli w pełni wykorzystać potencjał istniejącej infrastruktury i zapewni lepszą dostępność różnych części miasta i gminy dla mieszkańców. Pozwoli to również na lepsze wykorzystanie potencjału obszaru jako spokojnego miejsca do życia, w którym podstawowe usługi są łatwo dostępne.

Ważnym potencjałem, bez którego nie można w pełni przeprowadzić procesu rewitalizacji, jest zaangażowane społeczeństwo. Jest to również ważne w przypadku sfery przestrzenno-funkcjonalnej, która służy przede wszystkim mieszkańcom obszaru. Dokonywane zmiany powinny być dostosowane do potrzeb mieszkańców i ich wizji dobrego miejsca zamieszkania. W przypadku mieszkańców obszaru rewitalizacji można mówić o dużej świadomości i zaangażowaniu w poprawę jego funkcjonowania. Liczne działania partycypacyjne w prowadzone w ramach projektu „Smart Pleszew” pokazały, że są oni świadomi deficytów dotyczących miasta, tym obszaru rewitalizacji. Jednocześnie widoczne jest zaangażowanie ludzi w kwestie odpowiedzialności za zmianę obecnego stanu rzeczy.

Miejscami cechującymi się potencjałem w zakresie rozwoju zieleni urządzonej na obszarze rewitalizacji są tereny związane ze szkołami. Aspekt ten był podnoszony przez uczniów uczestniczących w spacerach badawczych w projekcie „Smart Pleszew”⁹. Dla pleszewskiej młodzieży, w tym tej uczącej się na obszarze rewitalizacji lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie zieleni w otoczeniu szkół są wysoce pożądane. Podobne wnioski płyną też z Masterplanu zieleni w Pleszewie¹⁰, który wymieniał tereny leżące przy pleszewskich szkołach na obszarze lub w jego bezpośrednim sąsiedztwie jako wymagające dodatkowych nasadzeń. O ile w przypadku Szkoły Podstawowej nr 2 położonej tuż przy Parku Miejskim nie jest to tak pilne, o tyle wprowadzenie zieleni na wolnych terenach przy I Liceum Ogólnokształcącym im. Stanisława Staszica oraz przy położonym w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji Zespole Szkół Publicznych nr 1 i Zespole Szkół Technicznych.

Pewnego rodzaju potencjałem przekładającym się na zmniejszenie obciążenia samochodowego obszaru rewitalizacji stanowi projektowana obwodnica DK12. Powstanie trasy ograniczy ruch na jej obecnym przebiegu, czyli ul. Hallera i ul. Poznańskiej. Obecnie są to jedne z najbardziej ruchliwych tras w granicach obszaru rewitalizacji, mające jednocześnie praktycznie wyłącznie tranzytowy charakter. Generują one nadmierny hałas i stanowią barierę przestrzenną dla ruchu pieszego.

Potrzeby w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Główne potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze przestrzenno-funkcjonalnej wynikają bezpośrednio ze zdiagnozowanych problemów w tej dziedzinie. Należą do nich:

- poprawa zagospodarowania, estetyki i stanu technicznego w obrębie historycznego układu miasta,

⁹ https://smart.pleszew.pl/wp-content/uploads/2020/06/kolorRaport-ko%C5%84cowy-Pleszew_wersjaOSTuwagi-pop2.docx

¹⁰ https://smart.pleszew.pl/wp-content/uploads/2023/01/MASTERPLAN-ZIELENI-W-PLESZEWIE_compressed.pdf

- właściwa gospodarka wodami opadowymi – rozwój naturalnej retencji w miejscu powstania opadów,
- poprawa dostępności pieszej i rowerowej do infrastruktury społecznej, w tym rozwój systemu ścieżek pieszo-rowerowych, zwiększenie ciągłości istniejącej sieci,
- rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej poprawiający jej dostępność,
- ograniczenie tranzytowego ruchu samochodowego przez Rynek Miejski – położenie większego nacisku na funkcję społeczną Rynku,
- zwiększenie udziału zieleni w przestrzeniach publicznych i wzdłuż dróg,
- poprawa ciągów komunikacyjnych i budynków pod względem dostępności osób ze szczególnymi potrzebami.

Istotną potrzebą w zakresie przestrzenno-funkcyjnym jest poprawa zagospodarowania historycznego układu miejskiego. Najstarsza część miasta wpisana jest do rejestru zabytków i posiada wysokie walory kulturowe, niestety jej stan techniczny miejscami wymaga poprawy. Z uwagi na zabytkowy charakter prace remontowe mogą być czasochłonne i kosztowne. Znaczenie tego fragmentu miasta dla rozwoju lokalnego jest bardzo wysokie. Centralna część Pleszewa, przyciągająca osoby z całego powiatu, powinna stanowić nowoczesnie zagospodarowaną przestrzeń nastawioną na budowanie więzi lokalnej społeczności, pełniącą funkcje reprezentatywne i symboliczne.

Ważną potrzebą wynikającą z następstw zmian klimatycznych jest właściwe gospodarowanie wodami opadowymi. Coraz częściej występujące intensywne deszcze przynoszą znaczne ilości opadów, z którymi mogą nie radzić sobie tradycyjne systemy kanalizacji deszczowej. Rozwiązaniem wspomagającym na wypadek intensywnych opadów jest gospodarowanie wodą opadową w miejscu jej powstania. Aby było to możliwe, konieczne jest zwiększenie udziału powierzchni przepuszczalnych oraz zagospodarowanie istniejących przestrzeni w kierunku poprawy ich retencyjności. W przypadku silnie zurbanizowanego otoczenia, jakim jest obszar rewitalizacji, wskazane jest zastępowanie utwardzonych powierzchni, tj. parkingi czy place z nawierzchnią umożliwiającą wsiąkanie wody opadowej lub jej spływ w kierunku miejsc zagospodarowanych dla ich retencji w bezpośrednim sąsiedztwie.

Obszar rewitalizacji posiada dobrze rozwiniętą ofertę usługową i prężnie działający handel. Z uwagi na status miasta powiatowego centralna część Pleszewa przyciąga również osoby z zewnątrz. Przekłada się to na dużą liczbę odwiedzających spoza obszaru. Obecna infrastruktura komunikacyjna utrudnia bezpieczne przemieszczanie się piesze lub rowerowe, zachęca natomiast do korzystania samochodu jako podstawowego środka transportu. Rodzi to potrzebę rozwoju sieci komunikacji alternatywnej wobec samochodowej. W przypadku małego miasta, jakim jest Pleszew, możliwe jest efektywne przemieszczanie się piesze lub rowerowe, jednakże by było to bezpieczne i chętnie wybierane przez mieszkańców rozwiązanie niezbędne jest stworzenie ciągłej sieci komunikacyjnej dla rowerzystów i pieszych. Aktualna sieć pieszo-rowerowa nie posiada ciągłości, co zniechęca mieszkańców do rezygnacji z samochodu jako podstawowego środka transportu. Stąd ważną potrzebą obszaru jest rozwój dalszy ścieżek pieszo-rowerowych dostosowanych do priorytetu komunikacji alternatywnej wobec samochodu.

Pomimo dobrze rozwiniętej oferty handlowej i usługowej obszaru rewitalizacji zauważalny jest deficyt na polu infrastruktury sportowo-rekreacyjnej. Oznacza to, że obecne usługi pełnione przez obszar w większym stopniu skupiają się na osobach spoza obszaru niż na lokalnych mieszkańcach. Miejsca cechujące się wysokim poziomem życia powinny zapewniać infrastrukturę umożliwiającą odpoczynek i aktywność fizyczną. W sąsiedztwie obszaru znajdują się obiekty tego typu, jednak aby zachęcić mieszkańców do wychodzenia z domu i większego ruchu, konieczne jest zapewnienie podstawowej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dostępnej w odległości kilku minut od domu.

Zauważalnym problemem obszaru rewitalizacji jest ruch samochodowy kumulujący się w obrębie Rynku. Przeprowadzone badania w ramach „Koncepcji transformacji centrum miasta Pleszewa”¹¹ wskazują na możliwość znaczącej poprawy w tym aspekcie w przypadku reorganizacji ruchu w centrum miasta. Zmiany w komunikacji powinny zostać połączone ze zmianą zagospodarowania przestrzeni publicznych przy uwzględnieniu funkcji społecznej obszaru. Wskazane jest uspokojenie ruchu, zmniejszające hałas i zanieczyszczenia oraz realizacja nowych nasadzeń drzew oraz małej architektury służącej mieszkańcom i użytkownikom obszaru.

Ważną kwestią, związaną z komfortem użytkowania przestrzeni i budynków na obszarze rewitalizacji, jest ich dostępność. Mieszkańcy wskazują na potrzebę poprawy dostępności w przypadku ciągów komunikacyjnych, czyli poprawę stanu technicznego chodników oraz bezpieczeństwa na przejściach dla pieszych. Część budynków użyteczności publicznej także wymaga dostosowania do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością. Wskazane jest również zwiększenie udziału małej architektury, tj. ławek umożliwiających odpoczynek lub oczekiwanie na autobus.

Sfera techniczna

Problemy w sferze technicznej

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji ocena strefy technicznej obszaru rewitalizacji obejmuje analizę stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym mieszkaniowych, rozwiązań technicznych oraz kwestii dostępności tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami. Zagadnienia związane z zabytkami oraz z ochroną środowiska, w tym rozwiązania techniczne dotyczące efektywności energetycznej, termomodernizacji czy wymiany nieefektywnych źródeł ciepła zostały opisane kolejno w strefach funkcjonalno-przestrzennej i środowiskowej.

W gminie Pleszew znajdują się łącznie 5353 budynki mieszkalne, z czego 2527 budynków zlokalizowanych jest na obszarze miejskim, natomiast 2826 budynków na obszarach wiejskich. Analizując dane z lat 2017-2021 można zaobserwować wzrost liczby mieszkań na terenach pozamiejskich. Ilość mieszkań w 2021 wynosiła 10 044 (w tym 6490 w mieście i 3554 poza miastem).

Szczegółowe dane dotyczące zasobów mieszkaniowych w gminie Pleszew przedstawia tabela poniżej.

Tab. 13. Zasoby mieszkaniowe w gminie Pleszew w latach 2017-2021

		2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
Mieszkania	Liczba	9506	9585	9648	9851	10 044	+538

¹¹ https://smart.pleszew.pl/wp-content/uploads/2023/12/Pleszew_koncepcja_transformacji.pdf

		2017	2018	2019	2020	2021	Zmiana
	Powierzchnia użytkowa	818 951	818 951	818 951	818 951	818 951	818 951
Mieszkania w mieście	Liczba	6181	6217	6230	6343	6490	+309
	Powierzchnia użytkowa	477 510	480 599	482 209	482 339	492 233	+14 723
Mieszkania na obszarze wiejskim	Liczba	3325	3368	3418	3508	3554	+229
	Powierzchnia użytkowa	341 441	346 873	353 609	365 937	372 174	+30 733
Budynki mieszkalne	Liczba	5047	5047	5047	5047	5047	5047
Budynki mieszkalne w mieście	Liczba	2431	2431	2431	2431	2431	2431
Budynki mieszkalne na obszarze wiejskim	Liczba	2616	2650	2727	2740	2826	+210

Źródło: Diagnoza sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej Miasta i Gminy Pleszew 2023, tabela opracowana na podstawie danych BDL GUS.

Program mieszkaniowy Miasta i Gminy Pleszew został przyjęty uchwałą nr VI/44/2009 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 27 marca 2019 r. Według Raportu o stanie Gminy za rok 2021 na dzień 1 stycznia 2021 r. w mieszkaniowym zasobie gminy znajdowało się 345 lokali mieszkalnych, zaś na dzień 31 grudnia 2020 r. stan zasobu mieszkaniowego wynosił 326, w tym:

- 215 lokali z umową najmu na czas nieoznaczony,
- 49 lokali z umową najmu socjalnego,
- 38 lokali, gdzie lokatorzy nie posiadają tytułu prawnego (w tym 30 lokatorów w związku z zadłużeniem),
- 5 lokali, w tym 2 lokale przeznaczone do remontu, 3 w trakcie remontu,
- 28 lokali niezasiedlonych.

Wraz z początkiem 2021 r. na mieszkania oczekiwało 35 rodzin, natomiast pod koniec 2021 r. 14 rodzin.

Stan techniczny zabudowy mieszkaniowej gminy ulega stałej poprawie. Gmina Pleszew w ostatnich latach aktywnie rozwijała programy mieszkaniowe. Taka polityka miała na celu zatrzymanie mieszkańców. Gmina podjęła więc działania związane z rozwojem rynku mieszkaniowego skierowanego m.in. do młodych ludzi oraz do osób aktywnych zawodowo. W rozwoju rynku mieszkaniowego wiodącą rolę pełni Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego (PTBS), który posiada ofertę mieszkaniową także o charakterze komercyjnym. Aby rozszerzyć ofertę mieszkaniową, miasto sprzedało działkę miejską deweloperowi bod zabudowę wielorodzinną z zachowaniem prawa pierwokupu. Dodatkowo miasto podejmuje inicjatywy mające na celu obniżenie cen mieszkań na rynku komercyjnym. Dzięki rozszerzonej ofercie mieszkaniowej najemcy mają możliwość przeprowadzenia się do nowego mieszkania i zwolnienia lokalu komunalnego, który następnie zostaje przekazany osobom znajdującym się w trudniejszej sytuacji materialnej.

Jak widać z wyżej przytoczonych danych, sytuację mieszkaniową w gminie Pleszew należy uznać za dobrą i to zarówno na rynku komercyjnym, jak i jeśli chodzi o zasób znajdujący się w rękach gminy. Za szczególnie pozytywną rzecz należy też uznać aktywną politykę mieszkaniową prowadzoną przez gminę, a realizowaną przez PTBS, dającą szansę na mieszkanie osobom znajdującym się w tzw. luce kredytowej. Wdrażana polityka przekłada się na sytuację na obszarze rewitalizacji, na którym zlokalizowany jest duża liczba budynków komunalnych.

Analiza dokonana w trakcie diagnozy delimitacyjnej wykazała jednak pewne deficyty dotyczące mieszkań gminnych leżących na tym terenie. Przede wszystkim na obszarze rewitalizacji znajdują się budynki komunalne wybudowane przed 1989 r., których stan techniczny często wymaga już działań naprawczych i modernizacyjnych. Wartość wskaźnika odnoszącego się do tego zjawiska osiągnięty na obszarze (3,01 na 1000 osób) wskazuje na stan kryzysowy w stosunku do średniej dla gminy (2,69). Koncentracja starszego zasobu gminnego dotyczy wschodniej części obszaru – Centrum, dla którego wartość wskaźnika wyniosła aż 5,15 i należała do najgorszych w gminie. Na osiedlu Reja zasób komunalny nie występuje, stąd zjawisko to i opisane poniżej nie zostały tam odnotowane.

Z kolei, jeśli chodzi o wyposażenie lokali komunalnych w toalety, to zgodnie ze stanem na dzień 1 stycznia 2021 r. 7,5% mieszkań wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy nie posiadało toalet, 31 grudnia 2021 r. odsetek ten wynosił już zaledwie 2%. Spadek liczby lokali komunalnych o niższym wyposażeniu technicznym dotyczył w dużej mierze mieszkań położonych na obszarze rewitalizacji. Świadczy o tym wartość wskaźnika odnoszącego się do udziału lokali komunalnych niewyposażonych w łazienkę w ogólnej liczbie lokali, który wyniósł na obszarze 17,65, poniżej średniej referencyjnej (30,64).

Obszar rewitalizacji negatywnie wyróżnia się też na tle gminy pod względem liczby awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Przy wartości referencyjnej wskaźnika odnoszącego się do wyżej wymienionych awarii na 1000 osób, który wyniósł 2,58, obszar rewitalizacji odnotował stan kryzysowy – wartość wskaźnika osiągnęła tu bowiem 2,68. Awaryjność sieci dotyczy jednak przede wszystkim wschodniej części obszaru, czyli Centrum, w której wartość wskaźnika wyniosła 4,51, co było trzecim najgorszym wynikiem w tym badaniu. Na osiedlu Reja odnotowano wartość znacznie poniżej średniej dla gminy. Analizując te dane, można zaobserwować, że stan infrastruktury technicznej w jednostce Centrum nie jest zadawalający i wymaga działań naprawczych.

Zbiorcze zestawienie wskaźników odnoszących się do sfery technicznej obszaru rewitalizacji w porównaniu do średniej dla gminy zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 14. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawisk w sferze technicznej wskazujące na stan kryzysowy na obszarze rewitalizacji

Wskaźniki odnoszące się do sfery technicznej	Na obszarze rewitalizacji			Średnia dla Miasta i Gminy Pleszew
	Centrum (jednostka 1)	Os. Reja (jednostka 2)	ogółem	
Liczba budynków komunalnych wybudowanych przed 1989 r. na 1000 osób	5,15	0	3,01	2,69
Udział lokali komunalnych niewyposażonych w łazienkę w ogólnej liczbie lokali	18	0	17,65	30,64
Liczba awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na 1000 osób	4,51	0,70	2,68	2,58
Liczba przekroczonych wskaźników	2/3	0/3	2/3	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

W skład mieszkaniowego zasobu gminy, w tym na obszarze rewitalizacji, wchodzi lokale mieszkalne i socjalne. Z uwagi na wiek występującej tu zabudowy zarówno budynki, jak i same lokale wymagają dalszych remontów i prac modernizacyjnych, które objęłyby działania poprawiające efektywność energetyczną, w tym termoizolację, wyposażenia w odpowiednie urządzenia sanitarne oraz w instalacje gazowe, kanalizacyjne.

Pleszew jest małym miastem o historycznym rodowodzie widocznym w lokalnej architekturze i układzie urbanistycznym. Chociaż, że szczególnie w Centrum znajduje się atrakcyjny pod względem historycznej architektury zasób budowlany, występuje na tym terenie niekorzystne zjawisko w postaci zaniedbanych, opuszczonych budynków prywatnych, co negatywnie oddziałuje na odbiór tego terenu przez mieszkańców i gości, ale generuje też problemy o podłożu społecznym, technicznym i środowiskowym.

Jednym z większych problemów obszaru rewitalizacji są bariery architektoniczne, w budynkach mieszkalnych, jak i publicznych. Z uwagi na zdiagnozowany w sferze społecznej problem starzenia się społeczeństwa oraz dużej ilości osób z szczególnymi potrzebami, niezbędne jest stopniowe niwelowanie barier architektonicznych i dostosowywanie budynków do ich potrzeb. Bariery architektoniczne występują również w przestrzeni publicznej. Niewyremontowane chodniki, wysokie krawężniki stanowią często przeszkodę dla osób starszych i niepełnosprawnych, co szczegółowo zostało opisane w części poświęconej diagnozie sfery funkcjonalno-przestrzennej obszaru rewitalizacji.

W kontekście prowadzonej polityki mieszkaniowej, która wpisuje się w koncepcję zwarte centrum miasta, za problem należy także uznać brak wystarczającej liczby mieszkań na wynajem, oferty skierowanej do osób o umiarkowanych dochodach, szczególnie osób młodszych, których migrację gmina chciałaby za pomocą wdrażanych programów ograniczyć.

Potencjały w sferze technicznej

Pleszew jest małym miastem o historycznym rodowodzie widocznym w lokalnej architekturze i układzie urbanistycznym w centralnej jego części, wpisanej do rejestru zabytków. Śródmiejska zabudowa ma wiele walorów architektonicznych, w tym też wartość zabytkową, dlatego należy dbać o wizerunek tej zabudowy która powinna stanowić wizytówkę obszaru rewitalizacji, miasta, jak i całej gminy.

Za duży potencjał należy uznać obecną politykę Pleszewa zawartą w Strategii SMART Miasta i Gminy Pleszewa na lata 2020-2036 powstała w ramach projektu „Human Smart Cities. Inteligentne miasto współtworzone przez mieszkańców”. Jednym z celów tej strategii jest rozwijanie miasta w duchu kompaktowości i miasta 15-minutowego, przeciwdziałanie rozlewaniu się miasta i koncentracji zabudowy w jego centrum, czyli na obszarze rewitalizacji. Koncentracja usług w zasięgu 15 minut od miejsca zamieszkania pieszo, rowerem czy komunikacją miejską, zrównoważone kształtowanie zieleni miejskiej, tworzenie usług publicznych, opartych na nowych technologiach, ma na celu poprawę komfortu życia mieszkańców, w tym lokalnej społeczności obszaru rewitalizacji, zgodnie z ideą smart city.

W tym celu gmina Pleszew prowadzi aktywną politykę mieszkaniową, czego przykładem jest inkubator mieszkaniowy oraz program Mieszkanie za remont. Zgodnie z uchwałą nr XXXI/319/2021 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie zasad i wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, gmina przeznaczona kolejne lokale do remontu. Remont jest wykonywany przez przyszłego najemcę we własnym zakresie i na jego koszt, z uwzględnieniem zwrotu nakładów poniesionych na wbudowane materiały (bez kosztów armatury sanitarnej). Poniesione i udokumentowane nakłady są rozliczane w przyszłych opłatach czynszu za wynajem lokalu mieszkalnego. Są to również lokale, które znajdują się na obszarze rewitalizacji.

Ważnym realizatorem gminnej polityki mieszkaniowej jest również Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego, który zarządza też zasobem komunalnym. Celem tej polityki jest budowanie nowych budynków mieszkalnych z przeznaczeniem na wynajem przez osoby o umiarkowanych dochodach oraz zarządzanie mieszkaniem i działkami budowlanymi. Na obszarze rewitalizacji, zbiegu ulic Bogusza i Poznańskiej, został już wybudowany budynek mieszkalno-usługowy z 21 mieszkaniami komunalnymi o powierzchni od 25 do 83 m², oddawanymi w standardzie „pod klucz”. PTBS przyczynia się do powiększenia więc zasobu mieszkaniowego oraz do koncentracji zabudowy w centrum miasta. Kolejne lokale pod wynajem zostaną oddane w budynkach zlokalizowanych przy ul. Sienkiewicza i Podgórznej.

Inne potencjały związane z występowaniem zabytkowej zabudowy oraz działaniami mającymi na celu poprawę środowiska, w tym podnoszenie efektywności energetycznej budynków, przeciwdziałanie zanieczyszczeniu powietrza oraz łagodzenie skutków zmian klimatycznych zostały opisane w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej.

Potrzeby w sferze technicznej

Główne potrzeby obszaru rewitalizacji w sferze technicznej wynikają z zdiagnozowanych problemów w tej dziedzinie, należą do nich:

- koncentracja starszego zasobu komunalnego na części obszaru rewitalizacji – w Centrum,

- wymagający poprawy lub/i modernizacji stan techniczny budynków, w tym zabytkowych,
- wymagający poprawy lub/i modernizacji stan techniczny lokali mieszkaniowych wchodzących w skład zasobu gminnego,
- zwiększenie dostępności budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych,
- niewystarczający dostęp do infrastruktury technicznej,
- duża awaryjność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej,
- niewystarczająca liczba mieszkań, w tym lokali mieszkalnych na wynajem, brak mieszkań korzystnych cenowo zwłaszcza dla młodych ludzi.
- zaniedbane budynki prywatne, często nieużytkowane, kreujące problemy o charakterze społecznym, technicznym i środowiskowym oraz obniżające atrakcyjność obszaru rewitalizacji, szczególnie Centrum.

Z uwagi na zaniedbaną tkankę architektoniczną istnieje potrzeba prac remontowych i modernizacyjnych, aby zwiększyć atrakcyjność zabudowy, zwłaszcza tej wpisanej do ewidencji zabytków. Budynki te są własnością zarówno miasta, jak i osób prywatnych. W ramach prac budowlanych należy poprawić dostępność architektoniczną obiektów, jak i otaczających ich terenów. Konieczne jest również dostosowanie budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Ważną kwestią jest też zaopatrzenie budynków w brakującą infrastrukturę techniczną taką, jak: podłączenie do sieci ciepłowniczej, gazowej, kanalizacyjnej, co również wpłynie na podniesienie poziomu życia mieszkańców i przyczyni się do zmniejszenia śladu węglowego.

Celem polityki mieszkaniowej gminy Pleszew jest rozwój mieszkalnictwa, w tym adaptacja budynków na lokale mieszkalne oraz inne cele publiczne. W ramach zasobu własnego gmina może pozyskiwać środki na budowę lub remonty lokali / budynków własnych. Ważnym partnerem gminy jest Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego (PTBS), które przyczynia się do zwiększenia zasobu lokali mieszkaniowych na wynajem, działające aktywnie na obszarze rewitalizacji. Jednym z celów Strategii SMART Miasta i Gminy Pleszewa na lata 2020-2036 jest rozwijanie miasta w duchu kompaktowości i miasta 15-minutowego, przeciwdziałanie rozlewaniu się miasta i koncentracji zabudowy w jego centrum (w tym na obszarze rewitalizacji).

Podsumowując, można stwierdzić, że w świetle prowadzonych dotychczas działań w tej sferze istnieje potrzeba ich kontynuacji, mająca na celu całościową poprawę stanu technicznego obiektów budowlanych, dostosowanie ich do współczesnych potrzeb (w tym dostępności do budynków mieszkalnych/lokali mieszkalnych, budynków użyteczności publicznych oraz terenu wokół nich dla osób niepełnosprawnych, rozwiązania z zakresu polepszenia efektywności energetycznej, zmiany źródeł ciepła na nowoczesne), a także poprawa istniejącej infrastruktury technicznej.

2.3. Synteza diagnozy szczegółowej

Poniżej w tabeli zostało zaprezentowane podsumowanie diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji w podziale na identyfikowane w ustawie o rewitalizacji sfery: społecznej, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną. Zestawienie to obejmuje najważniejsze problemy zdiagnozowane w każdej ze sfer wraz ze zidentyfikowanymi potencjałami i potrzebami. Podsumowanie

to stanowi jednocześnie syntezę, która wpisuje się w wymóg art. 36 ust. 8 pkt 1 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), pozwalając uznać niniejszy program rewitalizacji za strategię IIT.

Tab. 15. Problemy, potencjały i potrzeby obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Pleszew

Diagnoza szczegółowa obszaru rewitalizacji – podsumowanie		
Sfera społeczna		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Niekorzystne trendy demograficzne przekładające się na szybkie starzenie się lokalnej społeczności; duża liczna osób starszych wieku wymagających aktywizacji i wsparcia	Aktywne instytucje publiczne wspierające działania z zakresu pomocy społecznej, pracy z rodzinami, aktywizacji społecznej i zawodowej	Objęcie działaniami aktywizacyjnymi seniorów z obszaru rewitalizacji
Ubóstwo powiązane m.in. z bezrobociem, uzależnieniami, bezradnością w sprawach wychowawczo-opiekuńczych, przemocą domową, która dotyka całe rodziny; duża liczna osób z niepełnosprawnościami i długotrwanie chorych		Potrzeba kontynuacji działań w oparciu o sprawdzone rozwiązania, instytucje i organizacje, skierowanych do osób nieaktywnych zawodowo i innych narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne z powodu wieku, niepełnosprawności, chorób, bezradności w sprawach wychowawczo-opiekuńczych i przemocy w rodzinie, trudności życiowych o osobistych
Niskie osiągnięcia edukacyjne i wczesna rezygnacja z edukacji części uczniów z obszaru rewitalizacji	Istnienie placówek szkolnych z infrastrukturą m.in. sportową, którą można wykorzystać jako bazę do działań aktywizacyjnych	Objęcie działaniami aktywizacyjnymi i edukacyjnymi młodzież mieszkającą na obszarze rewitalizacji, m.in. w ramach międzypokoleniowych działań integracyjnych
Niska aktywność społeczno-kulturalna i obywatelska części mieszkańców obszaru rewitalizacji pomimo dużej liczby NGO działających na obszarze rewitalizacji	Aktywne instytucje kultury, m.in. powstałe w ramach poprzedniego procesu rewitalizacji na terenach pokolejowych przekładające się na ożywienie społeczne centrum Aktywność kulturalna części mieszkańców obszaru rewitalizacji	Rozwój oferty czasu wolnego, w tym miejsc integracji w celu dalszej aktywizacji społecznej i kulturalnej lokalnych społeczności
	Bogate dziedzictwo niematerialne związane z historią miasta wpisującą się w historię Wielkopolski, dziedzictwem	

	przemysłowym i kolejowym, postacią Mariana Bogusza	
Sfera gospodarcza		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Znaczna rotacja podmiotów gospodarczych na części obszaru rewitalizacji – w Centrum	Duża atrakcyjność części obszaru rewitalizacji (Centrum) dla przedsiębiorców	Wsparcie lokalnego biznesu w ramach ogólnogminnego programu współpracy z przedsiębiorcami
Niepełne wykorzystanie potencjału obszaru rewitalizacji jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. z powodu braku innowacyjnych i atrakcyjnych działalności gospodarczych		Wsparcie innowacyjnych i atrakcyjnych rodzajów działalności w ramach powstającego inkubatora przedsiębiorczości w celu lepszego dopasowania oferty do potrzeb rynku
Wygląd i otoczenie lokali użytkowych obniżających atrakcyjność przestrzeni publicznych	Realizacja w ramach Compact Lab Pleszew przedsięwzięcia potencjalnie poprawiającego warunki do prowadzenia działalności gospodarczej, w tym innowacyjnych przedsięwzięć dzięki stworzeniu inkubatora przedsiębiorczości	Działania edukacyjne skierowane do przedsiębiorców dotyczące m.in. odpowiedzialności środowiskowej biznesu
Mała liczba działających i nowo powstających przedsiębiorstw na części obszaru rewitalizacji – osiedlu Reja	Realizacja w ramach Compact Lab Pleszew przedsięwzięcia potencjalnie poprawiającego warunki do ożywienia gospodarczego obszaru rewitalizacji dzięki tworzeniu bazy hotelowo-konferencyjnej	Stworzenie nowych działań skierowanych do przedsiębiorców działających na obszarze
Stosunkowo duża liczba bezrobotnych z niskim wykształceniem	Obecność dużych zakładów pracy zapewniająca stabilność gospodarczą obszaru	Wsparcie dla osób bezrobotnych o niskich kwalifikacjach zawodowych i innych osób narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne, m.in. przez działania edukacyjne i rozwój sektora ekonomii społecznej
Sfera środowiskowa		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Niska jakość powietrza spowodowana niską emisją	Wysoka świadomość mieszkańców na temat środowiska	Poprawa jakości powietrza
Duży udział pieców węglowych używanych do ogrzewania domów i mieszkań		Wymiana pieców węglowy

Nadal niski udział terenów zieleni na części obszaru powodujący występowanie wysp ciepła	Nowo powstałe przestrzenie publiczne wyposażone w zieleni urządzoną Duży udział zieleni urządzonej na części obszaru rewitalizacji	Poprawa dostępności terenów zieleni publicznej
Mały udział wysokiej zieleni	Centralnie położony – w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru rewitalizacji – Park Miejski o dobrej dostępności	Kontynuacja nasadzeń i pielęgnacja istniejącego drzewostanu
Wyroby azbestowe wymagające utylizacji w pobliżu obiektów użyteczności publicznej	Brak zagrożeń środowiskowych	Pilna konieczność unieszkodliwienia części wyrobów azbestowych
Sfera przestrzenno-funkcjonalna		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Duży udział zabytkowej tkanki miejskiej wymagającej remontów	Liczne obiekty zabytkowe i historyczny układ przestrzenny miasta	Poprawa zagospodarowania i stanu technicznego zabytkowej części miasta
Niższa na tle gminy liczba obiektów kulturalnych i świetlic	Aktywne instytucje kultury, m.in. powstałe w ramach poprzedniego procesu rewitalizacji na terenach pokolejowych przekładające się na ożywienie społeczne centrum	Dalszy rozwój infrastruktury społecznej na obszarze rewitalizacji
Niedostatek usług lokalnych skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji, obniżających jego atrakcyjność	Liczne i dobrze funkcjonujące obiekty handlowo-usługowe	Rozwój pożądanych lokalnych punktów usługowych
Zwiększający się problem retencji wód opadowych w związku ze zmianami klimatycznymi	Zaangażowanie społeczne mieszkańców w kształtowanie zmian przestrzennych	Rozwój gospodarki wodnej i retencji wód opadowych
Braki w infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej na obszarze rewitalizacji	Świadoma polityka samorządu i idea miasta 15-minutowego	Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej poprawiający jej dostępność dla mieszkańców obszaru rewitalizacji
Niepełna sieć ścieżek pieszo-rowerowych	Częściowo rozwinięta sieć rowerowa z potencjałem na uzyskanie ciągłości	Zwiększenie ciągłości sieci rowerowej
Duży ruch samochodowy obniżający bezpieczeństwo pieszych, generujący hałas i utrudniający przemieszczanie się pieszych	Zaplanowana budowa obwodnicy przyczyni się do zmniejszenia ruchu samochodowego	Organicznie ruchu samochodowego w centrum miasta Poprawa dostępności pieszej i rowerowej do infrastruktury społecznej oraz zwiększenie udziału zieleni w przestrzeniach publicznych i wzdłuż dróg
Występowanie barier przestrzennych utrudniających poruszanie się osobom ze		Poprawa ciągów komunikacyjnych i przestrzeni publicznych pod

szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności (seniorzy, OzN)		względem dostępności osób ze szczególnymi potrzebami
Sfera techniczna		
Problemy	Potencjały	Potrzeby
Znaczna liczba starszych budynków komunalnych, w tym budynków zabytkowych, wymagających remontu i modernizacji	Historyczny rodowód miasta i gminy Pleszew, widoczny w lokalnej architekturze i układzie urbanistycznym w centralnej jego części, co stanowi jego wizytówkę. Koncentracja budynków (lokali mieszkalnych i usługowych) stanowiąca potencjał rozwojowy dla obszaru rewitalizacji.	Poprawa atrakcyjności zabudowy obszaru rewitalizacji Poprawa stanu technicznego zabudowy, w tym zabytkowej, konieczność kontynuacji prac remontowych i modernizacyjnych zwłaszcza w starszym zasobie mieszkaniowym
Brak rozwiązań z zakresu dostępności w budynkach mieszkalnych i budynkach użyteczności publicznej	Duży zasób komunalny pozwalający na prowadzenie skutecznej polityki remontowej	Potrzeba poprawy dostępności do budynków/lokali mieszkalnych, budynków użyteczności publicznej dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zagospodarowanie terenu wokół budynków
Niewystarczająca w stosunku do potrzeb liczba tanich mieszkań na wynajem	Miasto i Gmina Pleszew prowadzi aktywną politykę mieszkaniową mającą na celu wzrost zasobu mieszkaniowego w celu zatrzymania swoich mieszkańców. Realizacja programów gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta i Gminy Pleszew.	Rozwój mieszkalnictwa, w tym mieszkalnictwa czynszowego dla osób o umiarkowanych dochodach
Większa na tle gminy awaryjność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej		Polepszenie stanu technicznego sieci wodociągowej i kanalizacyjnej
Zaniedbane budynki prywatne, często nieużytkowane, kreujące problemy o charakterze społecznym, technicznym i środowiskowym oraz obniżające atrakcyjność obszaru rewitalizacji, szczególnie Centrum	Wdrażana koncepcja miasta kompaktowego przyczynia się do koncentracji mieszkań wraz z zapleczem mieszkaniowym na obszarze rewitalizacji	Kontynuacja polityki miasta zmierzająca do porządkowania przestrzeni publicznych i podniesienia ich estetyki

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawione powyżej zestawienia zidentyfikowanych problemów obszaru rewitalizacji i wynikających z nich potrzeb rewitalizacyjnych wraz z katalogiem lokalnych potencjałów rozwojowych stanowią podstawę do zaplanowania odpowiedniej, interwencji uwzględniającej kontekst lokalny

wyznaczonego terenu, dzięki czemu można mówić o zintegrowanym i kompleksowym charakterze procesu.

Analizowane zagadnienia w podziale na sfery – społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną – stanowią, wynikające z ustawy o rewitalizacji, uszczegółowienie wymiarów społecznego, gospodarczego i środowiskowego wyróżnianych w ramach koncepcji zrównoważonego rozwoju. Przedstawione powyżej, a wcześniej omówione szczegółowo, zagadnienia wykazują wzajemnie powiązania pod względem społecznym, gospodarczym i środowiskowym. Dzięki czemu umożliwiają zaplanowanie zintegrowanej i kompleksowej interwencji, która gwarantuje pełne i trwałe wyprowadzenie obszaru rewitalizacji w gminie Pleszew ze stanu kryzysowego, a przynajmniej trwałe ograniczenie negatywnych zjawisk występujących na tym terenie. O powiązaniach poszczególnych rodzajów potrzeb i potencjałów przesądza tak ich rewitalizacyjny charakter, w tym prymat problemów społecznych, które stanowią niezbędny element do uruchomienia procesu rewitalizacji. W przypadku gminy Pleszew obszar rewitalizacji charakteryzuje się poważnymi problemami o charakterze społecznym, którym towarzyszą różnorodne dysfunkcje zidentyfikowane w ramach innych sfer związanych z poszczególnymi wymiarami zrównoważonego rozwoju. Zaspokojenie potrzeb gospodarczych i środowiskowych będzie skutkowało poprawą jakości życia i funkcjonowania mieszkańców obszaru rewitalizacji. Z kolei zaspokojenie potrzeb społecznych będzie uwarunkowane realizacją potrzeb gospodarczych i środowiskowych. Potrzeby z poszczególnych sfer są zatem ze sobą powiązane i wzajemnie się determinują. Z tego powodu realizacja potrzeb wpisujących się w wymiar społeczny będzie miała przełożenie na inne wymiary i odwrotnie. W podobny sposób są ze sobą powiązane zidentyfikowane na obszarze rewitalizacji potencjały, które wzajemnie wzmacniają wymiary społeczny, gospodarczy i środowiskowy planowanej w ramach niniejszego programu interwencji.

3. INTEGRALNOŚĆ SYSTEMU WIZJI, CELÓW I KIERUNKÓW DZIAŁAŃ

3.1 WIZJA OBSZARU REWITALIZACJI

Podstawą wizji odnoszącej się do pożądanego stanu obszaru rewitalizacji w MiG Pleszew (tj. po zakończeniu interwencji rewitalizacyjnej), jest analiza problemów i potrzeb wynikająca z diagnozy szczegółowej tego terenu. Obecny obszar rewitalizacji obejmuje centrum miasta – teren uznany za zdegradowany także podczas badań diagnostycznych przeprowadzonych w trakcie prac nad poprzednim Lokalnym Program Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023. Zaplanowany w ramach niniejszego programu proces rewitalizacji dotyczy w zasadniczej mierze tego samego obszaru rewitalizacji, stąd należy go postrzegać jako kontynuację wcześniejszej interwencji. Celem działań związanych z odnową tej części miasta jest przede wszystkim przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym, dotyczącym mieszkańców narażonych na marginalizację i wykluczenie społeczne – przez ich aktywizację, podnoszenie kapitału społecznego, zwiększanie aktywności gospodarczej. Działania w sferze społecznej wymagały stworzenia lub zmodernizowania odpowiedniej infrastruktury, co w dużej mierze zostało dokonane w ramach LPR 2017-2023. Na obecnym etapie ważna jest jednak kontynuacja działań, zmierzających do pełnej realizacji wyzwań zaplanowanych w wizji zawartej w LPR 2017-2023.

Na potrzeby opracowania wizji do GPR MiG Pleszew przeanalizowano jej wersję ujętą w LPR – pod kątem aktualności. Stwierdzono, że w wielu aspektach jest ona nadal ważna, w szczególności z uwagi

na krótki czas prowadzenia procesu, uniemożliwiający osiągnięcie wszystkich założeń, szczególnie związanych z poprawą sytuacji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji. Poniżej zaprezentowano więc uaktualnioną wizję procesu rewitalizacji MiG Pleszew, stanowiącą kontynuację jej założeń z 2017 r.

Wizja prezentuje stan po przeprowadzeniu procesu rewitalizacji – po roku 2033, czyli zakończeniu perspektywy obowiązywania GPR MiG Pleszew.

Obszar rewitalizacji poprzez realizację przedsięwzięć oraz projektów rewitalizacyjnych stanie się obszarem atrakcyjnym pod względem gospodarczym, przestrzenno-funkcyjnym, kulturowym i społecznym, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Dawny obszar koncentracji negatywnych zjawisk, znajdujący się na terenie miasta Pleszew, stanie się pełen życia, zachęcając mieszkańców doświadczonych wykluczeniem społecznym do aktywnego spędzania wolnego czasu na terenie obszaru rewitalizacji. Likwidacji negatywnych zjawisk sprzyja wysoka koncentracja obiektów użyteczności publicznej na obszarze rewitalizacji, umożliwiającą stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu przez jego mieszkańców.

Możliwość wspólnego korzystania z dostępnych akcji integracyjnych, a także uczestniczenia w licznie organizowanych imprezach kulturalnych i rozrywkowych, będzie sprzyjała nawiązywaniu oraz wzmacnianiu więzi społecznych, a także dalszemu ograniczaniu wykluczenia społecznego. Z kolei działania o charakterze ogólnoaktywizacyjnym, skierowane do różnych grup wiekowych, podniosą kapitał społeczny oraz poziom zaufania społecznego i wpłyną na wzrost zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy lokalne. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz adaptacja istniejących budynków użyteczności publicznej na nowe funkcje stworzy dla mieszkańców dodatkowe miejsca, gdzie będą mogli spędzać czas wolny.

Wszystkie działania inwestycyjne podejmowane na obszarze rewitalizacji sprawią, że centrum miasta stanie się wysokiej jakości przestrzenią publiczną, atrakcyjną zarówno jako miejsce do życia, jak i dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości. Pobudzenie lokalnej przedsiębiorczości sprzyjać będzie powstawaniu nowych miejsc pracy, co wpłynie m.in. na spadek liczby gospodarstw domowych, które korzystają z pomocy społecznej.

Poprawa sytuacji materialnej mieszkańców pozwala na podejmowanie inwestycji prowadzących do poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych oraz wpływa pozytywnie na wizerunek obszaru, stanowiąc zachętę do odwiedzin dla mieszkańców pozostałej części MiG Pleszew. Daje to m.in. możliwość tworzenia i pielęgnowania międzypokoleniowej komunikacji, przykładowo pomiędzy seniorami a młodzieżą.

Zagospodarowanie terenów publicznych, w tym terenów zieleni, sprzyjać będą wzmocnieniu potencjałów środowiska naturalnego obszaru rewitalizacji MiG Pleszew. Dzięki zwiększeniu jakości terenów zielonych oraz wdrożeniu rozwiązań komunikacyjnych znacząco poprawi się jakość powietrza w MiG Pleszew, co ma bezpośredni wpływ na poprawę jakości życia i zdrowia mieszkańców.

Wprowadzone działania przyniosą dodatkowo efekt w postaci lepszego zagospodarowania tkanki przestrzennej obszaru zdegradowanego oraz poprawy estetyki i ładu

architektonicznego. Ogół zmian wpłynie na poprawę atrakcyjności Pleszewa, jako miasta zadbanego, przyjaznego dla społeczeństwa, w szczególności rodzin z dziećmi.

3.2 INTEGRACJA WIZJI, CELÓW, KIERUNKÓW DZIAŁAŃ I PRZEDSIĘWZIĘĆ

Z tak sformułowanej wizji płyną trzy dopełniające się cele, które odnoszą się zarówno do zidentyfikowanych problemów obszaru rewitalizacji, jak i uwzględniają potrzeby jego mieszkańców. Uszczegółowieniem przyjętych celów są wyprowadzone z nich kierunki działań, umożliwiające identyfikację realizujących je przedsięwzięć. Siatka celów procesu rewitalizacji i kierunków działań na wyznaczonym obszarze została zaprezentowana poniżej.

Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym

Kierunek: 1.1. Zwiększenie integracji społecznej oraz wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Kierunek: 1.2. Aktywizacja osób nieaktywnych na rynku pracy oraz rozwój postaw przedsiębiorczych .

Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji

Kierunek: 2.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy obszaru rewitalizacji

Kierunek 2.2. Zwiększenie oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji

Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna

Kierunek 3.1. Poprawa odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu

Kierunek 3.2. Adaptacja energetyczna wraz z poprawą jakości powietrza atmosferycznego.

Na etapie identyfikacji wyzwań strategicznych GPR MiG Pleszew zastosowano podejście zintegrowane:

- przyjęte cele i kierunki działań zostały uspołnione z wnioskami płynącymi z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji; w ramach diagnozy obszaru rewitalizacji przeanalizowano problemy występujące na tym terenie, a także obecne tu potencjały rozwojowe, i na ich podstawie sformułowano potrzeby rewitalizacyjne, zapewniając integrację działań rozwojowych, skoncentrowanych na wyprowadzaniu obszaru rewitalizacji ze stanu kryzysowego, przy jednoczesnym wzmocnieniu jego mocnych stron, umożliwiających szybszy rozwój;
- zastosowana komplementarność problemowa umożliwiła śledzenie wzajemnych powiązań między negatywnymi zjawiskami obszaru rewitalizacji, analizowanymi w podziale na sfery: społeczną, gospodarczą, środowiskową, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną, co pozwoliło na zdefiniowanie dopełniających się celów, które oddziałują na zidentyfikowane negatywne zjawiska;
- cele i kierunki działań GPR MiG Pleszew oraz wynikające z nich przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały zintegrowane – ujednoczone z zakresem programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027 (FEW) (m.in. Działanie FEWP.07.01

Rewitalizacja); zastosowanie takiego podejścia umożliwia wykorzystanie przy opisie przedsięwzięć wskaźników produktu i rezultatu powiązanych z realizacją FEW;

- rodzaje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały także zintegrowane w ramach GPR MiG Pleszew; do procesu tworzenia interwencji zostali zaproszeni interesariusze procesu rewitalizacji i partnerzy Miasta i Gminy Pleszew, w tym partnerzy społeczno-gospodarczy; interwencja rewitalizacyjna objęła różne sektory gospodarki i rozmaite polityki publiczne, umożliwiając stworzenie interwencji zaproponowanej przez rozmaitych interesariuszy procesu rewitalizacji z wykorzystaniem różnorodnych źródeł finansowania projektów.

Poniżej w syntetyczny sposób przedstawiono powiązania między elementami wizji, odpowiadającej na zidentyfikowane problemy obszaru, a celami rewitalizacyjnymi oraz podporządkowanymi im kierunkami działań i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi, które w ramach programu zintegrowanego stanowią główną oś interwencji.

Tab. 16. Powiązania między problemami obszaru rewitalizacji a elementami wizji, celami, kierunkami i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi

Elementy wizji:		
<p>Dawny obszar koncentracji negatywnych zjawisk, znajdujący się na terenie miasta Pleszew, stanie się pełen życia, zachęcając mieszkańców doświadczonych wykluczeniem społecznym do aktywnego spędzania wolnego czasu na terenie obszaru rewitalizacji. Likwidacji negatywnych zjawisk sprzyja wysoka koncentracja obiektów użyteczności publicznej na obszarze rewitalizacji, umożliwiającą stworzenie atrakcyjnej oferty spędzania wolnego czasu przez jego mieszkańców.</p> <p>Możliwość wspólnego korzystania z dostępnych akcji integracyjnych, a także uczestniczenia w licznie organizowanych imprezach kulturalnych i rozrywkowych, będzie sprzyjała nawiązywaniu oraz wzmacnianiu więzi społecznych, a także dalszemu ograniczaniu wykluczenia społecznego. Z kolei działania o charakterze ogólnoaktywizacyjnym, skierowane do różnych grup wiekowych, podniosą kapitał społeczny oraz poziom zaufania społecznego i wpłyną na wzrost zaangażowania lokalnej społeczności w sprawy lokalne. Zagospodarowanie przestrzeni publicznych oraz adaptacja istniejących budynków użyteczności publicznej na nowe funkcje stworzy dla mieszkańców dodatkowe miejsca, gdzie będą mogli spędzać czas wolny.</p> <p>Pobudzanie lokalnej przedsiębiorczości sprzyjać będzie powstawaniu nowych miejsc pracy, co wpłynie m.in. na spadek liczby gospodarstw domowych, które korzystają z pomocy społecznej.</p>		
Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym		
Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
<p>Sfera społeczna:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Niekorzystne trendy demograficzne i duża liczba osób starszych wymagających aktywizacji i wsparcia • Duża liczna osób z niepełnosprawnościami i długotrwale chorych • Niska aktywność społeczno-kulturalna i obywatelska 	<p>K.1.1. Zwiększenie integracji społecznej oraz wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Cykl zajęć dla seniorów „Postaw na zdrowie” 2. Cykl spotkań „Razem w Bibliotece” 3. BANA FILM FESTIWAL 4. Festiwalowy Pleszew. Cykl imprez interdyscyplinarnych (Pleszew Wąsk, Depreszyn Seszyn, Pacars FESTIWAL)

Sfera gospodarcza:

- Znaczna rotacja podmiotów gospodarczych
- Niepełne wykorzystanie potencjału obszaru rewitalizacji jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej
- Wygląd i otoczenie lokali użytkowych obniżających atrakcyjność przestrzeni publicznych
- Mała liczba działających i nowo powstających przedsiębiorstw

K.1.2 Aktywizacja osób nieaktywnych na rynku pracy oraz rozwój postaw przedsiębiorczych

5. Stacja Aktywnych Rodziców
6. Compact Lab w Pleszewie- działalność bieżąca
7. Compact Lab w Pleszewie – etap II

Sfera społeczna:

- Stosunkowo duża liczba bezrobotnych z niskim wykształceniem
- Niskie osiągnięcia edukacyjne uczniów z obszaru rewitalizacji
- Ubóstwo powiązane m.in. z bezrobociem, uzależnieniami, bezradnością w sprawach wychowawczo-opiekuńczych, przemocą domową;

Elementy wizji:

Wszystkie działania inwestycyjne podejmowane na obszarze rewitalizacji sprawią, że centrum miasta stanie się wysokiej jakości przestrzenią publiczną, atrakcyjną zarówno jako miejsce do życia, jak i dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości.

Poprawa sytuacji materialnej mieszkańców pozwala na podejmowanie inwestycji prowadzących do poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych oraz wpływa pozytywnie na wizerunek obszaru, stanowiąc zachętę do odwiedzin dla mieszkańców pozostałej części MiG Pleszew. Daje to m.in. możliwość tworzenia i pielęgnowania międzypokoleniowej komunikacji, przykładowo pomiędzy seniorami a młodzieżą.

Wprowadzone działania przyniosą dodatkowo efekt w postaci lepszego zagospodarowania tkanki przestrzennej obszaru zdegradowanego oraz poprawy estetyki i ładu architektonicznego. Ogół zmian wpłynie na poprawę atrakcyjności Pleszewa, jako miasta zadbanego, przyjaznego dla społeczeństwa, w szczególności rodzin z dziećmi.

Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji

Główne problemy	Kierunki działań	Przedsięwzięcia
Sfera techniczna: <ul style="list-style-type: none"> • Znaczna liczba starszych budynków komunalnych wymagających remontu i modernizacji • Brak rozwiązań z zakresu dostępności 	K.2.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy obszaru rewitalizacji	<ol style="list-style-type: none"> 8. Renowacja elewacji – malowanie (WM ul. Daszyńskiego) 9. Zmiana funkcji budynku szkoły w Sowinie Błotnej 10. Modernizacja Zespołu Szkół Publicznych nr 2 w Pleszewie (realizacja etapowa)

		11. Remont ZSP nr 1 w Pleszewie (realizacja etapowa)
Sfera przestrzenna:	K.2.2. Zwiększenie oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji	12. Modernizacja rekreacyjnego basenu otwartego w Pleszewie (realizacja etapowa)
<ul style="list-style-type: none"> • Duży udział zabytkowej tkanki miejskiej wymagającej remontów • Niedostatek usług lokalnych • Braki w infrastrukturze sportowo-rekreacyjnej • Występowanie barier przestrzennych 		13. Muzeum Sztuki Współczesnej w Pleszewie-Kamienica (realizacja etapowa)
		14. Stacja Historia – Muzeum Kolei Wąskotorowej w Kowalewie (realizacja etapowa)

Elementy wizji:

Zagospodarowanie terenów publicznych, w tym terenów zieleni, sprzyjać będą wzmocnieniu potencjałów środowiska naturalnego obszaru rewitalizacji MiG Pleszew. Dzięki zwiększeniu jakości terenów zielonych oraz wdrożeniu rozwiązań komunikacyjnych znacząco poprawi się jakość powietrza w MiG Pleszew, co ma bezpośredni wpływ na poprawę jakości życia i zdrowia mieszkańców.

Poprawa sytuacji materialnej mieszkańców pozwala na podejmowanie inwestycji prowadzących do poprawy efektywności energetycznej budynków mieszkalnych oraz wpływa pozytywnie na wizerunek obszaru, stanowiąc zachętę do odwiedzin dla mieszkańców pozostałej części MiG Pleszew.

Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna

Sfera przestrzenna:	Kierunek 3.1. Poprawa odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu	15. Utworzenie Parku nad Nerem w Pleszewie (realizacja etapowa)
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększający się problem retencji wód opadowych • Występowanie barier przestrzennych 		16. Modernizacja Parku Miejskiego w Pleszewie (realizacja etapowa)
Sfera środowiskowa:		
<ul style="list-style-type: none"> • Nadal niski udział terenów zieleni • Mały udział wysokiej zieleni 		
Sfera środowiskowa:	Kierunek 3.2. Adaptacja energetyczna wraz z poprawą jakości powietrza atmosferycznego.	17. Utworzenie spółdzielni energetycznej w Pleszewie i budowa instalacji fotowoltaicznej
<ul style="list-style-type: none"> • Niska jakość powietrza spowodowana niską emisją • Duży udział pieców węglowych używanych do ogrzewania domów i mieszkań 		
Sfera techniczna:		
<ul style="list-style-type: none"> • Zaniedbane budynki prywatne 		

Źródło: opracowanie własne.

Ujęta w ten sposób wizja stanu obszaru rewitalizacji jest wyzwaniem do realizacji w ramach opracowanego GPR MiG Pleszew, obowiązującego do 2033 r. W przypadku nieosiągnięcia wszystkich założeń, proces rewitalizacji będzie wymagał kontynuacji po 2033 r., z udziałem uaktualnionej wersji dokumentu.

Część potrzeb rewitalizacyjnych, określonych na podstawie m.in. następujących zagadnień problemowych:

- występowanie wyrobów azbestowych wymagających utylizacji (sfera środowiskowa),
- niewystarczająca liczba tanich mieszkań na wynajem (sfera techniczna),
- większa na tle gminy awaryjność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (sfera techniczna),
- niepełna sieć ścieżek pieszo-rowerowych (sfera przestrzenno-funkcjonalna),
- duży ruch samochodowy (sfera przestrzenno-funkcjonalna),

nie została ujęta w formie konkretnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, głównie z uwagi na realizowane przez MiG Pleszew polityki publiczne dedykowane rozwiązaniu ww. problemów.

Zagadnienia związane z usuwaniem wyrobów azbestowych są przewidziane do realizacji w ramach Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Miasta i Gminy Pleszew.

Zwiększenie dostępności do tanich mieszkań na wynajem realizowane jest w ramach polityki mieszkaniowej, w ramach której odbywa się rozwój zasobów mieszkaniowych MiG Pleszew w pięciu obszarach:

- Możliwość dojścia do własności przez Budownictwo na wynajem.
- Budownictwo na wynajem bez dojścia do własności.
- Budownictwo komunalne.
- „Promieszkaniowe” gospodarowanie mieniem komunalnym.
- Budownictwo komercyjne.

Awarie sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, wraz z jej modernizacją ograniczane będą w ramach działalności statutowej Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Pleszewie.

Dalszy rozwój sieci ścieżek rowerowych oraz ograniczanie ruchu samochodowego będą wdrażane z udziałem polityki mobilności, realizowanej w ramach założeń miasta kompaktowego (15’minutowego).

W ten sposób w GPR MiG Pleszew zostały zaadresowane wszystkie problemy i potrzeby rewitalizacyjne, na które wskazała diagnoza szczegółowa obszaru rewitalizacji.

Podsumowując, przyjęte cele rewitalizacyjne i wynikające z nich kierunki działań, które stanowią odpowiedź na zdiagnozowane na obszarze rewitalizacji problemy, mają charakter zintegrowany, gwarantując całościową i kompleksową interwencję. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą wdrażane na całym obszarze, przyczyniając się do osiągnięcia założonych celów i kierunków. Z dopełniającymi się celami zostały powiązane podstawowe i uzupełniające przedsięwzięcia rewitalizacyjne, dodatkowo świadcząc o spójnym charakterze interwencji. Interwencję rewitalizacyjną wzmacniają również polityki miejskie realizowane wobec obszaru rewitalizacji (m.in. polityka mieszkaniowa, mobilności, usuwania azbestu, usług komunalnych). Cele i przedsięwzięcia rewitalizacyjne zostały ze sobą również powiązane za pomocą odpowiednich wskaźników rezultatu i produktu (rozdziały: 4 – Przedsięwzięcia rewitalizacyjne, 6 – Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, 9 – System monitorowania i oceny GPR). Takie wytyczenie celów GPR MiG Pleszew wpisuje się w wymóg art. 36 ust. 8 pkt 2 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), pozwalając uznać niniejszy program rewitalizacji za strategię IIT.

4. PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

4.1. PLANOWANE PODSTAWOWE PRZEDSIĘWZIĘCIA REWITALIZACYJNE

Rozdział zawiera zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, zgłoszonych w ramach otwartego naboru w procesie opracowywania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033. Projekty zostały zgłoszone oddolnie przez poszczególnych interesariuszy procesu rewitalizacji, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, jak również w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa). Opisy projektów są spójne z wymogami:

- a) art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. a ustawy o rewitalizacji, gdyż zawierają:
„(...) w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji, opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”,
- b) art. 36 ust. 8 pkt 3 ustawy wdrożeniowej:
„strategia IIT określa w szczególności (...) listę projektów realizujących cele, o których mowa w pkt 2, wraz z informacją na temat sposobu ich wskazania oraz powiązania z innymi projektami”.

Wzajemne powiązania projektów zostały przedstawione w rozdziale 6. Mechanizmy służące integrowaniu działań oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych, natomiast sposób identyfikacji poszczególnych projektów ujawniono w zapisach niniejszego rozdziału.

W związku z powyższym niniejszy GPR MiG Pleszew uważa się za strategię IIT, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy wdrożeniowej:

„strategii IIT można nie sporządzać, w przypadku gdy dla obszaru, o którym mowa w ust. 2, opracowano i uchwalono w szczególności (...) gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2021 r. poz. 485), o ile zawierają elementy, o których mowa w ust. 8” (art. 36 ust.)”.

Otwarty nabór na przedsięwzięcia rewitalizacyjne trwał od dnia 22 stycznia 2024 do 29 lutego 2024 r. i obejmował wszystkich interesariuszy rewitalizacji w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji (m.in. wspólnot mieszkaniowych, przedsiębiorców, podmiotów społecznych, liderów społecznych, grup nieformalnych) oraz art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej (partnerów społeczno-gospodarczych, podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska, podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji).

Celem przeprowadzonego naboru było zaplanowanie działań mających na celu wspieranie procesów rewitalizacji na obszarze rewitalizacji Pleszewa. Zgłoszone przez interesariuszy procesu rewitalizacji oddolne inicjatywy zostały umieszczone w wykazie przedsięwzięć podstawowych, zgodnie z celami procesu rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew.

Zasady naboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych w procesie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 określały m.in. warunki, jakie powinny spełniać zgłaszane projekty:

- położenie na obszarze rewitalizacji;
- zgodność z celami procesu rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew pierwotnie ujętych w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023, planowanych do wdrożenia w ramach GPR MiG Pleszew:
 - Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym (pożądane projekty z zakresu: integracji społecznej, w tym międzypokoleniowej, wsparcia osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym seniorów, rozwoju oferty edukacyjnej, wzmacniania lokalnej tożsamości, rozwoju oferty czasu wolnego, aktywizacji osób nieaktywnych na rynku pracy i podnoszenia kwalifikacji zawodowych, rozwoju sektora ekonomii społecznej, poprawy warunków prowadzenia działalności gospodarczych, zwiększenia stopnia innowacyjności przedsiębiorstw, zwiększenia środowiskowej odpowiedzialności przedsiębiorstw).
 - Poprawa stanu infrastruktury i zabudowy obszaru rewitalizacji (pożądane projekty z zakresu poprawy atrakcyjności zabudowy i zagospodarowania obszaru rewitalizacji, poprawy dostępności architektonicznej obiektów i przestrzeni z tego terenu, poprawy dostępu do infrastruktury technicznej, poprawy stanu technicznego budynków, w tym zabytkowych, adaptacji istniejącej zabudowy na nowe funkcje, rozwoju sektora mieszkaniowego).
 - Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna (pożądane projekty z zakresu: adaptacji energetycznej, w tym związanej z wymianą źródeł ogrzewania, poprawą jakości powietrza atmosferycznego, termomodernizacją budynków mieszkalnych i użyteczności publicznej, zwiększaniem dostępu do terenów zielonych, poprawy odporności miasta na zmiany klimatu z udziałem błękitno-niebieskiej infrastruktury, zrównoważonej mobilności miejskiej 15');
- wykonalność techniczna i organizacyjna zgłaszanych projektów.

Zgłaszane projekty były weryfikowane m.in. pod kątem spójności z problemami i potrzebami społecznymi, gospodarczymi, środowiskowymi, przestrzenno-funkcjonalnymi i technicznymi, zdiagnozowanymi na obszarze rewitalizacji.

W naborze wymagano, aby przedsięwzięcia były realizowane na obszarze rewitalizacji. Dopuszczono jednak możliwość zgłaszania przedsięwzięć realizowanych poza obszarem rewitalizacji pod warunkiem, że będą one służyć realizacji celów GPR MiG Pleszew, a ich odbiorcami będą mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Wskazane w naborze przedsięwzięcia uwzględniają konieczność dostosowania ich do potrzeb osób o szczególnych potrzebach w zakresie dostępności, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2022 r. poz. 2240).

Zidentyfikowane w naborze typy przedsięwzięć rewitalizacyjnych są spójne z wymogami zasad wdrażania programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027¹², które obejmują m.in.:

- działania na rzecz integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz aktywizacja społeczności na rzecz przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- działania na rzecz rozwoju partnerów społecznych działających w regionie, w tym wzmocnienie ich potencjału,
- wsparcie lokalnej infrastruktury społecznej powiązanej z m.in.: procesem integracji społecznej, formami wsparcia środowiskowego, działaniami związanymi ze wsparciem osób starszych,
- działania aktywizujące lokalną społeczność, w szczególności dotyczące kształtowania postaw społecznych i włączenia lokalnej społeczności w działania rewitalizacyjne,
- wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich,
- poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy, w szczególności osób młodych, długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej,
- zagospodarowanie przestrzeni publicznej (w tym w szczególności tworzenie albo modernizacja terenów zielonych, czy inwestycje w przestrzeń publiczną związane z adaptacją miast do zmian klimatu w celu zmniejszenia tzw. miejskiej wyspy ciepła) lub adaptacja tych przestrzeni,
- renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej oraz budynków mieszkalnych,
- remont, przebudowa, adaptacja lokalu i/lub budynku, zakup wyposażenia dla tworzenia i funkcjonowania regionalnej infrastruktury społecznej i kulturalnej,

Zgłoszone przedsięwzięcia zostały zweryfikowane pod kątem formalnym, tj. położenia w granicach obszaru rewitalizacji (lub uzasadnienia ich realizacji poza obszarem), zgodności projektów z celami GPR MiG Pleszew oraz potrzebami obszaru rewitalizacji, a także wykonalności na warunkach zapewnianych przez podmiot zgłaszający.

W wyniku przeprowadzonego naboru wytypowano 17 przedsięwzięć podstawowych, które zostały ujęte w GPR MiG Pleszew. Zapisy przedsięwzięć wynikają ze złożonych przez interesariuszy formularzy zgłoszeniowych. W związku z tym odpowiedzialność za deklaracje dotyczące sposobu i czasu realizacji projektów, zakładanych celów, szacowanej wartości oraz planowanych do wykorzystania źródeł finansowania przypisywana jest każdorazowo podmiotom je zgłaszającym.

Wszystkie przedsięwzięcia, które zostały ujęte na liście projektów podstawowych, spełniają warunek poprawy dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

¹²<https://www.funduszeuropejskie.gov.pl/strony/o-funduszach/dokumenty/szczegolowy-opis-priorytetow-programu-fundusze-europejskie-dla-wielkopolski-2021-2027>

Horyzont czasowy zgłoszonych przez interesariuszy projektów podstawowych dotyczy lat 2024-2033, w związku z czym dostosowano do niego perspektywę obowiązywania GPR MiG Pleszew.

W zakresie wartości przedsięwzięć i form ich finansowania zapisy nie definiują ostatecznie rodzaju i poziomu dofinansowania, ponieważ będą one precyzowane każdorazowo przez wnioskodawcę na etapie analiz finansowych wykonywanych na potrzeby aplikowania o zewnętrzne granty.

Szczegółowe zestawienie podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych przedstawiono poniżej.

Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P1	
Nazwa przedsięwzięcia	Cykl zajęć dla seniorów „Postaw na zdrowie”
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pleszew we współpracy ze Stowarzyszeniem Pleszewski Uniwersytet Trzeciego Wieku
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pleszew, ul. Kolejowa 1, tereny infrastruktury sportowej Miasta i Gminy Pleszew
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • niekorzystne trendy demograficzne przekładające się na szybkie starzenie się lokalnej społeczności, • duża liczna osób w starszym wieku, z różnych przedziałów wiekowych, wymagających innych rodzajów wsparcia, • duża liczna osób z niepełnosprawnościami i długotrwałymi chorobami, • problem niskiej aktywności społeczno-kulturalnej i obywatelskiej części mieszkańców obszaru rewitalizacji. <p><u>Główny cel projektu:</u> Nadrzędnym celem jest wsparcie seniorów jako grupy osób potencjalnie zagrożonych wykluczeniem społecznym i zwiększenie ich świadomości w zakresie zdrowego stylu życia, odżywiania i aktywności fizycznej. Wartością dodaną będzie współpraca międzypokoleniowa.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u> Cykl zajęć „Postaw na zdrowie” przeznaczony będzie dla osób w wieku 60+, które zdobędą wiedzę na temat zdrowego trybu życia. Zajęcia będą prowadzone przez trenerów, dietetyków, innych specjalistów, zachęcających do badań profilaktycznych i aktywności fizycznej. W miesiącach letnich odbywać się będą zajęcia</p>

	z wykorzystaniem infrastruktury sportowej, m.in. siłowni na świeżym powietrzu czy stadionu miejskiego. Przewidywany łączny udział to 120 osób w wieku senioralnym.
Spójność z celami GPR	Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym <i>Kierunek: 1.1. Zwiększenie integracji społecznej oraz wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<u>Wskaźnik produktu:</u> Całkowita liczba osób objętych wsparciem – 120 os./rok <u>Sposób pomiaru:</u> Protokół odbioru <u>Wskaźnik rezultatu:</u> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 120 os. • liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług – 1 szt. <u>Sposób pomiaru:</u> Statystyki własne
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.
Czas realizacji	2025-2033
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	450 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P2

Nazwa przedsięwzięcia	Cykl spotkań „Razem w Bibliotece”
-----------------------	-----------------------------------

Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pleszew we współpracy z Fundacją Bread of Life
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pleszew, ul. Kolejowa 1, tereny pokolejowe
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • duża liczna osób z niepełnosprawnościami i długotrwałymi chorobami, • problem ubóstwa powiązany m.in. z bezrobociem, uzależnieniami, bezradnością w sprawach wychowawczo-opiekuńczych, przemocą domową, która dotyka całe rodziny, • problem niskiej aktywności społeczno-kulturalnej i obywatelskiej części mieszkańców obszaru rewitalizacji. <p><u>Główny cel projektu:</u> Głównym celem projektu jest zwiększenie aktywności osób z niepełnosprawnością intelektualną, integracja dzieci z rówieśnikami z niepełnosprawnością oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu rodzin, w których wychowują się dzieci z dysfunkcjami.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u> „Razem w Bibliotece” to cykl spotkań dedykowanych rodzinom, w których wychowują się dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, ale także dla rodziców dzieci zdrowych. W ramach cyklu odbędą się zajęcia warsztatowe integrujące rodziny, spotkania ze specjalistami z zakresu rehabilitacji, rozwoju czy edukacji i ciekawymi gośćmi – wszystko w atmosferze sprzyjającej korzystaniu z oferty przez osoby z niepełnosprawnością intelektualną, np. z zespołem Downa, ale także przez osoby w spektrum autyzmu. Przewidywany udział to 200 osób w zaplanowanych działaniach.</p>
Spójność z celami GPR	<p>Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym</p> <p><i>Kierunek: 1.1. Zwiększenie integracji społecznej oraz wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</i></p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie – 200 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Protokół odbioru, statystyki własne, sprawozdanie z realizacji projektu</p>

	<p><u>Wskaźnik rezultatu:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 200 os. • liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług – 1szt. <p><u>Sposób pomiaru:</u> Statystyki własne</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.
Czas realizacji	2025-2033
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	360 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P3

Nazwa przedsięwzięcia	BANA FILM FESTIWAL
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Dom Kultury w Pleszewie, NGO Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Ziemi Pleszewskiej „Forum Młodych” Fundacja Exd’art – Obrazy bez granic
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> Obszary pokolejowe, Zajezdnia Kultury przy ul. Kolejowej 3, Biblioteka Publiczna MiG przy ul. Kolejowej 1, Kino Hel przy ul. Poznańskiej 36 (Obszar – Osiedle nr 3)
Opis przedsięwzięcia	<u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u> <ul style="list-style-type: none"> • niekorzystne trendy demograficzne przekładające się na szybkie starzenie się lokalnej społeczności,

- duża liczna osób w starszym wieku, z różnych przedziałów wiekowych, wymagających innych rodzajów wsparcia,
- problem niskiej aktywności społeczno-kulturalnej i obywatelskiej części mieszkańców obszaru rewitalizacji,
- problem niskich osiągnięć edukacyjnych łączący się z wczesną rezygnacją z edukacji i niskim poziomem wykształcenia rodzącym potencjalne problemy na rynku pracy,
- niepełne wykorzystanie potencjału obszaru rewitalizacji jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. z powodu braku innowacyjnych i atrakcyjnych działalności gospodarczych.

Główny cel projektu:

Dostarczenie i pogłębienie wiedzy filmowej, zwiększenie atrakcyjności miasta przyjaznego dla ludzi w każdym wieku, nawiązywanie nowych znajomości, integracja międzypokoleniowa, nawiązywanie relacji na granicy pokoleń oraz wymiana informacji na temat kultury i tradycji charakteryzującej dane pokolenie, odbudowa tożsamości regionalnej i narodowej, podniesienie kompetencji komunikacyjnych między różnymi pokoleniami. Promocja walorów turystycznych Miasta i Gminy Pleszew. Celem BANA FILM Festiwalu jest popularyzacja sztuki filmowej, wyróżnienie filmów o wysokich walorach artystycznych, a także promowanie twórczości niezależnej w tym twórczości lokalnych twórców. Rozszerzenie oferty społeczno-kulturowej Kina Hel. Wprowadzenie wydarzeń dla szerokiego grona odbiorców m. in.: klub filmowy, kluby dyskusyjne, koła zainteresowań, warsztaty dla dzieci i młodzieży. Podniesienie frekwencji Festiwalu.

Zakres realizowanych zadań:

W ramach „BANA – Film Festiwal Pleszew 2024 r.” odbywać się będą filmowe spotkania twórców Kina Niezależnego. Festiwal przez swoją nazwę „Bana” (w żargonie wielkopolskim znaczy pociąg – czyli pociąg do filmu) jest szczególnie uhonorowany w przestrzeni artystycznej festiwalu. Festiwal to konfrontacja twórców, młodych reżyserów, amatorów, prezentacja zawodowców, wyrównywanie szans amatorów w dostępie do sztuki filmowej i prezentacja ich osiągnięć na wielkim ekranie. Poza charakterem konkursowej konfrontacji filmowej, festiwal służy rozwojowi artystycznemu jego uczestników i jako impreza otwarta stanowi ciekawą propozycję kulturalną dla mieszkańców obszaru rewitalizacji jak i całego Miasta i Gminy Pleszew i subregionu. Festiwal będzie stopniowo rozszerzany, a jego formuła wzbogacana o obecność znanych twórców kina wraz z uhonorowaniem ich dorobku twórczego przez pamiątkowe, imienne tabliczki na Pleszewskiej Alei Zadłużonych dla Sztuki Filmowej.

Spójność z celami GPR	Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym <i>Kierunek: 1.1. Zwiększenie integracji społecznej oraz wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 2986 os. <u>Sposób pomiaru:</u> Sprawozdania samorządowej jednostki kultury z realizacji wydarzenia <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług – 5 szt. <u>Sposób pomiaru:</u> Lista podmiotów
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Przedsięwzięcie zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez prowadzenie działań w social mediach i na stronach www zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1440).
Czas realizacji	2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	16 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	dotacja podmiotowa MiG Pleszew, środki własne, sponsorzy

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P4

Nazwa przedsięwzięcia	Festiwalowy Pleszew. Cykl imprez interdyscyplinarnych (Pleszew Wąsk, Depreszyn Seszyn, Pacars FESTIWAL)
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Dom Kultury w Pleszewie NGO
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> Zajezdnia Kultury, BPMiG Pleszew przy ul. Kolejowej, Stadion Miejski – Skatepark przy ul. Wojska Polskiego, ul. Sienkiewicza (Obszar – Osiedle nr 3)
Opis przedsięwzięcia	<u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u>

	<ul style="list-style-type: none"> • problem ubóstwa powiązany m.in. z bezrobociem, uzależnieniami, bezradnością, • problem niskiej aktywności społeczno-kulturalnej i obywatelskiej części mieszkańców obszaru rewitalizacji, • problem niskich osiągnięć edukacyjnych łączący się z wczesną rezygnacją z edukacji i niskim poziomem wykształcenia rodzącym potencjalne problemy na rynku pracy, • niepełne wykorzystanie potencjału obszaru rewitalizacji jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. z powodu braku innowacyjnych i atrakcyjnych działalności gospodarczych, • stosunkowo duża liczba bezrobotnych z niskim wykształceniem. <p><u>Główny cel projektu:</u> Umożliwienie lepszego uczestnictwa w kulturze dzieci, młodzieży i dorosłych oraz osób starszych, wykluczonych i wycofanych z życia publicznego, a także osób o niskich dochodach. Promocja wolontariatu jako formy współpracy międzypokoleniowej, zbudowanie platformy, która umożliwi międzypokoleniowe porozumienie pomimo różnic wynikających z doświadczeń i osiągnięć osób trzeciego wieku w Pleszewie, nauka wzajemnego słuchania. Rozwijanie aktywności twórczej dzieci, młodzieży i dorosłych. Poszerzenie udziału seniorów w działaniach instytucji i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u> Zorganizowanie interdyscyplinarnych Festiwali, tematycznych warsztatów jako wielopłaszczyznowego treningu umysłu i ciała. Projekt obejmuje trzy tematyczne, realizowane cyklicznie Festiwale połączone z warsztatami, działaniami sportowo-rekreacyjnymi, koncertami, wystawami w tym plenerowymi, paradami ulicznymi. Imprezy kierowane są do wszystkich mieszkańców Miasta i Gminy Pleszew (w tym mieszkańców obszaru rewitalizacji), Powiatu Pleszewskiego oraz do grup osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.</p>
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym <i>Kierunek: 1.1. Zwiększenie integracji społecznej oraz wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym</i></p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego – 2986 os. <u>Sposób pomiaru:</u> Sprawozdania samorządowej jednostki kultury z realizacji wydarzenia</p>

	<p><u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług – 1 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Lista podmiotów</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Przedsięwzięcie zapewnia dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami przez prowadzenie działań w social mediach i na stronach www zgodnie z ustawą z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1440).
Czas realizacji	2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	30 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P5

Nazwa przedsięwzięcia	Stacja Aktywnych Rodziców
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pleszew
Lokalizacja przedsięwzięcia	<p><u>Adres:</u> Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pleszew ul. Kolejowa 1</p>
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • problem niskiej aktywności społeczno-kulturalnej i obywatelskiej części mieszkańców obszaru rewitalizacji, • problem ubóstwa powiązany m.in. z bezrobociem, uzależnieniami, bezradnością w sprawach wychowawczo-opiekuńczych, przemocą domową, która dotyka całe rodziny, • problem niskich osiągnięć edukacyjnych łączący się z wczesną rezygnacją z edukacji i niskim poziomem wykształcenia rodziców potencjalne problemy na rynku pracy. <p><u>Główny cel projektu:</u> Głównym celem projektu jest wsparcie młodych mam z terenu Miasta i Gminy Pleszew, które pozostają nieaktywne zawodowo lub borykają się z trudnościami w związku z chęcią powrotu na rynek</p>

	<p>pracy. Stacja Aktywnych Rodziców wyposaży je w nowe umiejętności, wesprze w wychowaniu dzieci oraz zintegruje społeczność młodych rodziców.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u> Stacja Aktywnych Rodziców to cykliczne spotkania w klubowej formie, które skierowane są do rodziców (szczególnie do mam) – przede wszystkim tym wychowującym najmłodsze dzieci (do 3 lat), którzy są nieaktywni zawodowo w związku z pełnieniem obowiązków rodzicielskich. Będzie to przestrzeń do integracji, wspierania się i wymiany dobrych praktyk, a dzięki pomocy zaproszonych ekspertów zostaną przedstawione możliwości powrotu na rynek pracy po urlopie rodzicielskim, wychowawczym. Częścią projektu jest „Klub Malucha”, w ramach którego rodzice wraz z dziećmi będą brali udział w zajęciach ogólnorozwojowych z elementami integracji sensorycznej i edukacji czytelnicy. Przewidywany udział stałej grupy to około 20 osób.</p>
Spójność z celami GPR	<p>Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym <i>Kierunek: 1.2. Aktywizacja osób nieaktywnych na rynku pracy oraz rozwój postaw przedsiębiorczych</i></p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie – 120 os./rok</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Sprawozdania samorządowej jednostki kultury z realizacji wydarzenia</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu – 120 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Sprawozdania samorządowej jednostki kultury z realizacji wydarzenia</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.</p>

Czas realizacji	2025-2033
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	360 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P6

Nazwa przedsięwzięcia	Compact Lab w Pleszewie-działalność bieżąca
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Sport Pleszew Sp. z o.o. Miasto i Gmina Pleszew
Lokalizacja przedsięwzięcia	Adres: zbieg ulic Kolejowej i Ogrodowej w Pleszewie, działki nr 886, 887/1, 887/2, 888, 890, 898/1, obręb: Miasto Pleszew
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • problem niskich osiągnięć edukacyjnych łączący się z wczesną rezygnacją z edukacji i niskim poziomem wykształcenia rodzącym potencjalne problemy na rynku pracy, • znaczna rotacja podmiotów gospodarczych na części obszaru rewitalizacji – w Centrum, • niepełne wykorzystanie potencjału obszaru rewitalizacji jako miejsca prowadzenia działalności gospodarczej, m.in. z powodu braku innowacyjnych i atrakcyjnych działalności gospodarczych, • stosunkowo duża liczba bezrobotnych z niskim wykształceniem. <p><u>Główny cel projektu:</u> Głównym celem projektu jest poprawa przedsiębiorczości w zakresie wsparcia młodych mieszkańców, sektora prywatnego oraz ekonomii społecznej z terenu Ziemi Pleszewskiej poprzez działalność doradczą, edukacyjną i grantową</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • utworzenie inkubatora przedsiębiorczości, • działalność Urban LAB, • wsparcie startupów i rozwoju przedsiębiorczości, • inkubator społeczny, • promocja rozwiązań ekologicznych.
Spójność z celami GPR	Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym

	<i>Kierunek: 1.2. Aktywizacja osób nieaktywnych na rynku pracy oraz rozwój postaw przedsiębiorczych</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Całkowita liczba osób objętych wsparciem – 750 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Statystyka własna</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług – 45 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Lista podmiotów</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.
Czas realizacji	2025-2033
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	5 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P7

Nazwa przedsięwzięcia	Compact Lab w Pleszewie-etap II
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Pleszew Sport Pleszew Sp. z o.o.
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> zbieg ul. Kolejowej i Ogrodowej w Pleszewie, działki nr 886, 887/1, 887/2, 888, 890, 898/1, obręb: Miasto Pleszew

Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzeń i budynki niedostosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, • brak rozwiązań z zakresu dostępności w budynkach mieszkalnych oraz w budynkach użyteczności publicznej, • słaba dostępność infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w pobliżu miejsca zamieszkania, • duża awaryjność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. <p><u>Główny cel projektu:</u></p> <p>Głównym celem projektu jest poprawa stanu infrastruktury i zabudowy na terenie obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew oraz zwiększenie dostępności do obiektów użyteczności publicznej.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty zewnętrzne, • instalacje wewnętrzne, • zagospodarowanie terenu wokół budynku, • zakup wyposażenia i sprzętu.
Spójność z celami GPR	<p>Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym</p> <p><i>Kierunek: 1.2. Aktywizacja osób nieaktywnych na rynku pracy oraz rozwój postaw przedsiębiorczych</i></p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p><u>Wskaźnik produktu:</u></p> <p>Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Protokół odbioru, dokumentacja powykonawcza</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u></p> <p>Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2986 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Protokół odbioru</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.</p>
Czas realizacji	2025-2026

Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	10 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P8	
Nazwa przedsięwzięcia	Renowacja elewacji – malowanie (WM ul. Daszyńskiego)
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Wspólnota Mieszkaniowa ul. Daszyńskiego 1 w Pleszewie
Lokalizacja przedsięwzięcia	ul. Daszyńskiego 1, 63-300 Pleszew
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • duży udział zabytkowej tkanki miejskiej wymagającej remontów, • duża koncentracja budynków (w tym zabytkowych) wymagających nakładów finansowych w celu poprawy ich stanu technicznego oraz na bieżące utrzymanie techniczne i gospodarkę remontową, • niewystarczająca ilość budynków mieszkalnych podłączonych do sieci infrastruktury technicznej, • zaniedbane budynki prywatne, często nieużytkowane, kreujące problemy o charakterze społecznym, technicznym i środowiskowym oraz obniżające atrakcyjność obszaru rewitalizacji, szczególnie Centrum. <p><u>Główny cel projektu:</u> Celem projektu jest zwiększenie atrakcyjności budynku i poprawa jego stanu technicznego.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u> Projekt obejmie remont tynków zewnętrznych, wykonanie nowej kolorystyki, montaż opierzenia i wymianę rur spustowych.</p>
Spójność z celami GPR	Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji <i>Kierunek: 2.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy obszaru rewitalizacji</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich	<u>Wskaźnik produktu:</u>

oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt. <u>Sposób pomiaru:</u> Protokół odbioru, dokumentacja powykonawcza <u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2986 os. <u>Sposób pomiaru:</u> Sprawozdanie z realizacji projektu
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.
Czas realizacji	2025
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	100 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P9

Nazwa przedsięwzięcia	Zmiana funkcji budynku szkoły w Sowinie Błotnej
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Pleszew
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> Sowina Błotna 30 63-300 Pleszew <u>Uzasadnienie położenia projektu poza obszarem rewitalizacji:</u> Budynek zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji, przeznaczony do adaptacji na warsztaty terapii zajęciowej i środowiskowy dom samopomocy. Miejscowość położona jest przy Pleszewie, w sąsiedztwie obszaru rewitalizacji. Adaptacja budynku przyczyni się

	<p>do minimalizacji negatywnych zjawisk społecznych obszaru rewitalizacji. W zajęciach/spotkaniach uczestniczyć będą także mieszkańcy obszaru rewitalizacji.</p>
<p>Opis przedsięwzięcia</p>	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • brak rozwiązań z zakresu dostępności w budynkach mieszkalnych oraz w budynkach użyteczności publicznej, • przestrzeń i budynki niedostosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, • duża awaryjność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, • zaniedbane budynki prywatne, często nieużytkowane, kreujące problemy o charakterze społecznym, technicznym i środowiskowym oraz obniżające atrakcyjność obszaru rewitalizacji. <p><u>Główny cel projektu:</u></p> <p>Głównym celem projektu jest zwiększenie integracji społecznej, w tym międzypokoleniowej oraz wsparcie osób i rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym seniorów.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty wewnętrzne i zewnętrzne, • instalacje wewnętrzne, • modernizacja pomieszczeń i dostosowanie budynku w ramach dostępności, • zakup wyposażenia, • zagospodarowanie terenu wokół.
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji <i>Kierunek: 2.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy obszaru rewitalizacji</i></p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne – 1 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Protokół odbioru</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba korzystających z obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 200 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Statystyki własne</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze</p>	<p>Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi</p>

szczególnymi potrzebami w tym zakresie	typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.
Czas realizacji	2025-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	8 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P10

Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja Zespołu Szkół Publicznych nr 2 w Pleszewie (realizacja etapowa)
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Pleszew
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> ul. Ogrodowa 2 63-300 Pleszew
Opis przedsięwzięcia	<p>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • słaba dostępność infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w pobliżu miejsca zamieszkania, • brak rozwiązań z zakresu dostępności w budynkach mieszkalnych oraz w budynkach użyteczności publicznej, • duża koncentracja budynków (w tym zabytkowych) wymagających nakładów finansowych w celu poprawy ich stanu technicznego oraz na bieżące utrzymanie techniczne i gospodarkę remontową. <p><u>Główny cel projektu:</u> Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępności do obiektów infrastruktury edukacyjnej oraz poprawa stanu technicznego budynku.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty wewnętrzne i zewnętrzne, • instalacje wewnętrzne,

	<ul style="list-style-type: none"> • modernizacja pomieszczeń i dostosowanie budynku w ramach dostępności, • zakup wyposażenia, • zagospodarowanie terenu wokół.
Spójność z celami GPR	Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji <i>Kierunek: 2.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy obszaru rewitalizacji</i>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Protokół odbioru</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u> Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych – 500 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Statystyki własne</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.
Czas realizacji	2025-2030
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	2 500 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P11

Nazwa przedsięwzięcia	Remont ZSP nr 1 w Pleszewie (realizacja etapowa)
-----------------------	--

Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Pleszew
Lokalizacja przedsięwzięcia	<p><u>Adres:</u> ul. Szkolna 5 w Pleszewie, działki nr 1219, 120/1, 1194/4, obręb: Miasto Pleszew</p> <p><u>Uzasadnienie położenia projektu poza obszarem rewitalizacji:</u> Obiekt ten o charakterze edukacyjnym przyczyni się do zmniejszenia negatywnych zjawisk społecznych występujących na obszarze rewitalizacji. Do placówki edukacyjnej uczęszczają m.in. dzieci z obszaru rewitalizacji.</p>
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • brak rozwiązań z zakresu dostępności w budynkach mieszkalnych oraz w budynkach użyteczności publicznej, • duża koncentracja budynków (w tym zabytkowych) wymagających nakładów finansowych w celu poprawy ich stanu technicznego oraz na bieżące utrzymanie techniczne i gospodarkę remontową. <p><u>Główny cel projektu:</u> Celem głównym projektu jest poprawa stanu infrastruktury i zabudowy na terenie obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew oraz zwiększenie dostępności do obiektów infrastruktury edukacyjnej</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty zewnętrzne i wewnętrzne, • wymiana i montaż dachu, • instalacje wewnętrzne, • zakup i montaż windy, • rozwiązania dotyczące kanalizacji deszczowej.
Spójność z celami GPR	<p>Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji <i>Kierunek: 2.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy obszaru rewitalizacji</i></p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – 1 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Protokół odbioru</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u></p>

	Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych – 500 os. <u>Sposób pomiaru:</u> Statystyki własne
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Projekt remontu dachu oraz montaż windy pomiędzy budynkami uwzględnia również rozwiązania w zakresie przystosowania budynku do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Tym samym obiekt spełniać będzie zasadę dostępności zarówno w aspekcie architektonicznym (windą) jak i cyfrowym i komunikacyjnym.
Czas realizacji	2025-2030
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	2 500 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P12

Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja rekreacyjnego basenu otwartego w Pleszewie (realizacja etapowa)
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Pleszew Spółka Sport Pleszew z o.o.
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> ul. Sportowa 4 63-300 Pleszew <u>Uzasadnienie położenia projektu poza obszarem rewitalizacji:</u> Projekt zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji. Jego idea wpłynie pozytywnie na zmiany w mieście. Odbiorcami oferty rekreacyjnej będą także mieszkańcy obszaru rewitalizacji.
Opis przedsięwzięcia	<u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u> <ul style="list-style-type: none"> • słaba dostępność infrastruktury sportowo-rekreacyjnej w pobliżu miejsca zamieszkania, • przestrzeń i budynki niedostosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, • brak rozwiązań z zakresu dostępności w budynkach mieszkalnych oraz w budynkach użyteczności publicznej. <u>Główny cel projektu:</u>

	<p>Celem głównym projektu jest poprawa stanu infrastruktury i zabudowy na terenie obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew oraz zwiększenie dostępności do obiektów użyteczności publicznej poprzez utworzenie basenu rekreacyjnego.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty zewnętrzne, • instalacje, • zakup i montaż, • zagospodarowanie terenu wokół basenu.
Spójność z celami GPR	<p>Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji</p> <p><i>Kierunek 2.2. Zwiększenie oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji</i></p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p><u>Wskaźnik produktu:</u></p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach – 1 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Protokół odbioru, dokumentacja powykonawcza</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u></p> <p>Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2986 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Protokół odbioru</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	<p>Przedsięwzięcie realizuje zasady dostępności i zapewnia osobom ze szczególnymi potrzebami równy dostęp do udziału w projekcie bez względu na wiek, poziom sprawności lub z powodu innych ograniczeń. Osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym z różnymi typami niepełnosprawności, nie będą wykluczone z możliwości korzystania z produktów i rezultatów przedsięwzięcia. Projekt realizowany będzie w przestrzeniach i obiektach dostępnych dla OzN. Organizator zapewni działania włączające dla osób z mniejszymi szansami, zaproszenia do udziału w projekcie spełniać będą wymogi dostępności cyfrowej i informacyjnej.</p>
Czas realizacji	2026-2033
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	12 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P13	
Nazwa przedsięwzięcia	Muzeum Sztuki Współczesnej w Pleszewie-Kamienica (realizacja etapowa)
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Pleszew Zajezdnia Kultury w Pleszewie
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> ul. Kaliska 2 63-300 Pleszew
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • niski udział obiektów kulturalnych i świetlic, • przestrzeń i budynki niedostosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, • duża koncentracja budynków (w tym zabytkowych) wymagających nakładów finansowych w celu poprawy ich stanu technicznego oraz na bieżące utrzymanie techniczne i gospodarkę remontową, • brak rozwiązań z zakresu dostępności w budynkach mieszkalnych oraz w budynkach użyteczności publicznej. <p><u>Główny cel projektu:</u></p> <p>Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu mieszkańców obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew do obiektów kulturalnych oraz popularyzacja dziedzictwa kulturowego poprzez adaptację budynku mieszkalnego na cele kulturalne.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty zewnętrzne, • instalacje wewnętrzne, • roboty wewnętrzne scenografia, • roboty wewnętrzne pozostałe, • sprzęt audio video i IT, • dedykowane oprogramowanie i systemy informatyczne, • treści multimedialne, • pionowa klatka schodowa zewnętrzna.
Spójność z celami GPR	Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji <i>Kierunek 2.2. Zwiększenie oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji</i>

<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Protokół odbioru</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 2000 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Statystyki własne</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Projekt pomieszczeń uwzględni także rozwiązania dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Tym samym obiekt spełniać będzie zasadę dostępności zarówno w aspekcie architektonicznym (windy), cyfrowym i komunikacyjnym (alfabet Braille’a, audio-deskrypcja, oznaczone ścieżki zwiedzania, efekty dźwiękowe, słuchowiska, tyflografia, wystawy).</p>
<p>Czas realizacji</p>	<p>2025-2028</p>
<p>Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł</p>	<p>15 000 000,00 zł</p>
<p>Potencjalne źródła finansowania</p>	<p>Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE</p>

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P14

<p>Nazwa przedsięwzięcia</p>	<p>Stacja Historia - Muzeum Kolei Wąskotorowej w Kowalewie (realizacja etapowa)</p>
<p>Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia</p>	<p>Miasto i Gmina Pleszew Zajezdnia Kultury w Pleszewie</p>
<p>Lokalizacja przedsięwzięcia</p>	<p><u>Adres:</u> Kowalew, 63-300 Pleszew, działki nr 24/2 i 24/1 o powierzchni 0,64 ha, obręb 9, arkusz mapy 12</p> <p><u>Uzasadnienie położenia projektu poza obszarem rewitalizacji:</u> Projekt przyczyni się do rozwoju działalności edukacyjnej, jak i kulturalnej i będzie służył zarówno mieszkańcom Miasta i Gminy Pleszew, jak i obszaru rewitalizacji.</p>

<p>Opis przedsięwzięcia</p>	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • niski udział obiektów kulturalnych i świetlic, • przestrzeń i budynki niedostosowane do potrzeb osób z ograniczoną mobilnością, • duża koncentracja budynków (w tym zabytkowych) wymagających nakładów finansowych w celu poprawy ich stanu technicznego oraz na bieżące utrzymanie techniczne i gospodarkę remontową, • brak rozwiązań z zakresu dostępności w budynkach mieszkalnych oraz w budynkach użyteczności publicznej. <p><u>Główny cel projektu:</u></p> <p>Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu mieszkańców obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew do obiektów kulturalnych oraz popularyzacja dziedzictwa kulturowego poprzez adaptację budynku dworca kolei w Kowalewie i utworzenie muzeum kolei wąskotorowej.</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • roboty zewnętrzne, • instalacje zewnętrzna, • roboty wewnętrzne scenografia, • roboty wewnętrzne pozostałe, • sprzęt audio video i IT, • oprogramowanie i systemy informatyczne, • treści multimedialne.
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji <i>Kierunek 2.2. Zwiększenie oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji</i></p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p><u>Wskaźnik produktu:</u> Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem – 1 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Protokół odbioru</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u> Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem – 5000 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u> Statystyki własne</p>

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Projekt pomieszczeń uwzględni także rozwiązania dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Tym samym obiekt spełniać będzie zasadę dostępności zarówno w aspekcie architektonicznym (windy), cyfrowym i komunikacyjnym (alfabet Braille'a, audio-deskrypcja, oznaczone ścieżki zwiedzania, efekty dźwiękowe, słuchowiska, tyflografia, wystawy).
Czas realizacji	2025-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	23 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P15	
Nazwa przedsięwzięcia	Utworzenie Parku nad Nerem w Pleszewie (realizacja etapowa)
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Pleszew
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> ul. Lipowa, 63-300 Pleszew <u>Uzasadnienie położenia projektu poza obszarem rewitalizacji:</u> Park o powierzchni 0,42 ha, zlokalizowany poza obszarem rewitalizacji, ale w bezpośrednim jego sąsiedztwie, stanowi główną przestrzeń do aktywnej rekreacji mieszkańców obszaru.
Opis przedsięwzięcia	<u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u> <ul style="list-style-type: none"> • niski udział terenów zieleni na części obszaru powodujący występowanie wysp ciepła, • mały udział drzew na części ulic, • niska jakość powietrza spowodowana niską emisją. <u>Główny cel projektu:</u> Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz Miasta i Gminy Pleszew do obiektów rekreacyjnych poprzez utworzenie Parku nad Nerem. <u>Zakres realizowanych zadań:</u>

	<ul style="list-style-type: none"> • nasadzenia, • prace dotyczące rzeki, • wykonanie nawierzchni ścieżek, wytyczenie alejek, • oświetlenie, • zakup i montaż małej architektury.
Spójność z celami GPR	<p>Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna</p> <p><i>Kierunek 3.1. Poprawa odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu</i></p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <p>Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 0,42 ha</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Dokumentacja projektowa</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u></p> <p>Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2986 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Sprawozdanie z realizacji projektu</p>
Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Projekt planowanego parku spełnia wymogi projektowania uniwersalnego i uwzględnia rozwiązania dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności, w tym rozwiązania architektoniczne.
Czas realizacji	2028-2033
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	8 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego nr P16

Nazwa przedsięwzięcia	Modernizacja Parku Miejskiego w Pleszewie (realizacja etapowa)
-----------------------	--

Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Pleszew
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> ul. Ogrodowa w Pleszewie, działka nr 736/7
Opis przedsięwzięcia	<p><u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • niski udział terenów zieleni na części obszaru powodujący występowanie wysp ciepła, • mały udział drzew na części ulic, • niska jakość powietrza spowodowana niską emisją. <p><u>Główny cel projektu:</u></p> <p>Celem głównym projektu jest zwiększenie dostępu mieszkańców obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew do obiektów infrastruktury rekreacyjnej poprzez rewitalizację terenu na ul. Ogrodowej w Pleszewie</p> <p><u>Zakres realizowanych zadań:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • nasadzenia, • renowacja stawu, • wykonanie nawierzchni ścieżek, • oświetlenie, • zakup i montaż małej architektury.
Spójność z celami GPR	<p>Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna</p> <p><i>Kierunek 3.1. Poprawa odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu</i></p>
Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji	<p><u>Wskaźniki produktu:</u></p> <p>Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich – 2ha</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Dokumentacja projektowa</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u></p> <p>Liczba ludności zamieszkującej obszar rewitalizacji – 2986 os.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Sprawozdanie z realizacji projektu</p>

Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie	Projekt spełnia wymogi projektowania uniwersalnego i uwzględnia rozwiązania dedykowane osobom ze szczególnymi potrzebami w zakresie dostępności - rozwiązania architektoniczne likwidujące bariery (np. obniżenie krawężnika).
Czas realizacji	2025-2028
Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	5 500 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

Karta przedsięwzięcia rewitalizacyjnego P17

Nazwa przedsięwzięcia	Utworzenie spółdzielni energetycznej w Pleszewie i budowa instalacji fotowoltaicznej.
Podmioty uczestniczące w realizacji przedsięwzięcia	Miasto i Gmina Pleszew, Sport Pleszew Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.
Lokalizacja przedsięwzięcia	<u>Adres:</u> ul. Rynek 1, ul. Polna 71, ul. Sportowa 4, 63-300 Pleszew, 63-300 Dobra Nadzieja, działka nr 4/3, 4/6, 6/13 <u>Uzasadnienie położenia projektu poza obszarem rewitalizacji:</u> Planuje się powołać spółdzielnię energetyczną wraz ze spółkami komunalnymi Miasta i Gminy Pleszew. W ramach funkcjonowania spółdzielni podjęte zostaną działania związane z budową instalacji fotowoltaicznej na terenie miejscowości Dobra Nadzieja. Planowa powierzchnia instalacji wyniesie około 3 ha. Spółdzielnia będzie oddziaływać na cały obszar rewitalizacji.
Opis przedsięwzięcia	<u>Problemy obszaru rewitalizacji, które rozwiązuje przedsięwzięcie:</u> <ul style="list-style-type: none"> • niska jakość powietrza spowodowana niską emisją, • duży udział pieców węglowych używanych do ogrzewania domów i mieszkań, • zanieczyszczenie powietrza, w tym zawartość pyłu PM_{2,5} i PM₁₀ w powietrzu. <u>Główny cel projektu:</u> Głównym celem projektu jest poprawa stanu środowiska naturalnego oraz dywersyfikacja źródeł energii elektrycznej.

	<p><u>Zakres realizowanych zadań (część nieinwestycyjna):</u></p> <ol style="list-style-type: none"> Opracowanie dokumentu, który uwzględni następujące zagadnienia: <ul style="list-style-type: none"> bilansowanie energii, symulacje potencjalnych korzyści, modelowanie ew. inwestycji w instalacje OZE by spełnić wymogi formalne i biznesowe, kwestie organizacyjne łączące członków-konsumentów i członków-producentów OZE, przedstawienie kwestii formalnych, prawnych i proceduralnych związanych z ustanowieniem spółdzielni energetycznej. Utworzenie spółdzielni. <p><u>Planowany zakres prac (część inwestycyjna)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> przygotowanie terenu, montaż paneli, roboty i instalacje zewnętrzne, zagospodarowanie terenu wokół instalacji, zakup wyposażenia, przyłączenie do sieci elektroenergetycznej.
<p>Spójność z celami GPR</p>	<p>Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna <i>Kierunek 3.2. Adaptacja energetyczna wraz z poprawą jakości powietrza atmosferycznego</i></p>
<p>Prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji</p>	<p><u>Wskaźnik produktu:</u></p> <p>Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii cieplnej z OZE – 1 szt.</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Akt założycielski</p> <p><u>Wskaźnik rezultatu:</u></p> <p>Ilość wytworzonej energii elektrycznej ze źródeł OZE – 3 MWh / rok</p> <p><u>Sposób pomiaru:</u></p> <p>Protokół odbioru</p>
<p>Opis działań zapewniających dostępność osobom ze szczególnymi potrzebami w tym zakresie</p>	<p>Z produktów projektu będą mogli korzystać wszyscy użytkownicy, bez względu na poziom sprawności. Informacja o projekcie zostanie umieszczona na stronie internetowej spełniającej wymagania WCAG, zgodnie z wymogami ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych.</p>
<p>Czas realizacji</p>	<p>2025-2027</p>

Szacowana wartość przedsięwzięcia w zł	10 000 000,00 zł
Potencjalne źródła finansowania	Budżet gminy, fundusze zewnętrzne, w tym UE

4.2. CHARAKTERYSTYKA POZOSTAŁYCH DOPUSZCZALNYCH PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

W rozdziale zaprezentowano zbiorczą charakterystykę pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, o których mowa w art. 15 ust. 1 pkt 5 lit. b ustawy o rewitalizacji. Projekty te charakteryzują się mniejszym stopieniem oddziaływania, jednak ich realizacja jest istotna ze względu na konieczność pełnego wdrożenia celów GPR MiG Pleszew. Ich realizacja wpłynie w sposób pozytywny na stan obszaru rewitalizacji. Przedsięwzięcia te są spójne z celami procesu rewitalizacji, a ich realizacja przyczyni się do zintegrowania interwencji rewitalizacyjnej realizowanej na terenie Pleszewa.

Przedsięwzięcia pozostałe/dopuszczalne zostaną doprecyzowane na etapie przystępowania do ich realizacji, w sytuacji zapewnienia źródeł finansowania. Pozostałe przedsięwzięcia rewitalizacyjne mogą mieć formę konkretnych projektów, ale także działań, rozumianych jako interwencje nieprojektowe, wynikające z realizowanych przez władze Miasta i Gminy Pleszew polityk publicznych wobec obszaru rewitalizacji (np. zadania wynikające z polityki ochrony środowiska, mieszkaniowej, remontowej, społecznej, gospodarczej, zamówień publicznych, czynszowej, ochrony dziedzictwa kulturowego itd.).

Poniżej wykaz pozostałych dopuszczalnych (uzupełniających) przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym

Przedsięwzięcia na rzecz rozwoju działalności gospodarczej, tworzenia nowych miejsc pracy oraz poprawy spójności społecznej.

Kierunek: 1.1. Zwiększenie integracji społecznej oraz wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

- 1U Usługi animacyjne służące rozwojowi organizacji obywatelskich oraz usług inkubacyjnych;
- 2U Wsparcie osób niepełnosprawnych poprzez realizację projektów aktywizacyjnych służących integracji społecznej i zawodowej, a także likwidację barier architektonicznych;
- 3U Wsparcie osób w podeszłym wieku (w tym m.in. opieka nad osobami starszymi, organizacja zajęć i miejsc spotkań osób starszych, szkolenia dla opiekunów osób starszych, włączanie osób starszych w projekty międzypokoleniowe);
- 4U Wsparcie prawne i psychologiczne osób korzystających z pomocy społecznej;
- 5U Działania edukacyjne służące aktywnej integracji o charakterze wsparcia indywidualnego, rodzinnego, środowiskowego - na rzecz osób, rodzin i grup wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- 6U Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych oraz organizację imprez (m.in. kulturalnych, artystycznych), warsztatów, kółek zainteresowań, zajęć artystyczno-kulturalnych,

sportowych dla dzieci i młodzieży, w szczególności zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym;

7U Nawiązywanie współpracy szkół z otoczeniem zewnętrznym;

8U Działania mające na celu budowanie tożsamości lokalnej i regionalnej oraz kultywowanie tradycji.

Kierunek: 1.2. Aktywizacja osób nieaktywnych na rynku pracy oraz rozwój postaw przedsiębiorczych .

9U Proaktywna polityka czynszowa, służąca zwiększeniu wykorzystania lokali i obiektów z obszaru rewitalizacji na działalność gospodarczą, a także kulturalną, turystyczną i społeczną;

10U Dalszy rozwój inkubatora przedsiębiorczości, w tym wsparcie szkoleniowo-doradcze z programami edukacji zawodowej dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej, a także zmianę i podnoszenie kwalifikacji zawodowych;

11U Podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudniania oraz wspierania mobilności pracowników;

12U Wsparcie rozwoju stowarzyszeń lokalnych przedsiębiorców;

13U Promowanie wśród lokalnych przedsiębiorców idei społecznej odpowiedzialności biznesu przejawiającej się w nawiązywaniu współpracy z nowotworzonymi firmami, a także wprowadzania na rynek pracy młodzieży z obszaru rewitalizacji;

14U Wsparcie rozwoju organizacji pozarządowych;

15U Wzmacnianie potencjału społecznego i zawodowego lokalnych społeczności (działania oparte o samopomoc i wolontariat, środowiskowe, prozatrudnieniowe, edukacyjne), programy aktywności lokalnej;

Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji

Przedsięwzięcia wspierające poprawę jakości przestrzeni publicznych oraz infrastruktury technicznej i budynków położonych na obszarze rewitalizacji.

Kierunek: 2.1. Poprawa stanu technicznego zabudowy obszaru rewitalizacji

16U Remonty nieruchomości;

17U Przebudowę, rozbudowę, modernizację podziemnej infrastruktury technicznej;

18U Poprawę stanu chodników i dróg dojazdowych do budynków mieszkalnych i instytucji;

19U Likwidację barier architektonicznych;

20U Tworzenie stref ruchu z wykorzystaniem elementów SMART City.

Kierunek 2.2. Zwiększenie oferty czasu wolnego dla mieszkańców obszaru rewitalizacji

21U Organizację miejsc spotkań i odpoczynku mieszkańców.

Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna

Przedsięwzięcia wspierające poprawę jakości środowiska przyrodniczego oraz warunków zamieszkania na obszarze rewitalizacji.

Kierunek 3.1. Poprawa odporności obszaru rewitalizacji na zmiany klimatu

- 22U Wspieranie rozwoju terenów zielonych (placów, parków, skwerów, zieleni między budynkami mieszkalnymi);
- 23U Budowę ścieżek rowerowych i infrastruktury rowerowej;
- 24U Rozwój zrównoważonej mobilności 15’;
- 25U Edukację proekologiczną i kształtowanie postaw proekologicznych.

Kierunek 3.2. Adaptacja energetyczna wraz z poprawą jakości powietrza atmosferycznego.

- 26U Upowszechnianie wykorzystania alternatywnych źródeł energii;
- 27U Podnoszenie energooszczędności i efektywności cieplnej budynków mieszkalnych i publicznych;
- 28U Kampanie edukacyjne sprzyjające podnoszeniu świadomości ekologicznej mieszkańców.

5. SZACUNKOWE RAMY FINANSOWE GPR MIG PLESZEW

W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew założono, że podstawowymi źródłami finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w Programie będą środki pochodzące z budżetu Miasta i Gminy Pleszew oraz fundusze strukturalne UE, w tym dostępne na poziomie programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEWP 2021-2027).

Dofinansowanie w ramach polityki spójności UE może stanowić jedynie dodatek do innych środków przeznaczonych na dane przedsięwzięcie przez władze państwowe, regionalne lub lokalne, a sukces procesu rewitalizacji zależy od poziomu zróżnicowania źródeł finansowania działań. Z tego powodu Gminny Program Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew nie wyklucza możliwości finansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych z innych krajowych źródeł publicznych oraz prywatnych.

Środki na realizację zaplanowanych przedsięwzięć zostaną zabezpieczone w corocznych budżetach Miasta i Gminy Pleszew oraz w Wieloletniej Prognozie Finansowej – w odniesieniu do przedsięwzięć wieloletnich, zgodnie z wymogami art. 21 ustawy o rewitalizacji.

Łączna wartość projektów objętych zapisami programu wynosi **102,8 mln zł**. Zakładane do pozyskania dofinansowanie w ramach polityki spójności UE wynosi blisko **72,1 mln zł**. Możliwość realizacji zaplanowanych przedsięwzięć wymaga zabezpieczenia środków publicznych w ramach budżetu Miasta i Gminy Pleszew oraz innych krajowych źródeł publicznych w wysokości **30,7 mln zł**.

Tab. 17. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 z podziałem na źródła finansowania [w zł]

Szacunkowa wartość przedsięwzięć podstawowych	Wkład własny finansowany ze środków publicznych	Dofinansowanie w ramach funduszy UE
Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym		
16 216 000,00	4 756 000,00	11 460 000,00
Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji		

63 100 000,00	18 930 000,00	44 170 000,00
Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna		
23 500 000,00	7 050 000,00	16 450 000,00
Razem		
102 816 000,00	30 736 000,00	72 080 000,00

Źródło: opracowanie własne.

6. MECHANIZMY SŁUŻĄCE INTEGROWANIU DZIAŁAŃ ORAZ PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Zaprezentowany opis mechanizmów służących integrowaniu działań i przedsięwzięć rewitalizacyjnych w założeniu spełnienia wymogi ustawy o rewitalizacji (art. 15 ust. 1 pkt 6), jak i zalecenia sformułowane w Zasadach realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027, które zostały opracowane przez Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej. Spełnienie zasad wyrażonych w tych aktach prawnych jest podstawą do zaplanowania i przeprowadzenia skutecznego procesu rewitalizacji, odpowiadającego na zdiagnozowane problemy i potrzeby obszaru rewitalizacji, które są spójne z wizją stanu obszaru, celami rewitalizacyjnymi i podporządkowanymi im kierunkami działań (szerzej na ten temat w rozdziale 3. Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań). Zaplanowany według tych zasad proces jest realizowany za pomocą przedsięwzięć rewitalizacyjnych (szerzej na ten temat w rozdziale 4. Przedsięwzięcia rewitalizacyjne), spójnych z częścią diagnostyczną i strategiczną programu. Podejście to świadczy o zintegrowanym charakterze tego procesu, dzięki czemu możliwa jest kompleksowa interwencja, oddziałująca na zidentyfikowane problemy, skoncentrowana terytorialnie, prowadzona za pomocą powiązanych ze sobą przedsięwzięć, wpisujących się w różne cele. Takie zintegrowane i kompleksowe podejście powinno doprowadzić do efektu synergii, a także, co ważne, do nieprzenoszenia się zjawisk kryzysowych do innych części gminy.

Poniżej omówiono główne cechy rewitalizacji zaplanowanej w Mieście i Gminie Pleszew rozumianej jako proces, który zgodnie z definicją przyjętą w ustawie o rewitalizacji powinien mieć charakter kompleksowy dzięki realizacji zintegrowanych działań na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowanych na obszarze rewitalizacji.

PODEJŚCIE ZINTEGROWANE I KOMPLEKSOWOŚĆ

GPR MiG Pleszew zawiera zróżnicowane działania o oddziałujące na sferę społeczno-gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną oraz środowiskową, wynikające z przeprowadzonej diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, w tym analizy wyzwań i potencjałów, które go cechują.

Podejście zintegrowane wymaga pełnej spójności działań zaplanowanych w ramach procesu rewitalizacji. W przypadku MiG Pleszew osiągnięto to przez wypracowanie – drodze uspołecznionego procesu – katalogu przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Po weryfikacji formalnej i merytorycznej zostały one włączone do programu. Zadbano by katalog przedsięwzięć rewitalizacyjnych składał się z projektów o charakterze społecznym, którym towarzyszą projekty infrastrukturalne. Zgodnie z tym

założeniem działania poprawiające stan szeroko rozumianej infrastruktury stanowią zaplecze, warunek do przeprowadzenia interwencji w sferze społecznej, stanowiąc bazę umożliwiającą trwałą przemianę społeczno-gospodarczą obszaru rewitalizacji.

Przedsięwzięcia uzupełniające stanowią natomiast zbiór typów działań, wykorzystujących przede wszystkim programy i narzędzia do prowadzenia ogólnomiejskiej polityki rozwojowej, które służą wzmocnieniu procesu rewitalizacji i przyspieszeniu jego efektów.

Zastosowanie podejścia zintegrowanego pozwala zaplanować całościową, spójną interwencję, na którą będą się składać powiązane ze sobą przedsięwzięcia. Zgodnie z intencją powinny one doprowadzić do trwałych zmian na obszarze rewitalizacji. W przypadku GPR MiG Pleszew wyzwania strategiczne, wyrażone w celach rewitalizacyjnych i kierunkach działań mają ogólny i długofalowy charakter, zgodnie z szerszą koncepcją działań wykraczającą poza katalog przedsięwzięć ujętych w niniejszym dokumencie.

Zaplanowane przedsięwzięcia równoważą się i dopełniają, wykazując kompleksowy charakter, przy czym przedsięwzięcia infrastrukturalne są ściśle powiązane z projektami społecznymi, stanowiąc niezbędną bazę dla działań przeciwdziałających marginalizacji czy wykluczeniu społecznemu. Zaplanowane przedsięwzięcia charakteryzują się też innymi wielowymiarowymi powiązaniem, przedstawionymi w tabeli poniżej, dzięki czemu po realizacji programu powinno nastąpić połączenie ich efektów i zwiększenie oddziaływania na zidentyfikowany na obszarze rewitalizacji stan kryzysowy. Ta całościowa odpowiedź pozwoli uzyskać efekt synergii – szersze i trwalsze oddziaływanie na zachodzące na obszarze rewitalizacji zmiany.

KONCENTRACJA

W polityce rewitalizacyjnej koncentracja oznacza skupienie działań na obszarze rewitalizacji jako terenie o szczególnej skali problemów w porównaniu do reszty gminy. Jednocześnie wyznaczony obszar kryzysowy powinien posiadać istotne znaczenie dla całej gminy, by móc stać się kołem zamachowym dla jej dalszego rozwoju. Działania rewitalizacyjne zaplanowane w ramach GPR MiG Pleszew będą wdrażane przede wszystkim na obszarze rewitalizacji zlokalizowanym na dwóch podobszarach – Centrum i Osiedle Reja. Projekty o charakterze rozwojowym są w stanie zainicjować procesy odnowy tych terenów, oddziałując korzystnie na całe miasto i gminę. Wyjątek stanowi kilka przedsięwzięć podstawowych, które położone są co prawda poza obszarem rewitalizacji, ale w zdecydowanej większości w jego bezpośrednim sąsiedztwie. Powodem ujęcia ich w programie jest ich specyfika – istnienie odpowiedniej infrastruktury, którą można wykorzystać do polepszenia zidentyfikowanego stanu kryzysowego – w sferze społecznej (przedsięwzięcie nr 9), przestrzenno-funkcjonalnej i społecznej (przedsięwzięcia nr 11, 12, 14) oraz środowiskowej (przedsięwzięcia nr 15 i 17). Możliwość realizacji przedsięwzięć zlokalizowanych poza obszarem rewitalizacji dopuszcza art. 15 ust. 3 ustawy o rewitalizacji pod warunkiem, że przyczyniają się one do rozwiązywania – jak w tym przypadku – problemów obszaru rewitalizacji. Wszystkie te przedsięwzięcia służą też realizacji celów wynikających z GPR MiG Pleszew.

Tab. 18. Różne wymiary komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji

Obszary komplementarności	Opis mechanizmów zapewnienia komplementarności
---------------------------	--

Przestrzenna

Przedsięwzięcia ujęte w programie służą rozwiązaniu problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji, który – zgodnie z wymogami ustawy o rewitalizacji – został wskazany w Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew. Obszar rewitalizacji, obejmujący cały obszar zdegradowany, został przyjęty uchwałą nr LXXV/640/2023 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 26 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew. Obszar ten, złożony z dwóch podobszarów – Centrum i osiedle Reja, obejmuje centralny fragment miasta Pleszew. Zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne są realizowane na całym obszarze rewitalizacji. Skoncentrowane przestrzennie, nie stanowią punktowych działań, ale powiązane pod względem przestrzenno-funkcjonalnym są całościową interwencją, mającą doprowadzić do trwałej zmiany na obszarze rewitalizacji, jak i efektu synergii oraz oddziaływanie na miasto i całą gminę. Z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji będą więc korzystać wszyscy mieszkańcy MiG Pleszew i przyjezdni.

Planując proces rewitalizacji, założono, że zdiagnozowane problemy będą przede wszystkim rozwiązywane na obszarze rewitalizacji. Zaplanowano też realizację kilku projektów, które, zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji, ale w jego sąsiedztwie, będą na obszar oddziaływać. Uznano, że są one niezbędne dla skutecznego wyprowadzenia obszaru ze stanu kryzysowego. Wszystkie wywierają bowiem znaczący wpływ na sferę społeczną, przyczyniając się do zmniejszenia skali negatywnych zjawisk. Włączenie ich do GPR MiG Pleszew wiąże się z istnieniem w danych lokalizacjach niezbędnych do realizacji działań obiektów. Powodem ich ujęcia w programie jest więc ich specyfika – istnienie odpowiedniej infrastruktury, którą można wykorzystać do polepszenia zidentyfikowanego stanu kryzysowego – w sferze społecznej (przedsięwzięcie nr 9), przestrzenno-funkcjonalnej i społecznej (przedsięwzięcia nr 11, 12, 14) oraz społecznej i środowiskowej (przedsięwzięcia nr 15 i 17).

W przypadku przedsięwzięcia nr 9 – chodzi o wykorzystanie istniejącej infrastruktury i jej adaptacji na potrzeby warsztatów terapii zajęciowej oraz środowiskowego domu samopomocy. W przypadku projektu nr 11 chodzi o remont i modernizację placówki szkolnej, do której uczęszczają dzieci z obszaru rewitalizacji. Z kolei, jeśli chodzi o projekty nr 12 i 14, polegają one na modernizacji, odpowiednio, istniejącego basenu otwartego i utworzeniu Muzeum Kolei Wąskotorowej, co poszerzy ofertę czasu wolnego oraz przełoży się na aktywizację społeczno-kulturalną lokalnej społeczności obszaru rewitalizacji, w tym grup podatnych na marginalizację (dzieci i młodzież, seniorzy). Z uwagi na brak tego rodzaju obiektów na obszarze rewitalizacji będą one służyły mieszkańcom obszaru, przyczyniając się do zwiększenia ich aktywności, integracji i włączenia społecznego. Poza obszarem są też zlokalizowane przedsięwzięcia oddziałujące na sferę środowiskową. Przedsięwzięcie nr 15, ważne z punktu widzenia potrzeb obszaru rewitalizacji, będzie polegać na utworzeniu parku nad Nerem, na terenach przylegających

	<p>bezpośrednio do obszaru. Natomiast projekt nr 17, polegający na utworzeniu spółdzielni energetycznej i budowie instalacji fotowoltaicznej, pozytywnie wpłynie na warunki środowiskowe panujące na obszarze rewitalizacji.</p>
<p>Problemowa</p>	<p>Ten wymiar oznacza takie zaplanowanie interwencji, aby prowadzone działania dopełniały się pod względem problemowym, dzięki czemu proces rewitalizacji będzie mógł oddziaływać na wszystkie zidentyfikowane sfery kryzysowe – społeczną, gospodarczą, przestrzenno-funkcjonalną i techniczną oraz środowiskową. Stąd na zaplanowaną interwencję złożyły się różnorodne przedsięwzięcia o charakterze społecznym i infrastrukturalnym. Zaplanowane inwestycje infrastrukturalne służą celom społecznym i gospodarczym, jednocześnie poprawiając warunki techniczne i środowiskowe. Z kolei projekty oddziałujące na sferę społeczną będą korzystały z infrastruktury zmodernizowanej dzięki realizacji przedsięwzięć w ramach GPR MiG Pleszew lub stworzonej dzięki wdrożeniu wcześniejszego, Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pleszewa na lata 2017-2023. Z uwagi na kompleksowy charakter interwencji można mówić o osiągnięciu komplementarności problemowej w ramach niniejszego programu. Dopełnieniem przedsięwzięć podstawowych będą przedsięwzięcia uzupełniające, które zgodnie z przyjętą koncepcją posłużą do wzmocnienia procesu rewitalizacji i przyspieszenia jego efektów. Katalog projektów powstał na podstawie wniosków płynących z diagnozy szczegółowej obszaru rewitalizacji, omówionych tam problemów i potencjałów rozwojowych, oraz wypracowanych na ich podstawie potrzeb. Przedsięwzięcia podstawowe i uzupełniające wpisują się w wyznaczone cele rewitalizacyjne i kierunki działań. Są jednocześnie spójne z zapisami innych obowiązujących w mieście dokumentów strategicznych i planistycznych. Wielowymiarowe powiązania między przedsięwzięciami, uwzględniające ich oddziaływanie na różne sfery kryzysowe zostały przedstawione w tabeli poniżej.</p>
<p>Proceduralno- instytucjonalna</p>	<p>Komplementarność w tym wymiarze będzie realizowana z wykorzystaniem dotychczasowych doświadczeń – procedur wypracowanych podczas przygotowania i realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pleszewa na lata 2017-2023, przyjętego uchwałą nr XXVI/306/2017 Rady Miejskiej w Pleszewie w dniu 19 października 2017 r. Podobnie jak we wcześniejszym programie tak i teraz zarządzanie GPR MiG Pleszew zostanie osadzone w istniejącym systemie zarządzania miastem, na którego czele stoi Burmistrz Miasta i Gminy Pleszew. Obsługą bieżącą procesu rewitalizacji będzie zajmował się Wydział Rozwoju i Analiz, który będzie koordynował współpracę komórek i jednostek organizacyjnych UMiG oraz wszystkich innych interesariuszy rewitalizacji, w tym i Komitetu Rewitalizacji. Do innych zadań wydziału będzie należeć m.in. koordynowanie przebiegu opracowania, realizacji i zmiany GPR MiG Pleszew, realizacja działań w zakresie właściwości gminy, wdrażanie projektów służących osiągnięciu celów i wskaźników GPR,</p>

monitorowanie i ocena realizacji programu oraz osiągnięcia wyznaczonych celów, prowadzenie i wspieranie działań w zakresie pozyskiwania finansowania zewnętrznego, a także działania promujące proces rewitalizacji w Pleszewie. Zarządzanie programem będzie odbywać się w ramach bieżących obowiązków pracowników. Ponadto, w zarządzaniu procesem rewitalizacji będzie uczestniczył Komitet Rewitalizacji, współodpowiedzialny za etap wdrażania i oceny programu. Komitet zostanie powołany niezwłocznie po przyjęciu GPR MiG Pleszew. Komitet jako ciało społeczne o charakterze opiniotwórczo-doradczym będzie wspierał Burmistrza Miasta i Gminy Pleszew w prowadzeniu procesu rewitalizacji. W skład komitetu wejdą przedstawiciele interesariuszy wymienieni w ustawie o rewitalizacji (art. 2 ust. 2) oraz dodatkowi partnerzy wskazani w Ustawie z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027, czyli partnerzy społeczno-gospodarczy i właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji.

Międzyokresowa

Działania rewitalizacyjne w Mieście i Gminie Pleszew były wcześniej prowadzone na podstawie Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pleszewa na lata 2017-2023, przyjętego uchwałą nr XXVI/306/2017 Rady Miejskiej w Pleszewie w dniu 19 października 2017 r. W programie tym, przygotowanym na podstawie ustawy o samorządzie gminnym, za zdegradowany uznano obszar składający z pięciu podobszarów (Osiedle nr 2, Osiedle nr 3, Osiedle nr 4, Osiedle nr 5, Osiedle nr 9) leżących na terenie Miasta Pleszew. Był to obszar o powierzchni 7,89 km² (4,50% powierzchni gminy), zamieszkiwany przez 7070 osób (24,22% ludności gminy). Dla tego terenu zaplanowano realizację szeregu projektów infrastrukturalnych, np. remonty i przebudowy budynków, remont ratusza, przebudowy dróg, zagospodarowanie terenów publicznych (np. przylegających do dworca PKP, Park Leśny Planty), a także zwiększających dostęp do oferty kulturalnej i turystyczno-rekreacyjnej, w tym związanych z rozwojem Pleszewskiej Kolei Lokalnej. Zrealizowano też działania o charakterze społecznym, dzięki którym proces odnowy obszaru uznanego za zdegradowany nabrał zintegrowanego i kompleksowego charakteru. GPR MiG Pleszew stanowi kontynuację wcześniejszego procesu, jako że wybrany w wyniku analizy obszar rewitalizacji pokrywa się z obszarem wyznaczonym w Lokalnym Programie Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2022, choć jest od niego mniejszy. W GPR MiG Pleszew obszar rewitalizacji zajmuje bowiem 0,43% powierzchni gminy (77 ha) i jest zamieszkiwany przez 10,7% ogólnej populacji gminy (2986 osób). Takie podejście pozwala na kontynuowanie procesu rewitalizacji centrum miejskiej części gminy, które ma istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego z uwagi na koncentrację m.in. funkcji centrotwórczych, wielofunkcyjnej zabudowy, ważnych dla funkcjonowania gminy oraz historyczny rodowód (zabytkowy układ urbanistyczny i obecność licznych

	<p>obiektów zabytkowych). Zmniejszenie obszaru rewitalizacji pozwoli na intensyfikację i zwiększenie skuteczności działań. Zaplanowane przedsięwzięcia należy postrzegać jako kontynuację wcześniejszych projektów (szczegółowe powiązania między zaplanowanymi a zrealizowanymi projektami zostały ujęte w tabeli poniżej). W zamierzeniu korekta obszaru rewitalizacji ma również na celu uzyskania silniejszego efektu synergii.</p>
Źródła finansowania	<p>GPR MiG Pleszewa cechuje komplementarność finansowa – zaplanowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne będą bowiem finansowane zarówno ze środków własnych, jak i zewnętrznych. Przedsięwzięcia te będą finansowane ze środków własnych gminy, a także z funduszy Unii Europejskiej, oraz środków prywatnych, samorządowych i krajowych.</p> <p>Planuje się wykorzystanie Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021-2027 na dofinansowanie niektórych przedsięwzięć infrastrukturalnych (EFRR – efektywność energetyczna, mobilność miejska) oraz z zakresu włączenia społecznego (EFS+).</p>

Źródło: opracowanie własne.

Opisane mechanizmy zapewniające wielowymiarową komplementarność przekładają się na kompleksowość i zintegrowany charakter Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew. Uwzględnia on bowiem aspekty społeczne, a także gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne czy środowiskowe – związane z obszarem rewitalizacji. Z tego powodu interwencję wynikającą z obecnego programu rewitalizacji, złożoną z różnorodnych, wzajemnie dopełniających się, skoncentrowanych przestrzennie projektów, które stanowią kontynuację wcześniejszych działań i będą finansowane z różnych źródeł, należy uznać za całościowy, zintegrowany, spójny proces rewitalizacji, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o rewitalizacji.

Zgodnie z założeniem wszystkie przedsięwzięcia podstawowe są wzajemnie powiązane, stanowią kompleksową interwencję, która zrealizowana w całości wzmacnia siłę oddziaływania poszczególnych przedsięwzięć. Poniżej zaprezentowano wzajemne powiązania podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, jak i ich powiązanie z wcześniejszymi działaniami prowadzonymi w ramach poprzedniego programu, a także ich kompleksowe oddziaływanie na różne sfery kryzysowe. Powiązania przedsięwzięć na poziomie strategicznym – z wyznaczonymi celami i kierunkami działań jako odpowiedź na zdiagnozowane problemy obszaru rewitalizacji – świadczące o zintegrowanym charakterze interwencji zostały przedstawione w rozdziale 3. Integralność systemu wizji, celów i kierunków działań.

Tab. 19. Analiza oddziaływania na sfery kryzysowe, powiązań przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR MiG Pleszew i komplementarności zaplanowanych działań z wcześniejszą interwencją rewitalizacyjną

Nr przedsięwzięcia	Oddziaływanie na sfery kryzysowe*	Powiązanie z innymi przedsięwzięciami z GPR MiG Pleszew	Powiązanie ze zrealizowanymi przedsięwzięciami

P1	społeczna	P2, P3, P4, P5, P9, P15, P16	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY
P2	społeczna	P1, P3, P4, P5, P9, P15, P16	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY
P3	społeczna, gospodarcza	P1, P2, P4, P5, P9, P15, P 16	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY
P4	społeczna, gospodarcza	P1, P2, P3, P5, P9, P15, P16	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY
P5	społeczna, gospodarcza	P1, P2, P3, P4, P6, P7, P9, P15, P16	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY

P6	społeczna, gospodarcza, środowiskowa	P5, P7	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY • Poprawa jakości powietrza – wymiana kotłów i instalacji c.o. w mieście Pleszew
P7	społeczna, gospodarcza, przestrzenno-funkcjonalna, techniczna	P5, P6	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY • Poprawa jakości powietrza – wymiana kotłów i instalacji c.o. w mieście Pleszew
P8	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna	P10, P11, P12, P13, P 14,	<ul style="list-style-type: none"> • Przebudowa budynku przy ul. Sienkiewicza w Pleszewie • Przebudowa budynku przy ul. Poznańskiej w Pleszewie
P9	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, społeczna,	P1, P2, P3, P4, P5, P15, P16	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY
P10	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, społeczna	P8, P11, P12, P13, P14	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Remont budynku Ratusza w Pleszewie
P11	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, społeczna, środowiskowa	P8, P10, P12, P13, P14	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Remont budynku Ratusza w Pleszewie

P12	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, społeczna	P8, P10, P11, P13, P14	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY
P13	przestrzenno-funkcjonalna, techniczna, społeczna	P8, P10, P11, P12, P14	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY
P14	przestrzenno-funkcjonalna, środowiskowa, społeczna	P8, P10, P11, P12, P13	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie nowej siedziby Domu Kultury na terenie dworca PKP Pleszew Miasto • Utworzenie Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy Pleszew w budynku przy ulicy Kolejowej w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY
P15	środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P1, P2, P3, P4, P5, P9, P16	<ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie terenu przylegającego do dworca PKP w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY • Poprawa jakości powietrza – wymiana kotłów i instalacji c.o. w mieście Pleszew
P16	środowiskowa, przestrzenno-funkcjonalna, społeczna	P1, P2, P3, P4, P5, P9, P15	<ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie terenu przylegającego do dworca PKP w Pleszewie • Rozbudowa infrastruktury rekreacyjnej – renowacja Parku Leśnego PLANTY • Poprawa jakości powietrza – wymiana kotłów i instalacji c.o. w mieście Pleszew
P17	środowiskowa, społeczna	P15, P16	<ul style="list-style-type: none"> • Zagospodarowanie terenu przylegającego do dworca PKP w Pleszewie • Poprawa jakości powietrza – wymiana kotłów i instalacji c.o. w mieście Pleszew

Źródło: opracowanie własne.

7. OPIS SPOSOBU ZAPEWNIENIA UDZIAŁU INTERESARIUSZY W PROCESIE REWITALIZACJI, W TYM W RAMACH KOMITETU REWITALIZACJI

7.1 IDENTYFIKACJA INTERESARIUSZY PROCESU REWITALIZACJI

Dokumenty prawne i strategiczne dotyczące rewitalizacji podkreślają znaczenie zasady partnerstwa i partycypacji społecznej w procesie tworzenia, wdrażania i oceny programów rewitalizacji. Rewitalizacja to proces, który ma być prowadzony z udziałem interesariuszy, przede wszystkim mieszkańców, podmiotów samorządowych, pozarządowych, gospodarczych oraz grup nieformalnych. Przepisy ustawowe obligują gminę do realizacji działań rewitalizacyjnych w sposób jawny i przejrzysty, z zapewnieniem aktywnego udziału interesariuszy. W myśl art. 5 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, działania inicjowane w ramach partycypacji społecznej oraz cały proces z nią związany polegają przede wszystkim na:

- poznaniu potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz dążeniu do spójności planowanych działań z tymi potrzebami i oczekiwaniami,
- prowadzeniu, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji, w tym o istocie, celach, zasadach prowadzenia rewitalizacji, wynikających z ustawy oraz o przebiegu tego procesu,
- umożliwianiu i wspieraniu działań służących rozwijaniu dialogu między interesariuszami oraz ich integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnieniu udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentów dotyczących rewitalizacji, w szczególności gminnego programu rewitalizacji,
- wspieraniu inicjatyw zmierzających do zwiększania udziału interesariuszy w przygotowaniu i realizacji gminnego programu rewitalizacji,
- zapewnieniu w czasie przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji możliwości wypowiedzenia się przez interesariuszy.

Kwestie zaangażowania interesariuszy – podmiotów społeczno-gospodarczych – regulują także zapisy ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa), co uwzględniono przy identyfikacji potencjalnych interesariuszy planowanego procesu rewitalizacji.

W GPR MiG Pleszew przyjęto zasadę partycypacji społecznej towarzyszącej procesowi rewitalizacji na każdym jego etapie – od przygotowania programu, przez wdrażanie działań i ich monitoring, po ocenę całego procesu. W pierwszej kolejności przeprowadzono diagnozę prowadzącą do określenia obszarów kryzysowych z udziałem osób, dla których i wśród których ma być przeprowadzony proces rewitalizacji. Identyfikacja uczestników i odbiorców rewitalizacji Pleszewa, odniosła się do każdej ze sfer życia miasta, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, technicznej i przestrzenno-funkcjonalnej. Ważnym elementem przygotowania do koordynacji i zarządzania procesem rewitalizacji było określenie interesariuszy, którzy będą nie tylko odbiorcami czy uczestnikami działań, ale także ich potencjalnymi realizatorami, przez co będą mieli realny wpływ na osiągnięcie celów rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew.

W kolejnych podrozdziałach opisano działania związane z realizacją zasady partycypacji społecznej i partnerstwa na etapie przygotowania, wdrażania i oceny GPR MiG Pleszew. Analiza grup interesariuszy miała na celu wskazanie aktorów, którzy już na początkowym etapie mogliby włączyć się

w tworzenie programu. Analizie poddano przede wszystkim instytucje, organizacje pozarządowe i lokalnych przedsiębiorców.

Bezpośrednimi interesariuszami procesu są mieszkańcy obszaru rewitalizacji, do których przede wszystkim skierowane są działania wdrażane przez podmioty sektora publicznego, jak i podmioty społeczne występujące w roli wykonawców powierzonych im do realizacji zadań publicznych. Są to:

- osoby zagrożone wykluczeniem społecznym,
- mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze,
- mieszkańcy Miasta i Gminy Pleszew inni niż mieszkańcy obszaru rewitalizacji.

Na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji działalność prowadzą podmioty, w tym organizacje pozarządowe, świadczące usługi publiczne (na terenie rewitalizacji oraz w mieście):

- na rzecz ochrony środowiska naturalnego,
- na rzecz lokalnej gospodarki oraz wspierające rozwój przedsiębiorczości,
- dotyczące promowania włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji,
- w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem,
- skoncentrowane na pomocy osobom zagrożonych przemocą w rodzinie oraz wykluczeniem społecznym.

W szczególności są to:

- miejskie jednostki organizacyjne zaangażowane w szeroki zakres działań i polityk społecznych rewitalizacji Pleszewa, w tym straże i służby,
- instytucje animujące działania na terenie obszaru rewitalizacji (kultura, sport, edukacja),
- instytucje odpowiedzialne za pomoc społeczną,
- organy władzy publicznej oraz komórki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy Pleszew,
- organizacje pozarządowe (fundacje, stowarzyszenia i in.).

Obszar rewitalizacji, poza interwencją zaplanowaną w GPR MiG Pleszew, będzie dodatkowo skupiał aktywność wymienionych wyżej podmiotów, realizujących na jego terenie działania statutowe. Na obszarze rewitalizacji dojdzie więc do integracji wielu polityk publicznych oraz procesu odnowy wywołanego wdrażaniem programu, w efekcie czego zwiększy się dostępność usług publicznych, a w ślad za nią aktywność mieszkańców i poziom ich udziału w życiu społecznym.

Niezwykle ważnymi interesariuszami rewitalizacji Pleszewa są, działające na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji organizacje pozarządowe, które reprezentują społeczeństwo obywatelskie, podmioty działające na rzecz ochrony środowiska oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji. Z punktu widzenia procesu rewitalizacji kluczowymi podmiotami społeczno-gospodarczymi, które powinno włączyć się w proces, są stowarzyszenia prowadzące działalność w sferze aktywizacji społeczno-zawodowej i integracji osób zagrożonych wykluczeniem. Na terenie

rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew zidentyfikowano potencjalnych partnerów i inne podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, bądź realizujące działania z zakresu włączenia społecznego, aktywizacji społecznej, podnoszenia kompetencji zawodowych i szkoleniowych, kształcenia dzieci i młodzieży, ochrony praw obywatelskich, równości płci i niedyskryminacji, wspierania osób narażonych na wykluczenie społeczne, utrzymanie bezpieczeństwa, poprawy dostępu do kultury i sztuki i zwiększenie uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych. Takimi instytucjami publicznymi oraz organizacjami działającymi na obszarze rewitalizacji są m.in.:

- Centrum Usług Społecznych w Pleszewie (CUS) (instytucja powstałej z przekształcenia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pleszewie);
- Powiatowy Urząd Pracy;
- Komenda Powiatowa Policji;
- I Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica;
- Zespół Szkół Usługowo-Gospodarczych;
- Zespół Szkół Publicznych nr 2;
- Zajezdnia Kultury – Dom Kultury;
- Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Pleszew;
- Kino Hel;
- Muzeum Regionalne w Pleszewie;
- Muzeum Piekarstwa;
- Stowarzyszenie Pleszewski Uniwersytet Trzeciego Wieku;
- Wielofunkcyjne Centrum Rozwoju - Compact Lab Pleszew które powstanie u zbiegu ulic Kolejowej i Ogrodowej jako inkubator przedsiębiorczości oferujący przestrzeń coworkingową i doradztwo dla nowo powstających firm, przestrzeń dla organizacji pozarządowych oraz zaplecze hotelowe i konferencyjne).

Dodatkowo partnerami w procesie rewitalizacji Pleszewa będą organizacje pozarządowe realizujące działania z zakresu przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, zwiększenia aktywności osób z niepełnosprawnością intelektualną, popularyzacji kultury i sztuki filmowej, integracji międzypokoleniowej, odbudowy tożsamości regionalnej i narodowej, które efektywnie działają na terenie Miasta i Gminy Pleszew.

Z uwagi na zdiagnozowane problemy w sferze środowiskowej, gospodarczej i technicznej, istotnymi interesariuszami rewitalizacji są partnerzy działający na rzecz lokalnej gospodarki, mieszkalnictwa i ochrony środowiska naturalnego. W kontekście gospodarczych zjawisk problemowych za istotnych partnerów procesu rewitalizacji należy uznać podmioty wspierające rozwój przedsiębiorczości. Na obszarze rewitalizacji występują duże zakłady pracy takie jak: Fabryka maszyn spożywczych Spomasz Pleszew S.A., Pleszewskie Zakłady Papiernicze. Na obszarze rewitalizacji partnerem społeczno-gospodarczym będą placówki wspierające rozwój zawodowy oraz przedsiębiorców w ramach Compact Lab Pleszew. Na terenie Miasta i Gminy Pleszew prężnie działa Towarzystwo Budownictwa Społecznego (PTBS). Należy przede wszystkim we wszystkie działania wdrażać samych mieszkańców, wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie mieszkaniowe oraz właścicieli drobnych usług m. in. właścicieli

restauracji, kawiarni, cukierni, usług krawieckich i rzemieślniczych, właścicieli stoisk na targach, aby pobudzić gospodarczo obszar rewitalizacji i go ożywić.

W sferze ochrony przyrody, potencjalnym partnerem procesu rewitalizacji może być Urząd Miasta i Gminy Pleszew – Wydział Ochrony Środowiska oraz Wydział Gospodarki Nieruchomościami i Planowania Przestrzennego oraz spółki miejskie np. Sport Pleszew Sp. z o.o. i Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.

Ważnymi uczestnikami procesu rewitalizacji będą również członkowie Rady Miasta i Gminy Pleszew.

Do tak zidentyfikowanego kręgu interesariuszy zostały skierowane i będą kierowane działania włączeniowe – zaproszenia do wzięcia udziału w spotkaniach konsultacyjno-informacyjnych, naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych, naborze kandydatów do Komitetu Rewitalizacji czy konsultacjach społecznych poszczególnych dokumentów.

7.2 PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE PRZYGOTOWANIA GPR MiG PLESZEW

Podczas prac nad przygotowaniem Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 zastosowano różne formy partycypacji społecznej, aby interesariusze w aktywny sposób mogli włączyć się w zaplanowanie procesu rewitalizacji.

Etapem poprzedzającym uspołecznioną pracę nad GPR MiG Pleszew były działania prowadzone w trakcie opracowywania diagnozy delimitacyjnej, mającej na celu wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Polegały na przeprowadzeniu konsultacji społecznych w ramach uzgadniania projektu uchwały nr LXXV/640/2023 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 26 października 2023 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew. Konsultacje umożliwiły interesariuszom wypowiedzenie się na temat granic obszaru. Działania konsultacyjne zrealizowano na zasadach wynikających z przepisów ustawy o rewitalizacji¹³ oraz w związku z art. 30 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Zgodnie z Ogłoszeniem o rozpoczęciu konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Miejskiej w Pleszewie w sprawie wyznaczania obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew¹⁴ konsultacje społeczne trwały od 12 września 2023 r. do 12 października 2023 r. Formy przeprowadzenia konsultacji określono w Obwieszczeniu Burmistrza Miasta i Gminy Pleszew z dnia 4 września 2023 r.¹⁵

O przebiegu procesu i o jego formach interesariusze dowiedzieli się poprzez:

- Biuletyn Informacji Publicznej Miasta i Gminy Pleszew¹⁶,
- stronę internetową Miasta i Gminy Pleszew¹⁷,
- tablice informacyjne w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy Pleszew.

Celem przeprowadzenia konsultacji społecznych było zapoznanie interesariuszy procesu rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew z projektem uchwały oraz z przebiegiem procesu wyznaczenia obszaru

¹³ Art. 6 i art. 11 ust. 3 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz.U. 2021 poz. 485 ze zm.)

¹⁴ <https://bip.pleszew.pl/pleszewm/bip/ogloszenia-20131/ogloszenia-2023.html?pid=13742>

¹⁵ <https://bip.pleszew.pl/pleszewm/zasoby/files/ogloszenia/2023/wr-obw-04092023.pdf>

¹⁶ <https://bip.pleszew.pl/pleszewm/bip/ogloszenia-20131/ogloszenia-2023.html?pid=13742>

¹⁷ <https://pleszew.pl/>

przyszłej interwencji rewitalizacyjnej, który został opisany w „Diagnozie służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew”. Dokument ten, przedstawiający metodykę identyfikacji obszarów kryzysowych oraz uzasadniający rozstrzygnięcia podjęte w zapisach projektu konsultowanej uchwały, został udostępniony interesariuszom do wglądu.

Konsultacje społeczne prowadzono z wykorzystaniem kilku form:

- spotkania otwartego z interesariuszami procesu rewitalizacji, które odbyło się w dniu 22 września 2023 r. o godzinie 10:00 w Urzędzie Miasta i Gminy Pleszew,
- zbierania uwag ustnych do protokołu w dniach od 12 września 2023 r. do 12 października 2023 r. osobiście: w Urzędzie Miasta i Gminy Pleszew lub telefonicznie,
- zbierania uwag w postaci elektronicznej lub papierowej (drogą korespondencyjną lub osobiście), w tym za pomocą środków komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej w terminie od dnia 12 września 2023 r. do dnia 12 października 2023 r.

W ramach przeprowadzonych konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew nie wpłynęły żadne uwagi.

Szczegółowy opis sposobu przeprowadzenia konsultacji społecznych na etapie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji został zawarty w Protokole z przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew z dnia 13 października 2023 r.¹⁸

Działania partycypacyjne prowadzono także na etapie przygotowania samego programu rewitalizacji po podjęciu przez Radę Miejską w Pleszewie uchwały nr LXXIX/689/2024 z dnia 17 stycznia 2024 r. w sprawie przystąpienia do opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033.

Z punktu widzenia gminy, jako organizatora i koordynatora procesu rewitalizacji, szczególnie ważną kwestią było właściwe zaplanowanie interwencji rewitalizacyjnych, które powinny odpowiadać na rzeczywiste problemy obszaru, a jednocześnie na potrzeby jego mieszkańców.

Kolejnym kluczowym działaniem partycypacyjnym na tym etapie był otwarty nabór na przedsięwzięcia rewitalizacyjne, umożliwiający interesariuszom składanie pomysłów na przedsięwzięcia rewitalizacyjne, jak i propozycji konkretnych projektów. O naborze trwającym od dnia 22 stycznia 2024 do 29 lutego 2024 r. informowano m.in. na stronie internetowej Urzędu Miasta i Gminy Pleszew oraz na stronie internetowej Pleszew nasze miasto¹⁹, w Biuletynie Informacji Publicznej²⁰. Aby wziąć aktywny udział w naborze należało wypełnić kartę projektu przedsięwzięcia rewitalizacyjnego i przesać go na adres mailowy: sekretariat@pleszew.pl.

W efekcie naboru zebrano oddolne propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zgłaszanych przez poszczególnych interesariuszy, które ujęto w zapisach GPR MiG Pleszew. Zgłaszane propozycje były zbieżne z celami procesu rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew i stanowiły odpowiedź na realne problemy obszaru rewitalizacji. Z udziałem tych zgłoszeń opracowano część strategiczną programu.

¹⁸ <https://bip.pleszew.pl/pleszewm/bip/ogloszenia-20131/ogloszenia-2023.html?pid=13742>

¹⁹ <https://pleszew.naszemiasto.pl/otwarcie-naboru-przedswiezec-rewitalizacyjnych-w/ar/c1-9613089>

²⁰ <https://bip.pleszew.pl/pleszewm/bip/ogloszenia-20131/ogloszenia-2024.html?pid=14766>

7.3 PARTYCYPACJA SPOŁECZNA NA ETAPIE WDRAŻANIA I OCENY REALIZACJI GPR MiG PLESZEW

Wdrażanie programu rewitalizacji odbywać się będzie przy czynnym, partnerskim udziale i zaangażowaniu wszystkich środowisk lokalnych, mieszkańców obszaru rewitalizacji, przedstawicieli organizacji społecznych, sektora gospodarczego i instytucji publicznych, realizujących zadania własne na obszarze rewitalizacji.

Funkcję koordynacyjną działań włączających społeczność w proces rewitalizacji pełni Wydział Rozwoju i Analiz Urzędu Miasta i Gminy Pleszew. Do jego obowiązków należy m.in. koordynowanie działań związanych z procesem rewitalizacji oraz opracowywanie programu rewitalizacji i jego wdrażanie, monitorowanie oraz współpraca z Komitetem Rewitalizacji. Szczegółowe zasady działania ww. Wydziału oraz komórek i jednostek organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy Pleszew w procesie rewitalizacji zostały opisane w rozdziale 8. Zarządzanie gminnym programem rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew.

Partnerami rewitalizacji, którzy będą pełnili istotną rolę w procesie wdrażania GPR MiG Pleszew są podmioty realizujące przedsięwzięcia rewitalizacyjne na rzecz lokalnej społeczności. Zaangażowanie społecznych partnerów obejmuje:

- współorganizowanie aktywizacyjnych działań społecznych i kulturalnych tak, aby interesariusze społeczni byli nie tylko ich beneficjentami, ale także w możliwie jak największym stopniu realizatorami działań,
- zwiększenie aktywności i integracji osób z niepełnosprawnościami oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu rodzin, w których wychowują się dzieci z dysfunkcjami,
- poprawa przedsiębiorczości w zakresie wsparcia młodych mieszkańców, sektora prywatnego oraz ekonomii społecznej w Pleszewie poprzez działalność doradczą, edukacyjną i grantową,
- poprawa stanu środowiska naturalnego poprzez ograniczenie niskiej emisji oraz walki ze smogiem, propagowanie stosowania OZE.
- zaangażowanie sektora pozarządowego – włączenie sektora pozarządowego w realizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych jako podmiotów samodzielnie je realizujących lub jako partnerów w przedsięwzięciach,
- współdziałanie Miasta i Gminy Pleszew z wszystkimi podmiotami, których propozycje przedsięwzięć rewitalizacyjnych zostały ujęte w programie w celu monitorowania stopnia jego realizacji – podmioty będą zobligowane do regularnego raportowania stanu realizacji zgłoszonych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Partycypacja społeczna podczas wdrażania programu będzie również polegać na działaniach monitoringowych oraz ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Proces ten polega na agregowaniu i analizowaniu informacji dotyczących postępu rzeczowego i finansowego w realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz na ocenie stopnia realizacji celów rewitalizacyjnych i ocenie aktualności samego programu. Na tym etapie partycypacja polegać będzie na udziale realizatorów przedsięwzięć w tworzeniu zapisów raportów z oceny stopnia realizacji przedsięwzięć i celów GPR MiG Pleszew. Wydział Rozwoju i Analiz Urzędu Miasta i Gminy Pleszew będzie odpowiedzialny za koordynowanie czynności związanych z opracowaniem oceny aktualności

i stopnia realizacji programu, natomiast Komitet Rewitalizacji za opiniowanie sprawozdań z oceny aktualności i stopnia realizacji programu.

We wdrażaniu programu uczestniczyć będzie Wydział Rozwoju i Analiz Urzędu Miasta i Gminy Pleszew przy współpracy z lokalną społecznością, zgodnie z wymogami art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, którego zadaniem będzie przeprowadzenie procesu partycypacyjnego, towarzyszącego działaniom związanym z opracowaniem programu oraz jego zarządzanie.

Poniżej w tabeli podsumowano etap włączenia społecznego w proces tworzenia i realizacji GPR MiG Pleszew, z uwzględnieniem zastosowanych i planowanych form partycypacyjnych. Należy uznać, że do etapu opracowania i wdrażania tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew zostali zaangażowani przedstawiciele interesariuszy, o których mowa w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

Tab. 20. Formy włączenia społecznego w proces opracowania i wdrażania GPR MiG Pleszew

Interesariusze wg ustawy o rewitalizacji	Komitet Rewitalizacji	Realizatorzy przedsięwzięć	Udział w konsultacjach
Mieszkańcy obszaru rewitalizacji i pozostali mieszkańcy Miasta i Gminy Pleszew	x		x
Właściciele nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami	x	x	x
Spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe, TBS, SIM	x	x	x
Podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność gospodarczą	x		x
Podmioty prowadzące na obszarze gminy działalność społeczną	x	x	x
Jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne	x	x	x
Organy władzy publicznej	x		x
Podmioty realizujące uprawnienia Skarbu Państwa	x		x

Źródło: opracowanie własne.

7.4 OPIS WŁĄCZENIA PARTNERÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH ZGODNIE Z ART. 36 USTAWY WDROŻENIOWEJ

Zgodnie z ustawą z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (ustawa wdrożeniowa) gminny program rewitalizacji jest uznawany za inny instrument terytorialny (IIT), dzięki czemu Miasto i Gmina Pleszew, po spełnieniu wymogów dotyczących IIT, może ubiegać się o środki unijne dostępne w ramach m.in. programu operacyjnego Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027. Wymogi ustawy o

rewitalizacji i Zasad realizacji IIT, a także regulacje ustawy wdrożeniowej w art. 36, pokrywają się ze sobą, wyjątkiem jest nieco inaczej sformułowany katalog interesariuszy.

Ustawa wdrożeniowa (art. 36 ust. 8 pkt 4) określa katalog interesariuszy procesu rewitalizacji, za których uznaje:

- partnerów społeczno-gospodarczych,
- podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie,
- podmioty działające na rzecz ochrony środowiska,
- podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji w pracach nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii IIT.

Partnerzy ci zostali zaproszeni do prac nad programem rewitalizacji. Aktywne uczestnictwo we współtworzeniu procesu rewitalizacji zapewnił przede wszystkim udział w niżej wymienionych formach partycypacji społecznej:

- konsultacjach społecznych dotyczących projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji na terenie Miasta i Gminy Pleszew, projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 oraz uchwały w sprawie określenia zasad wyboru oraz działania Komitetu Rewitalizacji,
- otwartym naborze na przedsięwzięcia rewitalizacyjne,
- innych działaniach partycypacyjnych – pracach Komitetu Rewitalizacji w charakterze członków.

Dzięki kampanii informacyjnej udało się pozyskać wymienionych partnerów społeczno-gospodarczych i inne podmioty określone w ustawie wdrożeniowej. Partnerzy ci brali udział w procesie partycypacji na etapie przygotowania GPR MiG Pleszew, na etapie jego wdrażania będą zaś uczestniczyli w dalszych działaniach partycypacyjnych, przede wszystkim w pracach Komitetu Rewitalizacji. Ważnymi partnerami biorącym udział we wdrażaniu programu są podmioty społeczne, które zgłosiły swój projekt w otwartym naborze przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Poniżej w tabeli podsumowano wyniki włączenia społecznego w proces opracowania i realizacji GPR MiG Pleszew, z uwzględnieniem wymogów art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej.

Tab. 21. Formy włączenia społecznego interesariuszy w proces opracowania i wdrażania GPR MiG Pleszew – zgodnie z wymogami ustawy wdrożeniowej

Interesariusze wg ustawy wdrożeniowej	Komitet Rewitalizacji	Realizatorzy przedsięwzięć	Udział w konsultacjach
Partnerzy społeczno-gospodarczy	x		x
Podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie	x	x	x
Podmioty działające na rzecz ochrony środowiska	x		x
Podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego,	x	x	x

praw podstawowych, praw osób niepełnosprawnych, równości płci i niedyskryminacji			
--	--	--	--

Źródło: opracowanie własne.

W celu pełnego włączenia partnerów społeczno-gospodarczych i podmiotów wskazanych w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy wdrożeniowej zaplanowano w zasadach dotyczących składu komitetu zabezpieczenie miejsc dla przedstawicieli podmiotów wymienionych m.in. w art. 36 ust. 8 ustawy wdrożeniowej, tym samym zapewniając udział w procesie nie tylko przedstawicieli podmiotów prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy, ale również organizacji zrzeszających pracodawców, izb gospodarczych i instytucji z otoczenia biznesu, a także przedstawicieli podmiotów ekonomii społecznej, podmiotów działających na rzecz ochrony środowiska oraz podmiotów odpowiedzialnych za promowanie włączenia społecznego, prac podstawowych, równości płci, szans i niedyskryminacji. Za przedstawicieli społeczeństwa obywatelskiego, oprócz wymienionych kategorii partnerów, można uznać innych członków komitetu, do których należą m.in. przedstawiciele organów doradczych i konsultacyjnych Burmistrza Miasta i Gminy Pleszew.

Opisane w podrozdziale włączenie społeczne partnerów w proces rewitalizacji Pleszewa spełnia wymogi ustawy wdrożeniowej sprawiając, że GPR MiG Pleszew można uznać za inny instrument terytorialny zgodnie z regulacjami ustawy wdrożeniowej i Zasad realizacji instrumentów terytorialnych w Polsce w perspektywie finansowej UE na lata 2021-2027.

8. ZARZĄDZANIE GMINNYM PROGRAMEM REWITALIZACJI MIG PLESZEW

8.1. OPIS STRUKTURY ZARZĄDZANIA GPR MIG PLESZEW

System zarządzania rewitalizacją w Mieście i Gminie Pleszew został oparty na rozwiązaniach istniejącego systemu zarządzania rozwojem tego samorządu, wyrażony regulacjami wynikającymi z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta i Gminy Pleszew, wprowadzonego Zarządzeniem nr 35/VIII/2023 Burmistrza Miasta i Gminy Pleszew z dnia 1 marca 2023 r.

Do spraw związanych z obsługą procesu rewitalizacji w Pleszewie został wyznaczony Wydział Rozwoju i Analiz urzędu, do którego zadań należy m.in.:

- tworzenie i koordynacja prac przy opracowywaniu programu rewitalizacji,
- inicjowanie, identyfikowanie źródeł i pozyskiwanie zewnętrznych środków finansowych na realizację zadań Miasta i Gminy Pleszew,
- realizacja, monitoring realizacji projektów oraz pomoc merytoryczna w ich zarządzaniu,
- koordynowanie realizacji projektów z udziałem środków zewnętrznych, w tym unijnych,
- monitoring wdrażania dokumentów strategicznych Miasta i Gminy Pleszew.

Dodatkowo w ramach zadań wspólnych na wszystkie komórki i jednostki organizacyjne Urzędu Miasta i Gminy Pleszew został nałożony obowiązek współdziałania z innymi komórkami, w tym obejmujący współpracę przy realizacji zadań i projektów współfinansowanych ze środków zewnętrznych. Tym samym formalnie zabezpieczono zasadę współpracy pomiędzy podmiotami realizującymi zadania nałożone przez proces rewitalizacji Pleszewa.

Bazując na strukturze organizacyjnej Urzędu Miasta i Gminy Pleszew, poniżej wskazano najważniejsze podmioty włączone w proces zarządzania rewitalizacją, tj. takie, na których spoczywa konieczność realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033.

Tab. 22. Podmioty realizujące czynności z zakresu zarządzania GPR MiG Pleszew

Komórka organizacyjna	Zadania do realizacji w procesie zarządzania GPR MiG Pleszew
Burmistrz Miasta i Gminy Pleszew	<ul style="list-style-type: none"> – nadzór nad sporządzaniem i realizacją GPR – uruchamianie konsultacji społecznych projektu GPR i jego zmian – ogłoszenie naboru kandydatów do pracy w Komitecie Rewitalizacji – powołanie Komitetu Rewitalizacji – obsługa Komitetu Rewitalizacji – zatwierdzanie wyników oceny aktualności i stopnia realizacji GPR – podejmowanie decyzji w sprawie aktualizacji GPR
Rada Miejska	<ul style="list-style-type: none"> – uchwalenie dokumentu GPR oraz jego aktualizacji – podjęcie uchwały w sprawie zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji – zabezpieczenie środków finansowych w WPF na realizację zadań własnych Miasta i Gminy Pleszew wynikających z GPR
Wydział Rozwoju i Analiz ze współpracującymi komórkami i jednostkami organizacyjnymi UMiG	<ul style="list-style-type: none"> – koordynowanie przebiegu opracowania, realizacji oraz zmiany GPR – koordynowanie współpracy komórek i jednostek organizacyjnych UMiG oraz wszystkich pozostałych interesariuszy rewitalizacji w zakresie realizacji GPR – realizacja działań w zakresie właściwości gminy – wdrażanie projektów służących osiągnięciu celów i wskaźników GPR – przygotowywanie informacji na temat stopnia realizacji projektów wynikających z GPR – prowadzenie i wspieranie działań w zakresie pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych – promocja podejmowanych działań rewitalizacyjnych – koordynowanie czynności związanych z opracowaniem oceny aktualności i stopnia realizacji GPR – bieżąca współpraca z Komitetem Rewitalizacji
Komitet Rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> – opiniowanie sprawozdań z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR – pełnienie roli opiniodawczo-doradczej we wszystkich innych sprawach dotyczących procesu rewitalizacji

	<ul style="list-style-type: none"> – podejmowanie inicjatyw wspierających proces rewitalizacji
Mieszkańcy miasta oraz interesariusze procesu rewitalizacji	<ul style="list-style-type: none"> – udział w pracach Komitetu Rewitalizacji – udział w konsultacjach społecznych związanych z rewitalizacją – udział w badaniach społecznych związanych z oceną procesu rewitalizacji – współpraca przy opracowywaniu zmian GPR – informowanie o pojawiających się na obszarze rewitalizacji nowych potrzebach rewitalizacyjnych

Źródło: opracowanie własne.

Wynikający z Regulaminu Organizacyjnego obowiązek współpracy przy realizacji zadań współfinansowanych ze źródeł zewnętrznych umożliwia całościowe zarządzanie procesem rewitalizacji w obrębie różnych polityk publicznych, w ramach których będą realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne wynikające z GPR MiG Pleszew.

Zarządzanie GPR odbywa się w strukturach organizacyjnych Urzędu Miasta i Gminy Pleszew i w ramach bieżących obowiązków zatrudnionych w nim pracowników. Miejscem spotkań koordynacyjnych osób zaangażowanych w przygotowanie dokumentu GPR MiG Pleszew i realizację procesu rewitalizacji jest siedziba urzędu, a spotkania te odbywają się w czasie jego urzędowania.

Art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy o rewitalizacji wskazuje na konieczność tworzenia warunków do wypowiedzenia się przez interesariuszy nie tylko w czasie przygotowania, ale prowadzenia i oceny rewitalizacji, co oznacza w zasadzie potrzebę włączenia partnerów społeczno-gospodarczych w etap zarządzania programem.

Na etapie realizacji programu rewitalizacji włączenie społeczne w zarządzanie, wdrażanie i ocenę programu będzie realizowane z udziałem Komitetu Rewitalizacji, który zostanie powołany na zasadach przewidzianych w art. 7 ustawy o rewitalizacji. W składzie komitetu znajdą się interesariusze wymienieni zarówno w art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji, jak i interesariusze, o których mowa w art. 36 ust. 8 pkt 4 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027.

Komitet będzie stanowił platformę do dialogu przedstawicieli gminy oraz zewnętrznych interesariuszy procesu. Zasady działania komitetu, jak również zasady wyboru jego składu, zostaną określone w odrębnej uchwale Rady Miejskiej, po uprzednim przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Kandydaci na członków Komitetu Rewitalizacji będą się zgłaszać swoje aplikacje w procesie otwartego naboru. Po weryfikacji warunków wynikających z naboru powstanie lista członków, którzy zostaną powołani do składu komitetu na mocy właściwego zarządzenia Burmistrza Miasta i Gminy Pleszew. Z komitetem będzie współpracować Wydział Rozwoju i Analiz, który będzie mu przedkładał do zaopiniowania dokumenty wytwarzane w procesie wdrażania GPR MiG Pleszew.

Identyfikacja przedsięwzięć rewitalizacyjnych w programie umożliwia pozyskiwanie dofinansowania zewnętrznego na ich realizację. W związku z tym, kluczowym obowiązkiem realizatorów działań będzie zabieganie o pozyskanie takiego dofinansowania na poszczególne projekty, w celu zwiększenia efektywności finansowania całego procesu rewitalizacji.

Finansowanie projektów miejskich, stanowiących przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zostanie zabezpieczone w wieloletniej prognozie finansowej, na zasadach przewidzianych w art. 21 ustawy o rewitalizacji.

Przedstawiony system zarządzania umożliwi sprawne wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033, z uwzględnieniem obowiązkowej partycypacji społecznej, a także konieczności włączenia interesariuszy, o których mowa w zapisach art. 36 ustawy wdrożeniowej, jak i art. 2 ust. 2 ustawy o rewitalizacji.

8.2. RAMOWY HARMONOGRAM DZIAŁAŃ GPR MIG PLESZEW

W poniższej tabeli przedstawiono ramowy harmonogram realizacji GPR Miasta i Gminy Pleszew dotyczący czynności formalnych niezbędnych do podjęcia w procedurze wdrażania programu. Z uwagi na fakt, iż GPR nie obowiązywał w całym 2024 roku, działania z roku 2024 zostaną zrealizowane w 2025 r.

Tab. 23. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033

Etapy i rodzaje działań	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2033
Uchwalenie GPR Miasta i Gminy Pleszew przez Radę Miejską								
Wprowadzenie przedsięwzięć rewitalizacyjnych do WPF								
Powołanie Komitetu Rewitalizacji								
Nabór uzupełniający do Komitetu Rewitalizacji								
Posiedzenia Komitetu Rewitalizacji (raz na pół roku)								
Działania informacyjno-promocyjne GPR Miasta i Gminy Pleszew								
Monitoring przedsięwzięć rewitalizacyjnych								
Ocena aktualności i stopnia realizacji GPR Miasta i Gminy Pleszew								
Przygotowanie i wdrażanie projektów, pozyskanie finansowania zewnętrznego								
Podsumowanie działań realizowanych w perspektywie finansowej 2021-2027								
Przygotowanie do działań rewitalizacyjnych w ramach kolejnej perspektywy finansowej								
Aktualizacja GPR Miasta i Gminy Pleszew								

Źródło: opracowanie własne.

Art. 15 ust 1. pkt 8 ustawy o rewitalizacji zakłada, iż w dokumencie należy również ujawnić koszty zarządzania realizacją gminnego programu rewitalizacji. Poniżej oszacowano te koszty, przy następujących założeniach:

- nie przewiduje się dodatkowego wynagradzania osób biorących udział w procesie zarządzania GPR MiG Pleszew. Członkowie Zespołu koordynującego wdrażanie programu zadania związane z obsługą programu będą realizować w ramach obowiązków służbowych, bez dodatkowego wynagrodzenia;
- praca w Komitecie Rewitalizacji pełniona będzie społecznie, bez wynagrodzenia.

Tab. 24. Koszty zarządzania GPR MiG Pleszew na lata 2024-2033

Lp.	Działania	Ilość	Jednostka	Stawka [zł]	Wartość [zł]
1	Aktualizacja GPR Miasta i Gminy Pleszew	1 szt.	PLN	30 000,00	30 000,00
2	Kampania informacyjno-promocyjna procesu rewitalizacji (ulotki, plakaty, artykuły prasowe)	1 kpl	PLN	2 000,00	2 000,00
3	Inne (badania i analizy w procesie opracowania oceny aktualności i stopnia realizacji GPR)	2 szt.	PLN	10 000,00	20 000,00
Razem:					52 000,00

Źródło: opracowanie własne.

9. SYSTEM MONITOROWANIA I OCENY GPR MIG PLESZEW

9.1 METODYKA MONITOROWANIA I OCENY GPR MIG PLESZEW

Ustawa o rewitalizacji wymaga przeprowadzania cyklicznych kontroli gminnego programu rewitalizacji (co najmniej raz na 3 lata) w zakresie oceny aktualności i stopnia realizacji, dokonywanych z uwzględnieniem regulacji systemu monitorowania i oceny wskazanych w tym dokumencie (art. 22 ust. 1). W przypadku stwierdzenia, że GPR MiG Pleszew jest nieaktualny, Burmistrz Miasta i Gminy Pleszew występuje do Rady Miejskiej z wnioskiem o jego zmianę. Natomiast w przypadku potwierdzenia (w ramach oceny) osiągnięcia celów strategicznych procesu, Rada Miejska uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji, kończąc jego realizację.

Art. 22 ust. 4

W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta, burmistrza albo prezydenta miasta.

Monitorowanie programu należy do działań obowiązkowych, obejmujących (obok analizy stopnia realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych) także ich ocenę wpływu na otoczenie, czyli na stopień rozwoju/poziom degradacji obszaru rewitalizacji. Monitorowanie powinno umożliwić podjęcie decyzji o zakończeniu procesu w sytuacji poprawy kluczowych wskaźników degradacji lub o potrzebie jego kontynuacji, jeśli oczekiwane zmiany nie zachodzą we właściwym czasie.

W związku z powyższym monitorowanie stopnia realizacji celów GPR MiG Pleszew wymaga dwustopniowej kontroli:

- z udziałem informacji o stanie zaawansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych (corocznie),
- z udziałem informacji o stanie zjawisk kryzysowych występujących na obszarze rewitalizacji, w powiązaniu z oceną aktualności programu, zgodnie z wymogami art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji (raz na 3 lata).

Ustalanie zawartości raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR MiG Pleszew będzie odbywać się w sposób uspołeczniony, poprzez włączenie Komitetu Rewitalizacji do opiniowania dokumentu (art. 22 ust. 2 ustawy o rewitalizacji). Komitet będzie miał również możliwość sformułowania w opinii własnej oceny procesu, biorąc pod uwagę zmiany zachodzące na obszarze rewitalizacji. W efekcie takiego podejścia interesariusze procesu uzyskają realną możliwość wypowiedzenia się w czasie prowadzenia i oceny rewitalizacji, na co wskazują wymogi art. 5 ust. 2 pkt 6 ustawy.

W raporcie z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR MiG Pleszew (3-letnim) zostaną uwzględnione wnioski z całościowej oceny procesu (ilościowej, wynikającej z monitorowania i jakościowej), które pozwolą uruchomić ewentualne działania naprawcze w kolejnym okresie prowadzenia działań.

Za gromadzenie danych na potrzeby monitoringu programu odpowiedzialni będą pracownicy właściwych komórek i jednostek organizacyjnych UMiG Pleszew, realizujący poszczególne zadania wynikające z programu. Za opracowanie cyklicznych raportów z monitorowania odpowiedzialny będzie Wydział Rozwoju i Analiz, który w strukturze organizacyjnej tut. Urzędu zajmuje się m.in. monitoringiem wdrażania dokumentów strategicznych Miasta i Gminy Pleszew.

9.2 MONITOROWANIE POSTĘPU W REALIZACJI PRZEDSIĘWZIĘĆ REWITALIZACYJNYCH

Monitoring przedsięwzięć rewitalizacyjnych obejmuje ocenę stopnia ich realizacji, a także efektów, które pojawiają się pod wpływem ich wdrożenia. System monitorowania GPR MiG Pleszew zakłada konieczność przygotowania corocznych raportów z postępów w realizacji projektów, tworzonych na podstawie informacji o ich stanie faktycznym. W tym celu zbierane będą szczegółowe informacje dotyczące przedsięwzięć podstawowych za pomocą formularzy wypełnianych przez ich realizatorów.

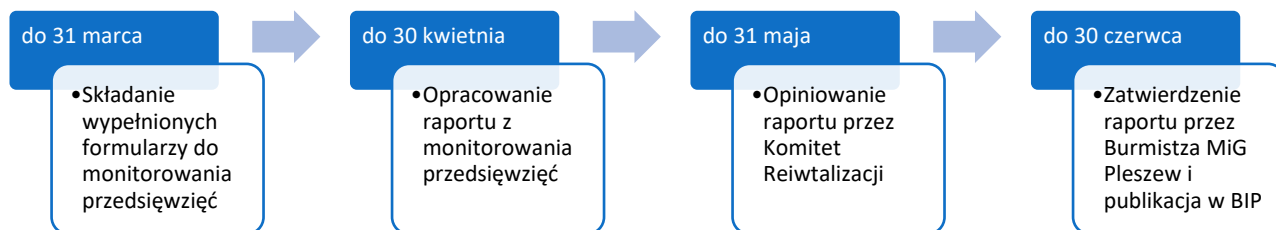
Tab. 25. Formularz oceny stopnia realizacji przedsięwzięcia podstawowego

Formularz monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikających z GPR MiG Pleszew za okres od 01.01 r. do 31.12 r.				
Numer projektu w GPR	Nazwa projektu			Podmiot realizujący
Opis stanu realizacji projektu				
Status projektu:	zakończony*	w trakcie realizacji*	nie rozpoczęty*	rezygnacja z realizacji*
	Wynikające z GPR		Zakontraktowane	
Wartość projektu w zł				
Okres realizacji projektu				
Nazwa i wartość wskaźnika produktu				
Nazwa i wartość wskaźnika rezultatu				
Zrealizowany zakres rzeczowy w okresie sprawozdawczym				
Opis działań zaplanowanych na kolejny rok				
Opis zaistniałych zmian w odniesieniu do założeń GPR				
Data wypełnienia	Osoba wypełniająca kartę z ramienia realizatora projektu (podpis i pieczęć)			
*- niepotrzebne skreślić				

Źródło: opracowanie własne.

Wydział Rozwoju i Analiz będzie corocznie zbierać informacje o postępach w realizacji poszczególnych zadań, z udziałem powyższego formularza. W ramach monitoringu projektów będą przeprowadzane następujące czynności:

Rys. 8. Przebieg procedury monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR MiG Pleszew

Źródło: opracowanie własne.

Narzędziem do śledzenia postępów we wdrażaniu przedsięwzięć rewitalizacyjnych są wskaźniki monitorowania. Dostarczają one informacji dotyczących produktów lub rezultatów, powiązanych z realizacją programu operacyjnego pn. Fundusze Europejskie dla Wielkopolski na lata 2021-2027. Wskaźniki produktu i rezultatu zostały określone w opisach poszczególnych projektów rewitalizacyjnych. Do monitorowania całościowych postępów w realizacji przedsięwzięć wybrano zaś najbardziej typowe wskaźniki, powiązane ze specyfiką i charakterem powiązanych z nimi celów.

Tab. 26. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR MiG Pleszew (dla cyklu rocznego)

Wskaźniki monitorujące	Rodzaj wskaźnika/ jednostka miary	Poziom w roku bazowym 2024	Zrealizowano do roku 2033
Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym			
Liczba przedsięwzięć	szt.	0	5
Całkowita liczba osób objętych wsparciem	produktu os.	0	990
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	produktu os.	0	200
Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	rezultatu os.	0	440
Liczba podmiotów, które rozszerzyły ofertę wsparcia lub podniosły jakość oferowanych usług	rezultatu szt.	0	53
Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji			
Liczba przedsięwzięć	szt.	0	8
Liczba wspartych budynków mieszkalnych zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	produktu szt.	0	1
Liczba wspartych obiektów, w których realizowane są usługi społeczne	produktu szt.	0	1

Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	produktu szt.	0	2
Roczna liczba użytkowników nowych lub zmodernizowanych placówek oświatowych	rezultatu os.	0	1000
Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	produktu szt.	0	2
Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	rezultatu os.	0	7000
Liczba korzystających z obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	rezultatu os.	0	200
Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna			
Liczba przedsięwzięć	szt.	0	3
Otwarta przestrzeń utworzona lub rekultywowana na obszarach miejskich	produktu ha	0	2,42
Liczba wybudowanych jednostek wytwarzania energii ciepłej z OZE	produktu szt.	0	1

Źródło: opracowanie własne.

9.3 OCENA STOPNIA REALIZACJI CELÓW GPR MiG PLESZEW Z UŻYCIEM INFORMACJI O STANIE OBSZARU REWITALIZACJI

Coroczne sprawozdania dotyczące stanu zaawansowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych służyć będą przygotowaniu 3-letniego raportu z oceny stopnia realizacji GPR MiG Pleszew, wymaganego do opracowania przez art. 22 ustawy o rewitalizacji. Ocena efektów procesu rewitalizacji będzie przeprowadzana w odniesieniu do celów strategicznych program, weryfikowanych z udziałem wskaźników odwołujących się do całościowych rezultatów osiągniętych przez politykę rewitalizacyjną. Zgodnie z literaturą przedmiotu, logika procesu monitorowania nakazuje, aby wskaźniki użyte do celów diagnostycznych polityki włączać do monitorowania jej efektów²¹. Oznacza to konieczność włączenia do systemu monitorowania realizacji GPR MiG Pleszew wskaźników użytych w procesie delimitacji obszaru zdegradowanego.

Pierwsza ocena zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji odbędzie się w 2027 r. i będzie obejmować pierwszy 3-letni okres obowiązywania programu w latach 2024-2026, kolejna po następnych 3 latach za okres 2027-2030, a ostatnia za lata 2031-2033, czyli na zakończenie jego perspektywy. Schemat procedury monitorowania GPR MiG Pleszew został przedstawiony poniżej.

Tab. 27. Cykle monitoringu GPR MiG Pleszew na lata 2024-2033

	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033
--	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------

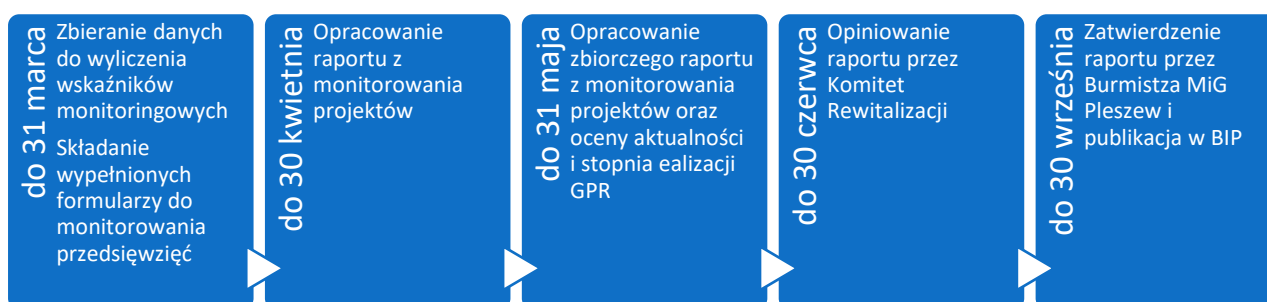
²¹Jadach-Sepiolo A. (red.), Spadło K. (red.) i in., Monitorowanie procesów rozwoju na poziomie wewnątrzgminnym. Poradnik, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej, Instytut Rozwoju Miast i Regionów, Warszawa 2020 r.

Raport z monitoringu projektów	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Ocena aktualności GPR				x			x			x
Ocena stopnia realizacji GPR				x			x			x

Źródło: opracowanie własne.

W ramach procesu oceny aktualności i stopnia realizacji GPR MiG Pleszew będą prowadzone następujące czynności:

Rys. 9. Przebieg procedury oceny aktualności i stopnia realizacji GPR MiG Pleszew (dla cyklu 3-letniego)

Źródło: opracowanie własne.

Narzędziem do śledzenia stopnia realizacji celów GPR MiG Pleszew w ujęciu 3-letnim są wskaźniki monitorowania czynników kryzysowych. Do oceny stopnia realizacji celów strategicznych GPR zostały wskazane wybrane wskaźniki umożliwiające ocenę stopnia rozwoju/degradacji obszaru rewitalizacji MiG Pleszew (w procesie monitorowania nie ma potrzeby ponownego badania wszystkich wskaźników użytych do delimitacji obszaru zdegradowanego).

Wyboru wskaźników dokonano przy założeniu spójności problemowej mierników ze specyfiką celów oraz wynikającej z nich interwencji rewitalizacyjnej.

Z uwagi na fakt, iż GPR nie obowiązywał w całym 2024 r., monitoring za rok 2024 nie będzie prowadzony.

Tab. 28. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPR MiG Pleszew na lata 2024-2033 (dla cyklu 3-letniego)

Wskaźniki monitorujące	Źródło	Poziom w roku bazowym (2023)	Ocena realizacji	Poziom w roku docelowym (2033)
Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym				
Liczba osób bezrobotnych na 1000 osób	PUP w Pleszewie	26,46	maleje	20,0
Liczba osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na 1000 os.	CUS	38,51	maleje	28,0
Liczba czytelników bibliotek na 1000 os.	Biblioteka Publiczna MiG Pleszew	377,43	rośnie	390,0
Liczba podmiotów zarejestrowanych w CEIDG w przeliczeniu na 1000 os.	CEiDG UMiG Pleszew	152,38	rośnie	170,0
Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji				
Liczba nowych zarejestrowań w CEIDG w 2022 r. na 1000 os.	CEiDG UMiG Pleszew	7,70	rośnie	9,0
Udział lokali komunalnych niewyposażonych w łazienkę w ogólnej liczbie lokali	Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	17,65	maleje	15,0
Liczba awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na 1000 os.	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o.	2,68	maleje	2,0
Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna				
Powierzchnia terenów zieleni [w m ²] na 1000 os.	UMiG Pleszew	17,5 tys.	rośnie	18,0 tys.
Liczba lokali ogrzewanych piecami węglowymi na 1000 os.	Pleszewskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	15,74	maleje	10,00

Źródło: opracowanie własne.

Jeśli raport z oceny stopnia realizacji GPR, przygotowany w 2033 r., nie potwierdzi realizacji zakładanych celów procesu, program rewitalizacji należy wydłużyć na kolejne lata, umożliwiając wdrożenie wszystkich zaplanowanych w nim zamierzeń i pojawienie się zakładanych w dokumencie efektów.

9.4 OCENA AKTUALNOŚCI GPR MIASTA I GMINY PLESZEW

Gminny program rewitalizacji, zgodnie z wymogami art. 22 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, podlega systematycznej ocenie aktualności (co najmniej raz na trzy lata). W ramach tego badania dokonuje się analizy zapisów GPR pod kątem spójności z bieżącym stanem procesu. Celem tej oceny jest identyfikacja przesłanek do zmiany GPR, służącej dostosowaniu go do aktualnych uwarunkowań, w jakich realizowana jest interwencja rewitalizacyjna. Badanie to umożliwia funkcjonowanie gminnego programu rewitalizacji w dłuższej perspektywie czasu, gdyż zabezpiecza program przed utratą walorów aktualności.

Przesłanką do aktualizacji GPR MiG Pleszew mogą być m.in. zmiany:

- założeń diagnozy obszaru rewitalizacji oraz wynikających z niej celów i kierunków działań,
- opisów przedsięwzięć rewitalizacyjnych wynikające np. z uwarunkowań związanych z pozyskiwaniem środków finansowych na ich realizację,
- polityki planistycznej wobec obszaru rewitalizacji,
- decyzji związanych z wykorzystaniem specjalnych narzędzi ustawy o rewitalizacji (Specjalna Strefa Rewitalizacji, miejscowy plan rewitalizacji).

Zmiany w otoczeniu dokumentów strategicznych, a także w szacunkowych ramach finansowych, nie będą wywoływały konieczności zmian GPR MiG Pleszew, jeśli nie będą ograniczać możliwości dalszej realizacji strategicznych założeń procesu.

Wnioski o włączenie do programu nowych przedsięwzięć podstawowych powinny zostać potwierdzone ustaleniami raportu z oceny aktualności i stopnia realizacji GPR MiG Pleszew. W sytuacji dołączania nowych projektów do programu należy potwierdzić ich związek z celami procesu rewitalizacji MiG Pleszew oraz zgodność z lokalnymi dokumentami strategicznymi. Nowe projekty rewitalizacyjne powinny charakteryzować się wysokim stopniem przygotowania do realizacji, a także dużym potencjałem do kreowania spójności społeczno-gospodarczej obszaru rewitalizacji i zaspokajając pilne potrzeby lokalnej społeczności.

Rekomendacja związana z rozpoczęciem procedury zmiany GPR MiG Pleszew powinna wynikać z raportu z oceny aktualności programu, a następnie zostać zaopiniowana przez Komitet Rewitalizacji. W dalszej kolejności, zgodnie z ustawą o rewitalizacji, prezydent miasta występuje do rady miejskiej z wnioskiem o zmianę programu. Do wniosku zostaje załączona opinia Komitetu Rewitalizacji. Zmiana programu rewitalizacji następuje w trybie, w jakim został on uchwalony.

10. POWIĄZANIA GPR Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI MIASTA I GMINY PLESZEW ORAZ DOKUMENTAMI REGIONALNYMI

POWIĄZANIA ZE STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego (SUiKZP) jest jednym z najważniejszych dokumentów strategicznych gminy. Dokument wskazuje kierunki zagospodarowania

przestrzennego na podstawie uwarunkowań, czyli tego, czym dysponuje gmina w zakresie funkcji, czy też proporcji rodzajów zagospodarowania terenu. Dokument służy również diagnozowaniu potencjalnych konfliktów przestrzennych. SUIKZP Miasta i Gminy Pleszew zostało przyjęte uchwałą Rady Miejskiej w Pleszewie nr LXX/612/2023 z dnia 29 czerwca 2023r. Cele zawarte w GPR Pleszewa są spójne z celami polityki przestrzennej oraz zagospodarowania przestrzennego SUIKZP Miasta i Gminy Pleszew, z tym zastrzeżeniem, że cele zawarte w SUIKZP koncentrują się na poprawie stanu infrastruktury i zabudowy terenu, inaczej niż program rewitalizacji, który skupia się całościowo na poprawie jakości życia mieszkańców. Niemniej jednak w warstwie wyzwań strategicznych SUIKZP i GPR MiG Pleszew wykazują pełną zbieżność kierunków rozwojowych, co zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 29. Porównanie celów polityki przestrzennej oraz zagospodarowania przestrzennego SUIKZP z celami GPR MiG Pleszew

Cele polityki przestrzennej oraz zagospodarowania przestrzennego SUIKZP Miasta i Gminy Pleszew	Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Pleszew na lata 2024-2033
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków do poprawy jakości życia i zrównoważonego rozwoju 	Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym
<ul style="list-style-type: none"> • Efektywne wykorzystanie stanu zainwestowania • Poprawa ładu przestrzennego • Zachowanie dziedzictwa kulturowego • Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej 	Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji
<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie warunków do współistnienia środowiska przyrodniczego i zurbanizowanego • Rozwój zrównoważony rozumiany jako rozwój społeczno-gospodarczy przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych i zapewniający równowagę przyrodniczą 	Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie SUIKZP Miasta i Gminy Pleszew, s. 173-174.

POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWOJU MIASTA I GMINY PLESZEW

Strategia Rozwoju Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2030 została przyjęta uchwałą nr VI/47/2024 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 24 października 2024 r. Strategia jest dokumentem wyznaczającym kierunki rozwoju gminy w zakresie problematyki przestrzennej, ekologicznej, gospodarczej i społecznej. Celem strategii jest wyznaczenie porządku rozwoju samorządu z uwzględnieniem lokalnych uwarunkowań oraz potencjałów. Poniżej w tabeli dokonano porównania celów rozwoju strategicznego Miasta i Gminy Pleszew wynikających z dokumentu strategii, z Gminnym Programem Rewitalizacji.

Tab. 30. Porównanie celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta Pleszewa z celami GPR MiG Pleszew

Cele strategiczne Strategii Rozwoju Miasta Pleszewa na lata 2024-2030	Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Pleszew na lata 2024-2033
Obszar: Społeczeństwo Cel: Zwiększenie spójności społecznej oraz poprawa jakości życia mieszkańców gminy Pleszew poprzez wsparcie inicjatyw społecznych, edukacyjnych i zdrowotnych. Obszar: Gospodarka Cel: Stymulacja rozwoju gospodarczego miasta i gminy Pleszew poprzez wsparcie przedsiębiorczości, innowacyjności oraz zrównoważone wykorzystanie lokalnych zasobów.	Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym
Obszar: Infrastruktura Cel: Rozwój nowoczesnej i zrównoważonej infrastruktury w gminie Pleszew, zwiększającej dostępność i jakość usług dla mieszkańców oraz przedsiębiorstw. Obszar: Środowisko Cel: Ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego w gminie Pleszew poprzez promocję zrównoważonego rozwoju, ochronę różnorodności biologicznej.	Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Miasta Pleszew 2024-2030

Z zestawienia wynika, że cele GPR MiG Pleszew są w pełni spójne z celami strategicznymi Strategii Rozwoju Miasta i Gminy Pleszew.

POWIĄZANIA ZE STRATEGIĄ ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Strategia rozwiązywania problemów społecznych (SRPS) to dokument programowo-kierunkowy odnoszący się do kluczowych zagadnień polityki społecznej realizowanej przez samorząd terytorialny.

SRPS Miasta i Gminy Pleszew została przyjęta uchwałą Rady Miejskiej w Pleszewie nr XXIX/271/2021 z dnia 11 marca 2021 r. W ramach SRPS Miasta i Gminy Pleszew wyznaczono trzy główne cele, które pokrywają się w pełni z celami społecznymi GPR Pleszewa, co zostało przedstawione w tabeli poniżej.

Tab. 31. Porównanie celów głównych Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Pleszew z celami GPR MiG Pleszew

Cele główne Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Pleszew na lata 2021-2030	Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Pleszew na lata 2024-2033
Cel główny 1. Zmniejszenie liczby osób narażonych wykluczeniem i wykluczony społecznie	Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym

Cel główny 2. Poprawa integracji społeczności lokalnej	
Cel główny 3. Wzmocnienie infrastruktury i usług społecznych Miasta i Gminy Pleszew	Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Pleszew, s. 102-105.

Z zestawienia wynika, że cele GPR Pleszewa są w pełni spójne z celami strategicznymi Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Pleszew na lata 2021-2030.

POWIĄZANIA Z PLANEM ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO ORAZ STRATEGIĄ ROZWOJU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego (PZPWW) został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr V/70/19 z dnia 25 marca 2019 r. i jest dokumentem planistycznym określającym ogólne zasady, cele i kierunki planowania przestrzennego na szczeblu regionalnym, formułując wskazania i zalecenia planistyczne dla samorządów lokalnych. Jest to dokument ściśle powiązany ze strategią rozwoju województwa, gdyż konkretyzuje i umiejscawia w przestrzeni regionu wizje jego rozwoju i cele zawarte tym dokumencie. Pleszew w PZPWW jest uwzględniany jako ośrodek lokalny o roli uzupełniającej do ośrodków subregionalnych (część miejska), takich jak Kalisz czy Ostrów Wielkopolski, znajdujący się w Wiejskim Obszarze Funkcjonalnym (dalej WOF), częściowo definiowany jest również jako obszar o najniższej dostępności transportowej do ośrodków wojewódzkich oraz jako obszar szczególnie zagrożony powodzią. W przypadku wspomnianych obszarów interwencji wymienia się wiele celów operacyjnych w pełni zbieżnych z celami GPR MiG Pleszew, co przedstawia poniższe zestawienie. Ponadto gmina Pleszew wymieniona została jako obszar ochrony gleb dla celów produkcji rolnej oraz obszar ochrony krajobrazów kulturowych, jako gmina, w granicach której zlokalizowane są obiekty o najwyższych wartościach i gmina, w granicach której znajdują się historyczne układy przestrzenne miast i wsi.

Tab. 32. Porównanie celów operacyjnych oraz polityki przestrzennej wyznaczonych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego „Wielkopolska 2020+” z celami GPR MiG Pleszew

Cele operacyjne oraz polityki przestrzennej wyznaczone w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego „Wielkopolska 2020+”	Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Pleszew na lata 2024-2033
Cel nr 3 polityki przestrzennej WOF: Ochrona dziedzictwa kulturowego Cel nr 4 polityki przestrzennej WOF: Wzmacnianie potencjału społeczno-gospodarczego Cel operacyjny nr 5.1: Wsparcie ośrodków lokalnych Cel operacyjny nr 5.2: Rozwój obszarów wiejskich	Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym
Cel nr 1 polityki przestrzennej WOF: Poprawa jakości przestrzeni osadniczej miast i wsi Cel nr 5 polityki przestrzennej WOF: Poprawa dostępności komunikacyjnej Cel nr 6 polityki przestrzennej WOF: Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej Cel operacyjny nr 5.2: Rozwój obszarów wiejskich	Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji
Cel nr 2 polityki przestrzennej WOF: Ochrona rolniczej przestrzeni produkcyjnej	Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna

<p>Cel nr 6 polityki przestrzennej WOF: Rozbudowa systemów infrastruktury technicznej</p> <p>Cel operacyjny nr 2.1: Wsparcie ochrony przyrody</p> <p>Cel operacyjny nr 2.8: Ochrona zasobów wodnych i wzrost bezpieczeństwa powodziowego</p> <p>Cel operacyjny nr 5.2: Rozwój obszarów wiejskich</p>	
--	--

Źródło: opracowanie własne na podstawie Planu zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego „Wielkopolska 2020+”, s. 167; 169-174.

Z powyższego wynika pełna spójność pomiędzy wyzwaniami strategicznymi GPR MiG Pleszew a regulacjami przestrzennymi PZPWW.

Dokument Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego został przyjęty uchwałą Sejmiku Województwa Wielkopolskiego nr XVI/287/20 z dnia 27 stycznia 2020 r.

W Strategii rozwoju województwa wielkopolskiego Miasto Pleszew jest definiowane jako miasto średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze, zgodnie z definicją z Koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju 2030. Jednocześnie sama gmina Pleszew jest zdiagnozowana w Strategii jako jednostka o niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej. Strategia... wyróżnia 4 cele strategiczne do realizacji w regionie w perspektywie do 2030 r., które są w pełni zbieżne z celami zawartymi w GPR:

Tab. 33. Porównanie celów Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego z celami GPR MiG Pleszew

Cele Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego	Cele Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Pleszew na lata 2024-2033
<ul style="list-style-type: none"> – Wzrost gospodarczy Wielkopolski bazujący na wiedzy swoich mieszkańców – Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu 	<p>Cel 1. Przeciwdziałanie negatywnym zjawiskom społecznym i gospodarczym</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój społeczny Wielkopolski oparty na zasobach materialnych i niematerialnych regionu – Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski, – Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem 	<p>Cel 2. Poprawa atrakcyjności obszaru rewitalizacji</p>
<ul style="list-style-type: none"> – Rozwój infrastruktury z poszanowaniem środowiska przyrodniczego Wielkopolski, – Wzrost skuteczności wielkopolskich instytucji i sprawności zarządzania regionem 	<p>Cel 3. Poprawa jakości środowiska i adaptacja energetyczno-klimatyczna</p>

Źródło: opracowanie własne.

11. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWAŁACH DOTYCZĄCYCH ZASOBU MIESZKANIOWEGO

Podstawowymi dokumentami regulującymi kwestie prawne dotyczące zasobu mieszkaniowego w Pleszewie są:

1. Uchwała nr VI/44/2019 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie: programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta i Gminy Pleszew na lata 2019-2024, zmieniona uchwałami:
 - nr XXVI/240/2020 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie: zmiany uchwały nr VI/44/2019 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta i Gminy Pleszew na lata 2019-2024,
 - nr XLIII/429/2022 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 11 kwietnia 2022 r. w sprawie: zmiany uchwały nr VI/44/2019 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta i Gminy Pleszew na lata 2019-2024.
2. Uchwała nr XXXI/319/2021 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie: zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy, zmieniona uchwałami:
 - nr XLIII/430/2022 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie: zmiany uchwały nr XXXI/319/2021 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie: zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy,
 - nr LIII/494/2022 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 27 października 2022 r. w sprawie: zmiany uchwały nr XXXI/319/2021 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie: zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy,
 - nr LXXIII/633/2023 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 21 września 2023 r. w sprawie: zmiany uchwały nr XXXI/319/2021 Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia 10 czerwca 2021 r. w sprawie: zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy.

Dokumenty te określają szczegółowo sposób realizacji polityki mieszkaniowej dla zasobu mieszkań komunalnych Miasta i Gminy Pleszew.

Zgodnie z art. 3 ust. 1. ustawy o rewitalizacji przygotowanie, koordynowanie i tworzenie warunków do prowadzenia rewitalizacji, a także jej prowadzenie leży w zakresie właściwości gminy, stanowiąc jej zadania własne. W art. 3 ust. 2 pkt 2 ww. ustawy podkreślono, że zadania te gmina powinna realizować w sposób zapobiegający wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie warunków korzystania z gminnego zasobu mieszkaniowego.

Dodatkowo ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego w art. 21 ust. 3a wymaga, że w przypadku gdy zostanie uchwalony gminny program rewitalizacji, należy uwzględnić określone w tym programie działania prowadzące do

zapobieżenia wykluczeniu mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w szczególności w zakresie polityki czynszowej.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta i Gminy Pleszew na lata 2019-2024 zakłada realizację działań umożliwiających poprawę gospodarowania mieszkaniowym zasobem miasta. W paragrafie 2 niniejszej uchwały zawarto prognozę dotyczącą wielkości oraz stanu technicznego mieszkaniowego zasobu gminy. W celu realizacji zadań w zakresie tworzenia warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych w gminie planowane jest zwiększenie zasobu mieszkaniowego poprzez wyburzenie budynków o złym stanie technicznym o budowa nowych z lokalami mieszkalnymi i socjalnymi. W paragrafie 3. określono potrzeby oraz plan remontów i modernizacji wynikające ze stanu technicznego budynków i lokali. Wśród kierunków zaplanowanych działań wymieniono m.in. modernizację budynków wytypowanych do remontów nieposiadających pełnego wyposażenia w urządzenia techniczne, poprawę jakości energetycznej budynków czy poprawę wizerunku miasta.

W paragrafie 4 określono sposób planowanej kontynuacji sprzedaży lokali w budynkach stanowiących własność i współwłasność Miasta i Gminy w celu poprawy wykorzystania i racjonalizacji gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy. Poza zadaniami o charakterze inwestycyjnym, w paragrafie 5 programu określono zasady realizacji polityki czynszowej zapewniającej pokrycie kosztów utrzymania zasobu mieszkaniowego. Wśród czynników podwyższających lub obniżających wartość użytkową lokalu mieszkalnego znajdują się m.in.:

1) brak wyposażenia technicznego lokalu w urządzenia techniczne i instalacje:

- brak instalacji CO lub CW – obniżka o 11% stawki bazowej,
- brak łazienki – obniżka o 11% stawki bazowej,
- brak w lokalu WC – obniżka o 11% stawki bazowej,
- brak w lokalu instalacji wodociągowej lub kanalizacyjnej – obniżka o 11%s stawki bazowej,
- brak okien w kuchni – obniżka o 6% stawki bazowej,
- wyposażenie w instalację gazową – podwyżka o 11% stawki bazowej,
- termoizolacja budynku – podwyżka o 11% stawki bazowej.

Wynika z tego, że realizacja działań rewitalizacyjnych w obrębie zasobu mieszkaniowego Miasta i Gminy Pleszew, mających na celu poprawę stanu technicznego budynków, może doprowadzić do wzrostu stawek czynszu w lokalach mieszkalnych. W ww. uchwale wprowadzono jednak zapis chroniący najuboższych lokatorów, który umożliwia zastosowanie obniżek czynszu oraz systemu dodatków (dodatek mieszkaniowy, dodatek energetyczny) ze względu na wysokość dochodu gospodarstwa domowego najemcy. Świadczenia te, skutkujące obniżeniem czynszu lub niwelujące jego skutki finansowe dla budżetu gospodarstwa domowego, stanowią właściwe zabezpieczenie dla mieszkańców zamieszkujących lokale położone na obszarze rewitalizacji. Ponadto w celu zwiększenia ochrony lokatorów w ww. uchwale wprowadzono zapis o odroczeniu w czasie ewentualnych podwyżek czynszu (3-miesięczny okres wypowiedzenia dotychczasowego czynszu, na koniec miesiąca kalendarzowego) oraz o ograniczonej w czasie możliwości zmiany stawki czynszu (nie częściej niż co 6 miesięcy). Możliwe jest również udzielenie najemcom dopłat pokrywających część czynszu za najem mieszkania zgodnie z zasadami zawartymi w ustawie z dnia 20 lipca 2018 r. o pomocy państwa w ponoszeniu wydatków mieszkaniowych w pierwszych latach najmu mieszkania. Dopłaty w trybie ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. dotyczą inwestycji związanych z wykonaniem robót budowlanych

polegających na remoncie lub przebudowie budynku mieszkalnego usytuowanego na obszarze rewitalizacji, dla którego przyjęto gminny program rewitalizacji w rozumieniu ustawy o rewitalizacji, w którym będzie się znajdowało przynajmniej jedno mieszkanie.

Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta i Gminy Pleszew na lata 2019-2024 nie przewiduje przekwaterowania najemców do innych lokali na okres prowadzenia modernizacji, z uwagi na to że konieczne prace modernizacyjne będą prowadzone przez wyłączenie części modernizowanego lokalu z użytkowania.

Uchwała w sprawie zasad wynajmowania lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy ustala w szczególności:

- tryb rozpatrywania wniosków o najem lokalu na czas oznaczony i nieoznaczony,
- zasady najmu lokalu na czas oznaczony i nieoznaczony,
- zasady zamiany mieszkań,
- tryb i zasady rozpatrywania wniosków o najem lokali przeznaczonych do remontu oraz rozpatrywanie wniosków osób ubiegających się o adaptację lokali niemieszkalnych na lokale mieszkalne, wykonywane we własnym zakresie przez przyszłego najemcę,
- zasady postępowania w stosunku do osób, które pozostały w lokalu opuszczonym przez najemcę lub w lokalu, w którego najem nie wstąpiły po śmierci najemcy,
- wykonywanie zadań przewidzianych w ustawie o pomocy społecznej oraz ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- kryteria kwalifikacji punktowej wniosku o przydział lokalu,
- zasady dotyczące tymczasowych pomieszczeń,
- zasady weryfikacji dochodu i sytuacji mieszkaniowej wnioskodawców.

W kontekście Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 należy stwierdzić, że ww. ustawa nie zawiera zapisów wykluczających mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w związku z czym nie wskazuje się konieczności jej zmiany.

Podsumowując, uchwały, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego nie zawierają zapisów wykluczających mieszkańców obszaru rewitalizacji z możliwości korzystania z pozytywnych efektów procesu rewitalizacji, w związku z czym nie wskazuje się konieczności ich zmiany.

12. OKREŚLENIE NIEZBĘDNYCH ZMIAN W UCHWALE DOTYCZĄCEJ KOMITETU REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o rewitalizacji Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą w sprawach związanych z realizacją procesu.

W myśl art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji, uchwała określająca zasady wyznaczania składu i zasady działania Komitetu Rewitalizacji w Mieście i Gminie Pleszew zostanie podjęta w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące, licząc od dnia uchwalenia GPR.

W związku z tym, że Komitet Rewitalizacji nie został powołany przed uchwaleniem GPR MiG Pleszew, nie wskazuje się konieczności wprowadzania zmian do uchwały określającej zasady jego działania.

13. SPECJALNA STREFA REWITALIZACJI

Zgodnie z art. 15 ust. 1 pkt. 12 ustawy o rewitalizacji, w zapisach Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2023-2033 konieczne jest wskazanie, czy na wyznaczonym obszarze rewitalizacji zostanie ustanowiona Specjalna Strefa Rewitalizacji (SSR), wraz ze wskazaniem okresu jej obowiązywania.

Realizacja zgłoszonych do GPR MiG Pleszew podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych nie wymaga uruchomienia Strefy, stąd nie planuje się jej ustanowienia na obszarze rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew.

14. SPOSÓB REALIZACJI GPR W ZAKRESIE PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

14. 1 ZAKRES NIEZBĘDNYCH ZMIAN W STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Podstawowym dokumentem określającym politykę przestrzenną w Mieście i Gminie Pleszew jest Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Pleszew, którego obecna postać została uchwalona uchwałą Nr LXX/612/2023 z dnia 29 czerwca 2023 r. Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2023 r. znaczącej zmianie uległ system planowania przestrzennego w Polsce. Zgodnie ze znowelizowanymi przepisami kwestie planistyczne na poziomie gminy będą określone strategii rozwoju gminy poprzez model struktury funkcjonalno-przestrzennej oraz plan ogólny. Aktualne studium będzie obowiązywać do czasu uchwalenia planu ogólnego, lecz nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 r.

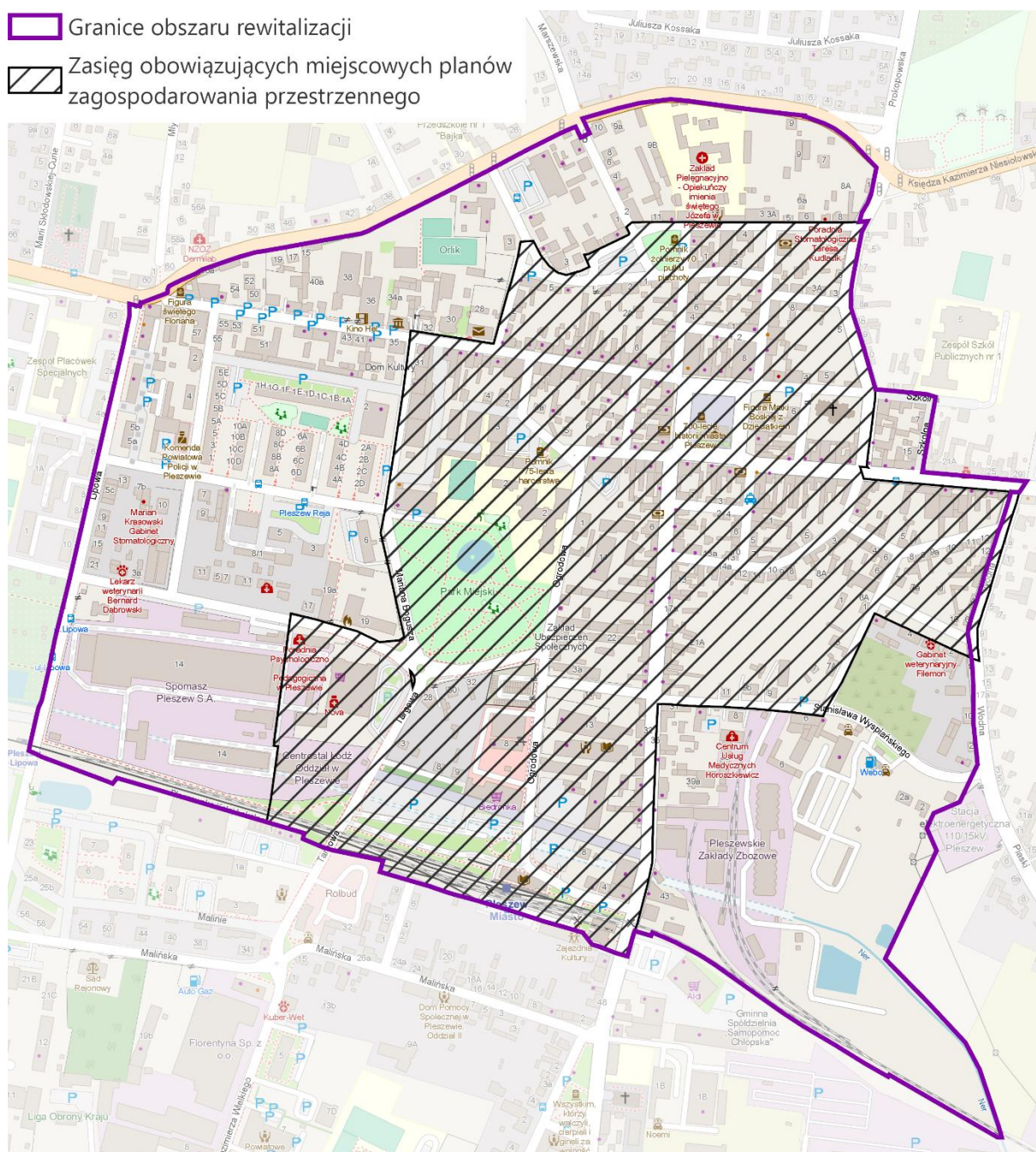
Obowiązujące studium w swej treści tekstowej i graficznej nie porusza zagadnień związanych bezpośrednio z kształtowaniem zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji. Brak zatem szczegółowych wytycznych, które można odnieść do planowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych w stopniu większym, niż ogólna polityka przestrzenna. Studium wykazuje tym samym nieaktualność w zakresie realizowanej polityki przestrzennej w Mieście i Gminie Pleszew. Prawidłowy rozwój przestrzenny wymaga, aby takowe wytyczne były obecne.

Aktualnie obowiązujące przepisy nie pozwalają na dalsze zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Dokumentem, który aktualnie powinien uwzględniać zagadnienia związane z zasadami kształtowania zagospodarowania przestrzennego na obszarach zdegradowanych i obszarach rewitalizacji oraz obszarach wymagających przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji jest strategia rozwoju gminy. Na podstawie strategii opracowanej w zgodzie z nowymi przepisami, w kolejnym kroku należy opracować plan ogólny, który będzie również zawierał uwarunkowania wynikające z obecności obszarów zdegradowanych i obszarów rewitalizacji zgodnie z GPR MiG Pleszew.

14.2 ZAKRES MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO KONIECZNYCH DO UCHWALENIA ALBO ZMIANY

Niespełna połowa terenów wchodzących w skład obszaru rewitalizacji posiada pokrycie planami miejscowymi (49,73%). Pokrycie występuje przede wszystkim w centralnej części obszaru. Od strony północy mpzp sięgają do ul. Bojanowskiego, częściowo do ul. Poznańskiej, na zachodzie granica biegnie wzdłuż ul. Bogusza oraz teren przemysłowy. Od południa obszar zamyka się na granicach obszaru rewitalizacji, następnie biegnie wzdłuż ul. Sienkiewicza omijając Pleszewskie Zakłady Zbożowe. Pozbawione planów miejscowych pozostaje całe osiedle Reja oraz częściowo fragment między ul. Poznańską i ul. Hallera (DK12). Na obszarze rewitalizacji nie są obecnie opracowywane żadne nowe plany miejscowe.

Rys. 10. Zasięg obowiązujących planów miejscowych na obszarze rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne.

Analiza lokalizacji i zakresu przedsięwzięć rewitalizacyjnych wskazuje na położenie zdecydowanej większości z nich na obszarach pokrytych planami miejscowymi. Stosunkowo ogólna charakterystyka przedsięwzięć uniemożliwia szczegółową analizę pod kątem zgodności z obowiązującymi planami miejscowymi. Dopiero opracowywana na kolejnych etapach inwestycji dokumentacja techniczna może wykazać częściową niezgodność względem aktualnych planów miejscowych. Dla przeprowadzenia sprawnego procesu inwestycyjnego zalecana jest realizacja projektów w zgodzie z obowiązującymi mpzp, nie mniej w uzasadnionych przypadkach możliwa jest konieczność zmiany niektórych planów. Niemniej analiza przedsięwzięć względem aktualnych przepisów nie wskazuje obecnie na potrzebę zmian w prawie miejscowym.

Czynnikiem mającym wpływ na planowanie przestrzenne części obszaru rewitalizacji jest jego zabytkowy charakter związany głównie z historycznym układem urbanistycznym oraz zabytkami, tj. ratuszem z XIX w. oraz kościołem z XIV w., a także budynkami w GEZ. Prowadzone działania o charakterze inwestycyjnym dotyczące obiektów zabytkowych każdorazowo powinny być uzgadniane z konserwatorem zabytków. Realizowane przedsięwzięcia rewitalizacyjne powinny uwzględniać również ustalenia planów miejscowych w zakresie zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych. Środowiskowe uwarunkowania mają niewielki wpływ na sposób zagospodarowania obszaru rewitalizacji. W granicach obszaru, jak i jego sąsiedztwie nie występują żadne formy ochrony przyrody oraz nie notuje się żadnych zagrożeń środowiskowych, tj. osuwiska czy zagrożenie powodziowe.

Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących w granicach obszaru rewitalizacji zawarto w poniższej tabeli.

Tab. 34. Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze rewitalizacji

Lp.	Nazwa mpzp	Numer uchwały	Data uchwalenia
1.	rejon ulic: Słowackiego i Targowa	Nr XXII/145/2004	2004-09-23
2.	MPZP Śródmieścia Pleszewa	XXXVI/417/2018	2018-09-27
3.	MPZP terenu położonego pomiędzy ulicami: Krzyżową, Kaliską i Garncarską w Pleszewie	XIII/127/2019	2019-10-24
4.	MPZP terenu przy zbiegu ulic Ogrodowa i Kolejowa w Pleszewie	L/482/2022	2022-09-21
5.	MPZP przy ul. Targowej i Malińskiej w Pleszewie	LXXVI/661/2023	2023-11-30

Źródło: opracowanie własne.

14.3 MIEJSCOWY PLAN REWITALIZACJI

Zapisy Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2023-2033 nie wskazują na konieczność sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu rewitalizacji, o którym mowa w art. 37g ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

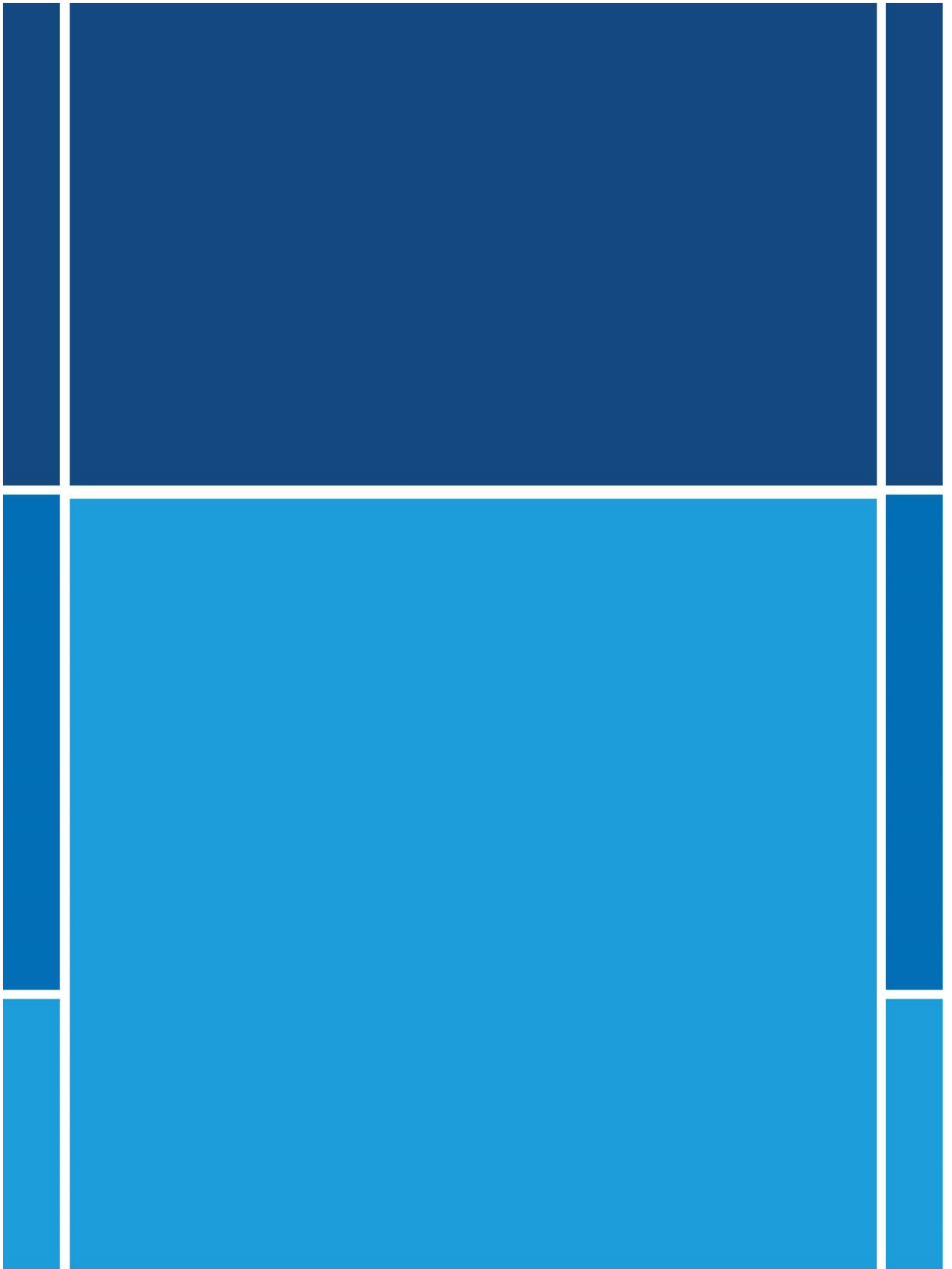
15. SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik nr 1 – Kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych obszaru rewitalizacji

16. SPIS TABEL I GRAFIK

Tab. 1. Elementy struktury Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 na tle wymogów ustawy o rewitalizacji oraz ustawy wdrożeniowej	7
Tab. 2. Zmiana liczby ludności w Mieście i Gminie Pleszew w latach 2017-2021	15
Tab. 3. Zmiany w strukturze wieku mieszkańców Miasta i Gminy Pleszew w latach 2017-2021	15
Tab. 4. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska starzenia się społeczności obszaru wskazujących stan kryzysowy na obszarze rewitalizacji	17
Tab. 5. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawiska bezrobocia i ubóstwa wskazujących na stan kryzysowy na obszarze rewitalizacji	18
Tab. 6. Zestawienie wskaźników sfery gospodarczej wskazującej stan kryzysu na obszarze rewitalizacji	20
Tab. 7. Zestawienie wskaźników kwestii kapitału społecznego wskazujących na stan kryzysowy na obszarze rewitalizacji	21
Tab. 8. Zestawienie wskaźników dotyczących zjawiska bezpieczeństwa na obszarze rewitalizacji	22
Tab. 9. Zestawienie wskaźników sfery gospodarczej wskazującej stan kryzysu na obszarze rewitalizacji	27
Tab. 10. Zestawienie wskaźników sfery środowiskowej wskazującej stan kryzysu na obszarze rewitalizacji	30
Tab. 11. Zestawienie dobowych stężeń pyłu PM10 w 2022 r. w wybranych punktach pomiarowych (numery punktów pomiarowych w tabeli odpowiadają ich lokalizacji na rysunku powyżej)	33
Tab. 12. Zestawienie wskaźników sfery przestrzenno-funkcjonalnej wskazującej stan kryzysu na obszarze rewitalizacji	37
Tab. 13. Zasoby mieszkaniowe w gminie Pleszew w latach 2017-2021	42
Tab. 14. Zestawienie wskaźników odnoszących się do zjawisk w sferze technicznej wskazujące na stan kryzysowy na obszarze rewitalizacji	45
Tab. 15. Problemy, potencjały i potrzeby obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Pleszew	48
Tab. 16. Powiązania między problemami obszaru rewitalizacji a elementami wizji, celami, kierunkami i podstawowymi przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi	55
Tab. 17. Szacunkowe ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 z podziałem na źródła finansowania [w zł]	92
Tab. 18. Różne wymiary komplementarności przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji	94
Tab. 19. Analiza oddziaływania na sfery kryzysowe, powiązań przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR MiG Pleszew i komplementarności zaplanowanych działań z wcześniejszą interwencją rewitalizacyjną	98
Tab. 20. Formy włączenia społecznego w proces opracowania i wdrażania GPR MiG Pleszew	108
Tab. 21. Formy włączenia społecznego interesariuszy w proces opracowania i wdrażania GPR MiG Pleszew – zgodnie z wymogami ustawy wdrożeniowej	109
Tab. 22. Podmioty realizujące czynności z zakresu zarządzania GPR MiG Pleszew	111
Tab. 23. Ramowy harmonogram realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033	113
Tab. 24. Koszty zarządzania GPR MiG Pleszew na lata 2024-2033	114
Tab. 25. Formularz oceny stopnia realizacji przedsięwzięcia podstawowego	116
Tab. 26. Wskaźniki monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR MiG Pleszew (dla cyklu rocznego) ...	117

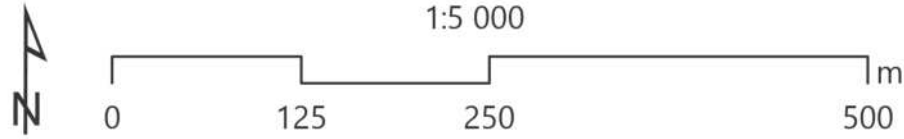
Tab. 27. Cykle monitoringu GPR MiG Pleszew na lata 2024-2033	118
Tab. 28. Zestaw wskaźników monitorowania stopnia realizacji celów GPR MiG Pleszew na lata 2024-2033 (dla cyklu 3-letniego).....	120
Tab. 29. Porównanie celów polityki przestrzennej oraz zagospodarowania przestrzennego SUIKZP z celami GPR MiG Pleszew	122
Tab. 30. Porównanie celów strategicznych Strategii Rozwoju Miasta Pleszewa z celami GPR MiG Pleszew	123
Tab. 31. Porównanie celów głównych Strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta i Gminy Pleszew z celami GPR MiG Pleszew	123
Tab. 32. Porównanie celów operacyjnych oraz polityki przestrzennej wyznaczonych w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego „Wielkopolska 2020+” z celami GPR MiG Pleszew	125
Tab. 33. Porównanie celów Strategii Rozwoju Województwa Wielkopolskiego z celami GPR MiG Pleszew	126
Tab. 34. Zestawienie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze rewitalizacji	133
Rys. 1 Granice obszaru zdegradowanego w Mieście i Gminie Pleszew	9
Rys. 2. Granice obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w Mieście i Gminie Pleszew, wyznaczone w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023	10
Rys. 3. Granice obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Pleszew, wyznaczone w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Pleszew na lata 2017-2023.....	11
Rys. 4. Struktura przestrzenna obszaru rewitalizacji Miasta Pleszew wraz z granicami jednostek analitycznych: 1 – Centrum, 2 – osiedle Reja	12
Rys. 5. Obiekty liniowe – inwentaryzacja – Kompaktowy system zieleni (wraz z naniesioną granicą obszaru rewitalizacji)	31
Rys. 6. Średnie dobowe stężenia pyłu PM10 w 2022 r. w ujęciu rocznym w obrębie Miasta Pleszew	32
Rys. 7. Przedziały natężeń ruchu na odcinkach w stanie istniejącym, godzina szczytu popołudniowego (wraz z naniesioną granicą obszaru rewitalizacji)	38
Rys. 8. Przebieg procedury monitorowania przedsięwzięć rewitalizacyjnych GPR MiG Pleszew	117
Rys. 9. Przebieg procedury oceny aktualności i stopnia realizacji GPR MiG Pleszew (dla cyklu 3-letniego).....	119
Rys. 10. Zasięg obowiązujących planów miejscowych na obszarze rewitalizacji	132

ZAŁĄCZNIK NR 1
DO GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI
MIASTA I GMINY PLESZEW NA LATA 2024-2033
KIERUNKI ZMIAN FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH

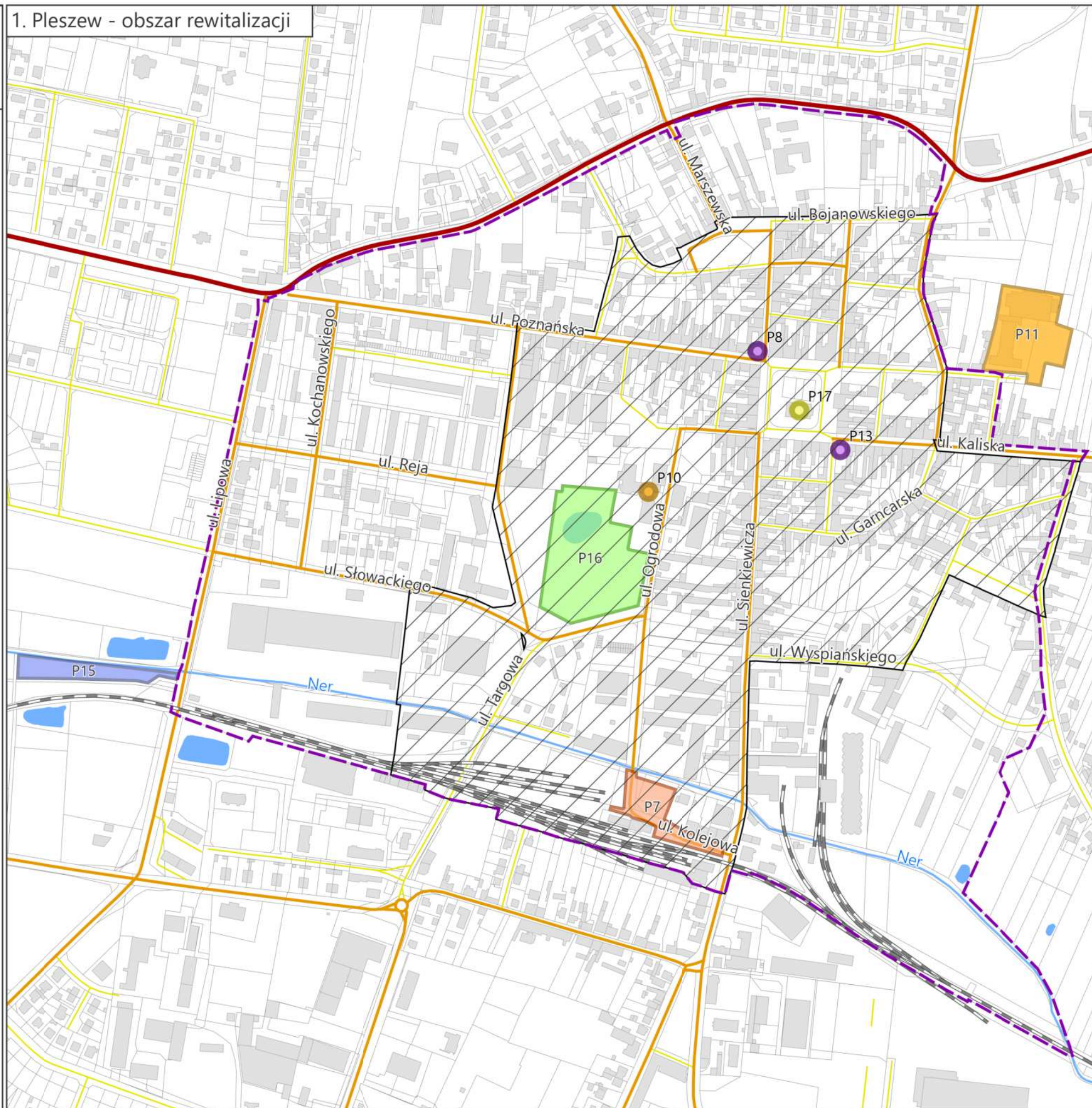

1:5 000

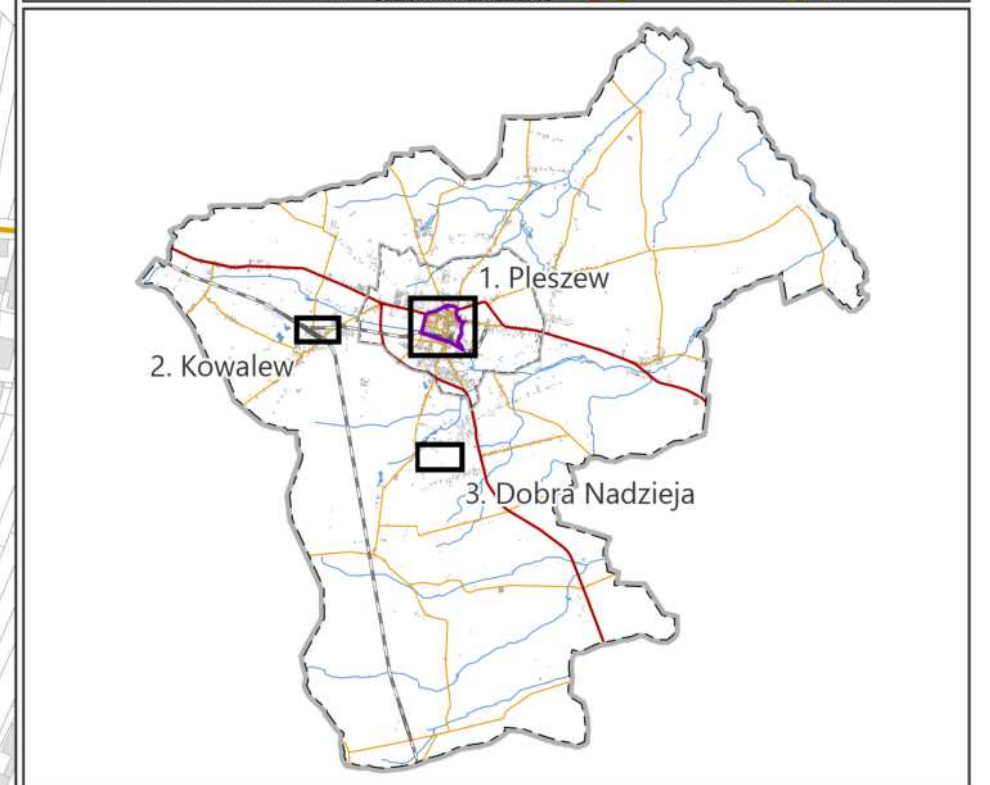

- Granice obszaru rewitalizacji
- P16 Numer przedsięwzięcia rewitalizacyjnego
- Przedsięwzięcia rewitalizacyjne
- Budowa instalacji FV
- Remont budynku i zagospodarowanie terenu wokół budynku
- Remont zewnętrzny budynku
- Budowa instalacji FV
- Modernizacja Parku Miejskiego
- Remont budynku i zagospodarowanie terenu wokół budynku
- Utworzenie Parku nad Nerem
- Zagospodarowanie terenu - poprawa dostępności
- Zasięg obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego
- Tory kolejowe
- Droga krajowa
- Droga powiatowa
- Droga gminna
- Ciek wodny
- Wody powierzchniowe
- Tereny zamknięte - kolejowe
- Granice działek ewidencyjnych
- Budynek

1. Pleszew - obszar rewitalizacji

2. Kowalew

3. Dobra Nadzieja

UZASADNIENIE

do uchwały Nr Rady Miejskiej w Pleszewie z dnia2024 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji, rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Proces ten jest realizowany w sposób kompleksowy poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowany terytorialnie i prowadzony przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji.

W dniu 17 stycznia 2024 r. Rada Miejska w Pleszewie podjęła uchwałę nr LXXIX/689/2024 w sprawie przystąpienia do sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew. Opracowanie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033, zostało poprzedzone diagnozą zjawisk kryzysowych, która w obiektywny i weryfikowalny sposób pozwoliła na wskazanie obszarów cechujących się największą koncentracją problemów. Wyznaczony w wyniku tej diagnozy obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji został w dniu 26 października 2023 r. przyjęty uchwałą nr XXV/640/2023 przez Radę Miejską w Pleszewie.

W Gminnym Programie Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 zaplanowano kompleksową i zintegrowaną interwencję rewitalizacyjną w formie zestawu przedsięwzięć podstawowych i pozostałych dopuszczalnych przedsięwzięć, które konsekwentnie wdrażane, będą prowadziły do zlikwidowania lub ograniczenia zdiagnozowanych negatywnych zjawisk na wyznaczonym obszarze rewitalizacji.

Przyjęcie Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta i Gminy Pleszew na lata 2024-2033 umożliwi Miastu i Gminie Pleszew oraz innym interesariuszom procesu rewitalizacji aplikowanie o środki finansowe na realizację zaplanowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Biorąc pod uwagę powyższe, podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni zasadne.